art buchwald

Patrona Bir Paket Kadın

Roman

MİZAH YAYINLARI

art buchwald / patrona bir paket kadın

PATRONA
BİR
PAKET KADIN

PATRONA BİR PAKET KADIN/Art Buchwald'ın romanı/Türkçeleştiren, Eray Canberk/Kapak resmi, Mustafa Delioğlu/Kapak filmi, Ebru Grafik/Kapak basımı, Tekin Ofset/Cilt, Nesil Mücellithanesi/Doyuran Matbaası'nda dizilip basılmıştır/Mizah Yayınları, Babıali cad. nu. 19/3 Cağaloğlu İSTANBUL/Tel. 527 39. 53.

Birinci baskı Eylül 1983

Bu kitap Nurdan Pazarlama ve Oda Yayınları işbirliği ile hazırlanmıştır.

ART
BUCHWALD

Türkçesi
Eray Canberk

PATRONA
BİR PAKET KADIN

BİRİNCİ BÖLÜM

NAPOLİ, koyu sabah güneşi altında pırıl pırıl parlıyordu. Frank Bartlett'le William yanıma geldikleri sırada **SCS Continentale**'in küpeştesine dayanmış, dalga geçerek geminin yanaşmasını seyrediyordum.

— Görünüşe bakılırsa fena değil, dedim.

— Bu salapurya tekneden sonra her şey gözüme hoş gözüküyor, diye homurdandı Bartlett.

Sırtında vizonu, başında yeni bir şapkapla Karen, bu konuşmamızın üstüne geldi.

— Ah! Doğrusu ne kadar güzel! Roma nerde?

— Burdan görünmez, diye açıklama yaptım. Biraz yukarda solda, şurdaki dağların arkasında.

— Halim berbat! Ama her şey için hepinize teşekkür ederim, dedi Karen. Roma'ya geldiğiniz zaman bana da uğrayacağınızı umarım.

— Roma'ya gideceğini kim söyledi sana? diye William sordu.

— Fakat... İtalya'ya varınca serbest kalacağımı düşünmüştüm!

— Bu senin düşüncen. Bu akşam Excelsior'da kalacağız, sonrası ne olur yarın görürüz.

Karen, Bartlett'e baktı ama bizimki hiç ses etmedi.

Karen'e göz kırptım ama öyle şaşkındı ki beni farketmedi bile.

Bir motor gelip de gemiye yanaştığında hepimiz dirseklerimizi dayamış bakıyorduk. Bir **sivil**, iki de

resmi merdivenlerden gemiye tırmandılar. Adamlar umurumuzda bile değildi. Fakat birkaç dakika sonra bize doğru geldiler ve yanlarındaki denizci, parmağını Bartlett'e doğru uzatarak

— İşte orda, dedi.

Sivil olan belli belirsiz eğildi ve söze başladı

— Sinyor Bartelini...

— Bartlett! Frank Bartlett, zahmet olmazsa böyle deyin.

— Elimizdeki belgelere göre siz Bartelini'siniz. Bu hem daha asil, hem daha İtalyan.

— Dinleyin, bir kere ben İtalyan değilim, Amerikalıyım. Hem önce siz kimsiniz?

— İtalyan Emniyeti'nden müfettiş Ruffino. İçişleri bakanlığından aldığımız emre göre, Amerikan pasatortunuza el koyacağız.

— Size pasaportumu vermeye hiç niyetim yok. İlle de almak istiyorsanız bir deneyin bakalım!

Müfettiş bir işaret yaptı, iki polis ilerlediler. William hamle yaparken Bartlett onu soylu bir hareketle durdurdu.

— Sakin ol, William! Anlaşıldı müfettiş bey. Ne kadar?

— Ne ne kadar? Ne kadar olan ne?

— Yüz dolar mı? İkiyüz mü? Söz sizin.

— Sinyor Bartelini, ben satılık bir adam değilim. Ben sizden para değil pasatortunuzu istiyorum. Hepsi bu. Lütfen verin onu bana!

Polisler ilerlediler, Bartlett dilini dudaklarında gezdirdi, pasaportunu çıkardı ve müfettişe uzattı. Karen de onun gibi yaptı. Polis, Karen'in pasaportunu bir an gözden geçirip geri verdi.

— Sizinki beni ilgilendirmez. Siz Amerikan vatandaşısınız.

— Ben de bir Amerikalıyım, dedi Bartlett.

— Sinyor Bartelini, İtalyan Hükûmeti sizi İtalyan uyruklu bir sürgün olarak kabul ediyor. Sicil-

ya'da doğduğunuz bir gerçek. Birleşik Devletler, siz başlarına dert olunca, bizi zorladı, sizi geri aldık. Bu durum sizin kadar bizim de hoşumuza gitmedi. Fakaaaat, şimdi burda olduğunuza göre, İtalyan sayılırsınız. İtalyan yasalarına boyun eğmek zorundasınız ve İtalyan makamları ne derse onu yapacaksınız. Birleşik Devletler'de hatırı sayılır bir gangster olmanın tadını çıkardığınızı bilmiyor değiliz. Ama bizim için öteki sürgünlerden bir farkınız yok. Eğer yasalarımıza uymazsanız tutuklanacağınızı ve hapisanelerimizin Amerikan hapisanelerinin yanında hiç de rahat sayılmayacağını söylemek isterim.

— İyi canım, iyi! Nutuk dinleyecek zamanım yok. Capri vapuru beni bekliyor.

— Capri'de ikametiniz yasaktır, sinyor Bartelini.

— Bartlett dedik. İkamet yasağı mı?

— Ayrıca Roma'da ve Floransa'da, Cenova ve Venedik'de de kalamazsınız. Kısacası, bütün İtalyan yarımadası size yasak.

— Hay aksi şeytan, ben nerde kalayım öyleyse?

Müfettiş cebinden bir kâğıt çıkardı.

— İtalyanca anlıyorsunuz, sanırım?

— Eh!

Polis İtalyanca olarak okumaya başladı

— İçişleri bakanlığının emrine göre, adı geçen Frank Bartelini doğum yeri olan Sicilya'nın Coma şehrinde ikamet zorundadır ve resmî makamların haberi olmadan bu şehrin sınırlarından dışarı çıkamaz. Adı geçen Frank Bartelini, habersiz olarak Coma'dan ayrılırsa para ve hapis cezasına çarptırılacaktır Coma jandarmasına haftada üç kere görünmesi gereklidir. Ne olursa olsun diğer sürgünlerle ilişki kuramaz. Bu emirler geciktirilmeksizin adı geçen Frank Bartelini'ye bildirilmeli ve kendisi polis gözetiminde Coma makamlarına teslim edilmelidir.

Müfettiş kâğıdı katladı.

— Ne dedi? diye sordu William.

Bartlett'in gerçekten afallamış bir durumu vardı.

— Doğum yerim olan Coma'ya gitmek zorunda olduğumu söylüyor.

— Hıyara bak, diye mırıldandı William.

— Sen git hemen Amerikan elçisini gör!

Müfettiş Ruffino söze karıştı:

— Korkarım ki Amerikan elçisi size pek yardımda bulunamaz. Sürgünlerin işleri fazlasıyla canlarını sıkıyor.

— Müfettiş bey, dedi Bartlett. Biliyorum siz görevinizi yapıyorsunuz. Ama beni doğduğum yere gönderemezsiniz. Ben orada hiç kimseyi tanımıyorum. Anlaşabiliriz. Bırakın ben de Luciano gibi Napoli'de kalayım. Size söz veriyorum canınızı sıkacak hiçbir şey yapmam. İtalya'da bir aydan fazla kalacağımı sanmıyorum.

— Bu benim elimde olan bir şey değil. İçişleri bakanlığının bileceği şey! Sizin Coma'da kalmanıza üst makamlar karar vermişler.

— Anlayışlı olun canım! Temiz beşbin dolar veririm size!

— İmkânsız. Coma'ya gitmeniz gerekiyor.

— Ne olursa olsun, dedi Karen. Ben Sicilya'ya gitmiyorum.

— Kapa çeneni, dedi William. Patron yapacağını bilir.

•

GEMİ, yarım saat kadar sonra yanaştı ve gümrük işlemleri başladı. Müfettiş Ruffino ve iki polis bizi hiç gözden kaçırmıyorlardı. Gümrük memuru bizim eşyalara şöyle bir baktı, hepsine tebeşirle işaret koydu, bize tek kelime sormadı. Fakat Bartlett'e sıra gelince durdu ve Ruffino'nun gümrükçüye göz kırptığını gördüm.

— Bildirecek bir şeyiniz var mı? diye sordu gümrükçü.

— Hayır!

— Açın bavullarınızı.

Bartlett karşı koydu:

— Ötekilere bakmadınız! dedi.

— Rica ederim, hepsini açın.

William, çantaları ve bavulları açarken gümrükçü, hiçbirine bir şey sormadan öteki yolcuların eşyalarına işaret koymaya devam etti. Sonra yine bizim yanımıza geldi.

Bartlett'in bavulda hiç yoksa yirmi elbisesi, kırk kadar gömleği, bilmem kaç çift ayakkabısı, ipekli ve markalı çamaşırları ve elliden fazla kravatı vardı. İçi golf oynamak için ne gerekliyse dolu bir çanta da cabası. Bu pahalı elbiselere hiç aldırmadan gümrükçü hepsini bir yana fırlatmaya başladı.

— Hey yavaş! diye bağırdı William. Dikkat edin!

— Siz kimsiniz?

— Ben uşağıyım.

Gümrükçü alaya vurdurup:

— Uşak! dedi ve dağıtma işine devam etti.

— Başmemur nerde? diye sordu Bartlett.

— Benim, dedi gümrükçü.

— Hiç de öyle gözükmüyordu.

— Bana kalırsa turizmi baltalayıcı bir tavrınız var!

— Siz turist değilsiniz, bu bir. İkincisi bunlar nedir?

— Cep radyosu. Benim!

— Bana pek yeni gibi geliyor. Daha etiketi üstünde.

Memur fotoğraf makinasını sallayarak sordu

— Ya bu?

— Gördüğünüz gibi bir fotoğraf makinası.

— Bu da yeni ve bunu da bildirmediniz.

— Kendimin olan bir makinanın bildirileceğini bilmiyordum.

Gümrükçü kollarını havaya kaldırdı.

— Bilmiyordu! Bilmiyordu! Siz İtalyansınız. Her şeyi bildirmek zorundasınız.

— Ben İtalyan değilim. Ben Amerikan vatandaşıyım! diye Bartlett haykırdı.

Memur hemen

— Pasaportunuz nerede? diye ciyakladı.

Bartlett parmağıyla Ruffinc'yu göstererek gürledi:

— İşte onda!

Ruffino açıklama yaptı:

— Zaman aşımına uğramış pasaport.

Gümrükçü cebinden bir makbuz çıkardı ve yazmaya başladı

— Radyo ve fotoğraf makinası bildiriminde bulunmadığı için para cezası... Her eşyanın değerinin iki katı kadar ceza... Eveeet... İşte... Para cezası ikiyüzsekizbin dokuzyüz lirettir.

— Bende liret yok.

— Dolar kabul ediyoruz. Kasaya buyrun.

Bartlett para cezasını ödemek için kasaya gittiği sırada, William eşyalara çeki düzen vermeye çalıştı. Müfettiş Ruffino'ya:

— Pek hızlı çıkış yaptınız, dedim.

— Siz kimsiniz? diye sordu.

Ona kartımı verdim.

— Olayı izleyen bir gazeteci.

— Sürgünleri sevmiyoruz. Adamları gangster yapıp çıkıyorsunuz. Onları bize geri göndermeye hakkınız yok. Bunu böylece yazın gazetenizde.

— Bu da bir düşünce.

William bir hamala seslenirken, Karen gümrükçüye gülümsedi:

— Size neyimi açmamı istersiniz komutanım?

— Hiçbir şey sinyorina. Sizin gibi güzel bir kadından kalbinden başka bir şeyini açmasını isteyemez insan!

Ciddi bir tavırla eğildi ve Mona Lisa'nın portresine imza atan bir Leonardo da Vinçi edasıyla eşyalara işaret koydu.

Biz taksilere doğru yürürken arkamızdan gelen Karen

— Ne nazik adam! diye mırıldandı.

— Evet, dedi William homurdanarak. Gerçek bir aşk!

— Bunların hepsi salak, diye yarı duyulur bir sesle tamamladı Bartlett.

İKİNCİ BÖLÜM

DOĞRUCA Excelsior oteline gittik. Takside, Bartlett hemen Stanton'a haber vermeye gideceğini söyledi. William bu düşünceyi beğenmişti.

— Amerikan Anayasası'na aykırı olarak sizi Sicilya'ya gönderiyorlar.

Karen, otele gider gitmez, Roma'ya kalkan trenlerin saatını öğrenmek niyetinde olduğunu açıkladı.

Ben, eşyalarımı bir yana bırakıp odama çıktım ve pencereden şöyle bir çevreye baktım. Napoli koyu, ayaklarımın altında uzanıyordu. Napoli'ye özgü bir şamata olan sokağın uğultusuyla çocukların bağrışmalarını dinliyor ve kendi kendime, sonunda buraya vardığımı söylüyordum. Bu iş kolay olmamıştı. Fakat talih ve vergiler benim için çalışmıştı... Bu hikâye başlayalı bir ay olmuştu ama bana bir yıl sürmüş gibi geliyordu...

Yazı makinamın başında sakin sakin oturmuş, suçlu gençlik üzerine bir yazı dizisi için son derece heyecan verici «başlık özetleri» çıkarma işini bitiriyordum. **Biz Hepimiz Suçluyuz.** Harika. Bitir-

mek üzere olduğum satırı seyrediyor ve kendi kendime: «Pete, diyordum, üstün bir yeteneğin belki yok ama yazmasını bilmediğin ortada.»

Masamdaki telefon çaldı, Bay matthew Lucas'ın sekreterinin kışkırtıcı sesini duymak için ahizeyi kaldırdım.

— Bay Lucas, işiniz olmadığı bir zamanda sizi görmek ister.

İşim olmadığı bir zaman mı? Güleyim bari, eğer üç dakikadan önce odasında olmazsam yirmidördüncü katın penceresinden beni aşağıya atar!

Ceketimi acele sırtıma geçirdim, boyun bağımın düğümünü sıkıladım ve açıklaması gerekecek son masrafımın ne olduğunu kendimi hatırlamaya zorladım.

Bay Batthew Lucas, **News Press'in** sahibiydi ama yazarlarını yalnız ve ancak para işi nedeniyle yanına çağırırdı. Tanıdığım bütün gazete sahipleri arasında, bir hesabı reddetmek için en inanılmaz ve en yerli yerinde nedenler bulmakta en yetenekli olanı buydu. «Metro bu kadar hızlı giderken» taksiye binmeyi bir türlü anlamadığını söyleyip duran herifin biriydi kısacası.

Gazetenin belli başlı adliye muhabirlerinden biriydim ama Bay Lucas, iş gereği bir polisi davet etmek ya da bir suçluya yemek yedirmek zorunda kaldığım zaman ileri sürdüğüm nedenleri hiç kabul etmiyordu.

— Polisin olanakları vardır, diye tekrarlıyordu. Bir kamu hizmetidir. Kötülük yapanlara gelince, yemek yemek için kendi paralarını kendileri ödeyebilirler, bence.

Bu aramızda sürekli bir öfke konusuydu ama en öfkelendirici konu genellikle bendim.

Kendi odamla onun odası arasındaki mesafeyi iki dakika yirmisekiz saniyede aldım, asansör beklemeyi de hesaba katarsak hiç de fena sayılmaz.

Bay Lucas'ın sekreteri, dudağında pek iç açıcı olmayan hafif bir gülümsemeyle beni karşıladı ve içeri girebileceğimi söyledi. Kapıyı açınaya davranmıştım ki mideme bir sancı saplandı. Meşe ağacından yapılma koca masasına kurulmuş oturan Lucas'ın yanında gazetenin yöneticisi Harry Simpson, başyazar Walter King, personel başkanı Wilson Boyle de vardı. Lucas bana kısa bir baş işareti yaptı ve oturmamı emretti.

— Pete, dedi. Tam senden söz ediyorduk.

— Ben de bundan korkuyordum, diye kekeledim.

Simpson bir kahkaha patlattı.

— Telâşlanmayınız, Pete kötü bir şey yok!

Arkadan Lucas

— Aklımda kaldığına göre siz İtalyanca konuşursunuz, diye devam etti.

— Oldukça, diye yalana kaçmadan itiraf ettim.

Aslına bakarsanız biz evde yalnızca İtalyanca konuşuruz.

— Daha önce İtalya'ya hiç gitmiş miydiniz?

— Evet, savaş sırasında. İtalyan cephesinde **Stars and Stripes**'in muhabiriydim.

— Oraya dönmeyi hiç düşündünüz mü?

— İşyerleri açmaya niyetiniz mi var yoksa?

— Hayır, hayır, mesele bu değil, dedi Simpson. Bir yolculuk ve İtalya'da bir ay kadar kalmayı gerektirecek önemli bir röportaj söz konusu. Ne dersiniz?

— Masraflar kısıtlanacak mı?

Bay Lucas yüzünü ekşitti.

— Röportajın ne olduğunu bile sormuyorsunuz, değil mi?

Tam cevap verecekken Simpson sözümü kesti.

— Pete, Bartlett davasıyla sen meşgul oldun. Biliyorsun ki adamı onbeş gün içinde İtalya'ya gönderiyorlar. Onunla yolculuk yapıp Bartlett gibi bir adamın götürülüşüyle ilgili bir yazı dizisi hazırlama-

nızın fena bir şey olmayacağını düşündük. Boyle, bunun okuyucularımızı ilgilendireceğinden ve olayı yeniden ısıtıp bir yazı dizisi yapabileceğimizden emin.

— Açık yüreklilikle söylemeliyim ki sizi göndermemize özellikle yol açan bu oldu, diye Lucas söze karıştı. Eğer Boyle bu işi yüklenirse masraflarımız altüst olurdu. Yine de böyle abartmaya kalkmanız gerekmezdi.

— İşin içinde iş olduğunu biliyordum. Güvertede yolculuk yapmamı mı istiyorsunuz?

Ulusal yağcımız Walter King sırıttı

— Hep şakacıdır, dedi.

Sabrımın taştığını hissetmeye başlıyordum.

— Bakın Bay Lucas, elbette İtalya'ya gitmek isterim ama turistik mevkide değil. Gazetenin mali durumu beni ırgalamaz. Eğer Bartlett birinci mevkide gidiyorsa ben de birinci mevkide giderim işte o kadar!

Simpson yine araya girdi.

— Muhakkak Pete, muhakkak. Mesele halledildi.

BayLucas'ın ürperdiğini gördüm. Özel bir kamarada yolculuk edeceğim düşüncesi onun yüreğine iniyordu. Fakat Simpson zamanında davrandı.

— Anlaşıldı, anlaşıldı. Pete, Bartlett'le birlikte **Continentale**'a binip İtalya'ya gidecek, dedi.

Lucas hemen :

— Unutmayın ki bu sizin düşünceniz, dedi. Bütün sorumluluğu size bırakıyorum.

— Sanırım Bartlett çağrıldı, değil mi? diye sordu Boyle.

— Evet ama, diye cevap verdim. Ancak bir ay içinde Yüksek Mahkeme'ye gelecek. Bu süre içinde de Bartlett'in yabancı memlekette olma olanakları var.

— Bu da iyi, dedi Boyle. Adı baş sayfada ne kadar kalırsa bizim için o kadar iyi.

— Şu sırada neyle uğraşıyordunuz? diye öğrenmek istedi Lucas.

— Suçlu gençlikle ilgili yazılarla. Ellerinden sustalı çakılarıyla tabancaları zorla alınsa ve ruh hekimlerinden her çıkışlarında onlara inanmaları sağlansa, yolunu şaşırmış bu gençlerin de öteki gençler gibi olacağını göstermeye çalışıyorum.

Lucas şakayı tam olarak anlamadı.

— Bunu Sam Goodman'e bırakın ve Bartlett'le ilgili araştırmalar yapın. Biz bu konuyu çok tutuyoruz. Heyecan verici, hiç duyulmamış bir şeyler yapmanız gerekiyor. Haydi Pete. Bilin ki sizin hakkınızda çok iyi şeyler düşünüyoruz. Bizi yaya bırakmayacağınızı biliyoruz.

— Ben de para konusunda yaya kalmazsam bana güvenebilirsiniz.

Lucas'ın odasından benimle birlikte çıkan King

— Siz adliye muhabirleri başkasınız, dedi. Sizinle konuşan adamdan daha sert bir tavır takınıyorsunuz.

— Öyledir, King.

Homurdanarak belgelerin bulunduğu odaya doğru yöneldim, sonra birden dünyayı toz pembe görmeye başladım. Günlerimi Adliye Sarayı'nın koridorlarında sağlığı koruyucu yürüyüşler yaparak, Atlantic Citty'nin oralarda tembel tembel gezinerek dolduracağımı düşünüp dururken, pahalı bir yolcu gemisinde Avrupa'ya gönderiyorlardı beni, masraflar da gazeteden! Eğer Frank Bartlett şuracıkta olsaydı boynuna sarılıverirdim. Ama o bu sevincimi görseydi, gönderilişine sevindiğimi sanarak davranışımı hoş karşılamazdı.

Büyük gazetede haber çabuk yayılır... Belge odasının kapısını açtığımda bizimkiler Arrivederci Roma'yı mırıldanarak beni karşıladılar Martha, iri yarı kitaplık memuru kız, laf attı :

— Kim demiş suç karşılığını ödemez diye?

— Martha, becerebilsem seni de bavuluma tıkıştırır götürürüm.

— Sana en azından oda kadar bir bavul gerekir o zaman!

— Haydi bana Bartlett'in dosyalarını ver. Ödevlerimi yapmalıyım yoksa cezaya kalırım.

Martha gidip koca madenî bir dolabın gözünü çekti, iyice şişkin üç tane zarf çıkartırken bana sordu:

— Hangisini istiyorsun?

— Hepsini ver.

Eğer bir adamın, basında kendisi için söylenenler yoluyla, herkesçe tanınması bakımından bir yargıya varılması gerekirse Frank Bartlett başta gelirdi. 1933'lerden bu yana gelen gazete küpürleriyle doluydu üç zarf. O tarihlerde Frank Bartlett adı, Doğu yakası kumarhanelerinin en genç işleticisi olarak geçiyordu.

Bütün küpürleri elden geçirdim ve sonunda, bir pazar ilâvesi için beş yıl önce kendi yazdığım yazıya kadar geldim. Ondan söz edildiğini duymuştum ama hiç kendisini görmemiştim. Bartlett'in üne ermiş bir adı vardı ve eğer, **News Press** sizi bu gibi adamlarla konuşmaya gönderdi mi, bu adınızın duyulacağı anlamına gelirdi. Söylemek gerekir ki İtalyan olmamın bana çok yardımı oldu. Harry Simpson, Bartlett'e yaklaşmanın zorluklarını biliyor ve aynı memleketten olan birinin yaklaşma olanaklarının fazla olacağını söylüyordu. Yanılmamıştı.

Bartlett'e telefon etmiş, ona gazeteciliğe yeni başladığımı, eğer benimle görüşmeyi kabul ederse bunun benim için çok yararlı olacağını söylemiştim. Acınarak kabul etmiş ve ertesi akşam için Central Park'daki evinde beni beklediğini bildirmişti. O kadar heyecanlıydım ki o gece gözüme uyku girmedi. Ona soracağım bütün soruları kafamın içinden tek tek geçiriyordum.

Ertesi gün apartmana varınca, önce Bartlett'in beni beklediğini söyleyen iki gangsterin binanın girişinde oturduklarını gördüm. Asansör beni Bartlett'in harika evinin bulunduğu en üst kata çıkardı. Kapıyı dört köşe ufak tefek bir adam açtı. Sırtında beyaz bir ceket vardı ama eğilince, koltuk altında taşıdığı kılıftan bir P.A. 38'in kabzasının göründüğünü farketmekte gecikmedim. Adam, bunu belki tüy süpürge gibi kullanıyordu.

Misafir odasında birkaç dakika bütün armaları, golf ve at yarışları kupalarını hayran hayran seyrederek bekledim. Sonra Bartlett içeri girdi. İnsanlarda her zaman şöyle bir eğilim vardır: Eğer bir kimse kendi alanında önemliyse vücutça da oturaklı olmalıdır. Fakat Bartlett, ince, orta boylu, oldukça yakışıklı, George Raft'la Gary Grant karışımı bir adamdı. Mavi kadifeden evlik ceketi, beyaz ipekten boyun atkısı ve ceketine uygun düşen pantuflalarıyla insanın gözüne pek Hollywood'vari gözüküyordu. Elimi sıkıp yanımdaki kanapeye oturdu.

Uşak, hiç tatmadığım cinsten en iyi Scotch viskisi getirdi. Söze, Bartlett'in beni kabul etmesiyle gazeteye yazacağım yazının ne kadar dikkati çekeceğini söylemekle başladım.

— Bana bildiklerimi öğretmeye kalkışmayınız, dedi. Siz gerçeği yazsanız bile yaşyazarınız bunu bastırmayacaktır.

Gerçeğin bizi korkutmadığını ve gerçeği söyleyebileceğini açıkladım.

— Gerçeği söylemek mi? İyi ama ben ne saklamışım ki şimdiye kadar? Binalarım var, çamaşırhanelerim var, bir de yatak ayırtma servisim var.

— Peki, niçin herkes size sataşıyor?

— Hiç anlamıyorum. Şüphesiz, gazetelerinizde yazdığınız bir yığın aptallıklar yüzünden. Dünyadaki bütün tersliklerden siz sorumlusunuz. Gazeteler olmasaydı Amerika mutlu bir ülke olurdu.

— Peki, at yarışlarının sonuçlarını nasıl öğreneceklerdi?

Bartlett sakinleşti.

— Az önce size söylediklerimi yazmayın. İnsanlar Amerika'nın aleyhinde konuştuğumu sanacaklar, bense bunu düşünmem bile. Ben Amerikalıyım. Bunu yazın. Bütün komünistlere ve bütün solcu salaklarına karşıyım. Bunu da yazın.

Ailesiyle ilgili sorular sordum ona.

— Orası benim bileceğim şey. Ailemle ya da arkadaşlık ettiğim kadınlarla ilgili sorularınıza cevap vermeyeceğim.

— Şimdiye kadar neden evlenmediğinizi bana söyleyebilir misiniz?

— Ama niçin benim kişisel yaşantımla bu kadar uğraşıyorsunuz? Densizce bir soru doğrusu.

— Bay Bartlett, dedim. Siz Jack Benny, Joe di Maggio ya da general MacArthur gibi ünlü bir adamsınız. İnsanlar sizin hakkınızda her şeyi bilmek isterler. Yediğinizi, içtiğinizi bildikleri gibi düşündüklerinizi de. Siz toplumun malısınız.

— Ben kimsenin malı falan değilim. Üstelik toplumla ilgili her şeye de karşıyım. Gazetelerinizde benimle ilgili yazdığınız her haber işlerimi arap saçına döndürüyor. Kadınlara gelince, onlardan nefret ediyor değilim. Evlilik, bazı erkekler için biçilmiş kaftandır, ama bana gelince, benim işim başımdan aşkın. Bir kadın çok zamanımı alır, ne demek istediğimi anlıyorsunuz. Zaten bir karım olsa bile, onun yapacağı işlerin hepsini yapacak bir William'ım var.

Uşak gülümsedi.

— Hepsini değil, patron.

— Evet, belki. O bir yana diğer her şeyi yapabilir.

Konuşma sonra siyasete döküldü; milletin kaderi (ki Bartlett bu konuda fazla endişeleniyordu) ve atlar.

Değerli zamanının kırkbeş dakikasını bana ayır-

dı, ustalıkla sorularımdan sıyrıldı ama aynı tarzda cevaplar da verdi. Benimle kapıya kadar gelirken ekledi

— Bahse girerim ki sinema yıldızlarıyla çekilmiş aynı resimleri yayınlayacaksınız. Yenilerini bulmanızı tercih ederdim.

— Eğer bu pazar bir sinema yıldızıyla çıkarsanız, haber verin, bir fotoğrafçı göndereyim.

Gevrek gevrek güldü, teşekkür etti. Tam ben çıkarken, **News Press**'in sosyete sayfalarında gördüğüm için tanıdığım şahane bir esmer içeri giriyordu. Zengin bir mirasyedi. Bartlett bizi tanıştırmadı ama kadını kollarının arasına aldı, bana dönüp:

— William'ın yerini dolduramayacağı tek şey! dedi.

Kapı arkamdan kapandıktan sonra bile hâlâ gülüyordu.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ERTESİ GÜN, Bartlett'i gençken tanıyanlardan birini görmek için East Side'in kenar mahallelerinde dolaşmaya gittim. Bir drugstore (*) tarif ettiler, orda kasanın başına oturmuş ufak tefek bir yaşlıyla karşılaştım.

— Tanırım, tanırım Frank Bartlett'i, ama adının Bartelini olduğu çağlarda. Babası terziydi. Şurda, sokağın içinde dükkânı vardı. Temiz adamdı. Frank'ın annesi de temiz kadındı doğrusu. Burda herkes Frank'ı tutar. Çocuklara süt dağıtır, Noel'de hindi, tatil kamp-

(*) İlaç vs. de satan bakkal dükkânı.

ları düzenler. Bura halkı da ona oy vererek teşekkür eder, ama ne... Siyasetçilerin hepsi bir kalıptan çıkmadır.

— Pek yürekten sevmiyorsunuz galiba.

— Sevsem n'olur, sevmesem n'olur. Yalnız babasını tanırım, iyi adamdı, iyi. Yoksul ama temiz, derler ya... Frank zengin ama belki onun kadar temiz değil. Fakat burda, o postu deldirmeden kimse kötülüğünü söylemez.

Gevezelik ederken dükkâna bir adam girdi.

— Bakın, işte oğlum Tony. Frank'ın en iyi arkadaşıydı. Tony, bu bey gazeteciymiş. Frank hakkında bir yazı yazıyor. Oğlum Tony çocuklara süt dağıtmaz ama iyi adam olduğunu size söyleyebilirim.

Tony, Bartlett'le aynı yaşta olmalıydı. Fakat iyice göbek bağlamıştı. Sırtında meşin bir ceket, ayağında haki bir pantolon ve başında bir taksi şoförü şapkası vardı. Tezgâhın sonuna gitti, kendine bir koka-kola açtı. Babasının, sesini duyamayacağını anlayınca da mırıldandı:

— Siz babama bakmayın. Eski kafalıdır. Frank fena oğlan değildir. Benden daha çok başarıya ulaşmıştır, hepsi bu.

— Arada sırada onu görüyor musunuz?

— Hayır. Bir keresinde, El Moroco'nun önünde avantacılığa çıkmıştım, benim avantamı aldı. Ama yanında bir karı vardı, beni tanımadı. Doğru konuşalım, çocukken arkamdan gel derdi. Fakat ben gemici olmak ve memleketi tanımak istiyordum. Frank, bütün dünya Manhattan'dır, der dururdu. Dünyayı da gezsen, gelip duracağın tek yer burasıdır, derdi. Tuhaf ama Frank hiç görmediğim kadar su katılmamış bir Amerikalıydı. Birleşik Devletler hakkında kötü söyleyen adamlarla durmadan dalaşırdı. Anne babasına da evde İngilizce konuşmuyorlar diye çatardı. Adını da değiştirdi, Bartelini'den Bartlett yaptı, daha Amerikanca olsun diye. Buranın, insana şan-

sını veren tek ülke olduğunu söylüyordu. Burdan vazgeçmiyordu. Okulu hiçbir zaman bitiremedi ama Birleşik Devletler tarihi üzerine kolej öğretmenlerinden daha da geniş bir bilgisi olduğuna bahse girerim. Bir keresinde hatırlıyorum da, onu işletmiş ve hiçbir zaman, Amerika'da doğmadığı için, Amerika cumhurbaşkanı olamayacağını söylemiştim. Bana kızmıştı. Dalaşmıştık.

Tony bardağını dikti ve çalkaladı.

— Aslına bakarsanız, Frank o kadar da kötü bir başkan olmazdı.

Başka kimselerle de konuştum. Bunların arasında Bartlett'in iki kız kardeşi, bir erkek kardeşi, bir de yeğeni var. Bir kuyumcuda saat tamirciliği yapan kardeşi, sadece o, Frank'ın New York şehrine tanrının ender bir armağanı olarak gönderildiği düşüncesine katılmadı.

— Frank hiçbir şeyden anlamaz, dedi. Paradan başka şey düşünmez. Her şeyin parayla satın alınacağına inanır: Kadınların, aşkın, dostların, hatta hatta ailenin. Sanırım bizden utanıyor. Elli dolarlık bir parayı gözüme sokar gibi davrandıkça ondan hoşlanmıyorum, o da beni pek sevmiyor sanırım. Fakat ona acıyorum.

Ayrıca Bartlett'in 14 Ocak 1914'de Sicilya'da Coma'da doğduğunu, üç yaşındayken Amerika'ya geldiğini öğrendim. Babası kenar mahallelerde küçük bir terzi dükkânı açmıştı. Genç Frank oniki yaşında okulu bırakmış ve içki karaborsası yapan büyük bir mağazaya memur olarak girmişti.

Onaltı yaşında, kârlı bir iş olan «yüzen kumarhaneler» işletmeciliğine başladı. Görünüşte yüzer gazinolardan farksızdı ama adresi durmadan değişen ve kulaktan kulağa giden talih oyunlarının düzenlendiği yerlerdi buralar. Oyunda usta olduğundan partileri kendi yönetiyor, sürülen paraları cebe indiriyordu.

Bu tarihten sonra Bartlett'in yaşantısı bütün **kendi kendini yetiştirenlerin yaşantısıdır.** Zar oyunlarından kumar makinalarına, at yarışlarına ve yasa dışı lotaryacılığa geçti. İşleri pek yasa sınırları içinde olmuyordu. Arsalar, çamaşırhaneler ve siyaset adamları satın alıyordu. Yirmisekiz yaşında birkaç milyon dolarlık bir imparatorluğun başındaydı.

Central Park'ın en kalburüstü yerinde bir apartmana taşınmak için kenar mahalleleri bıraktı. Saygıdeğer olma yollarını aradı. Golf oynamasını öğrendi, yelken kullandı, atlar satın aldı. Ama hiçbir zaman seçkin çevrelere «girmeyi» başaramadı. Kibar kulüpler ve büyük dernekler onu hep geri çeviriyorlardı.

Yine de, her ne kadar o dünyanın erkekleri Bartlett'e sırt çeviriyorsa da, kadınları ve kızları da böyle davranıyordu denemez.

İş çevreleri ve ilişkileri bana onunla ilgili açıklayıcı bir bilgi vermediler ama Eyalet Savcısı bunların en gevezesi oldu.

— Bartlett, «sendika»nın şeflerinden biridir. Bu ulusal kumarhaneler ve şebekeler kuruluşu, herkesin ötekininkine saygı göstermek zorunda olduğu bölgelere ayrılmıştır. Zinhar biri ötekinin bölgesine el uzatırsa, hemen sendika işe karışır, gerekeni yapar.

— Birleşmiş Milletler gibi bir şey desenize, dedim.

— Daha da iyi örgütlenmiştir. İtiraf etmek zorundayım ki ne olursa olsun, hiçbirimiz Bartlett'e suç yükleyemedik şimdiye kadar. Daha çok arabulucu sayılır. Gölgede kalıp daha fazla para kazanılacağını bilmiyor değil. Ama eminim, bir şey çıkarıp da onu suçlasak bütün kuruluş çatır çatır çökerdi.

Bartlett'in ancak üç kere tutuklandığını da öğrendim: Bir keresinde bir basketbol oyuncusuna kötü maksatla para teklif etmekten, ikincisinde bir yargıca yine aynı nedenle ve sonuncusu yangın tehli-

kesine karşı çıkartılan bir kararnameye uymamaktan. Hepsi bu kadar.

Bir keresinde de şaşkın bir gangster buna ateş etmiş, ama bilmem kurşun mu isabet etmemiş, yoksa Bartlett'in adamları mı çabuk davranmış, Frank sakin ve zengin yaşantısına devam ediyordu.

Bütün bu öğrendiklerimi **Bir Gangster Bayrağı Selâmlıyor** başlığı altında yayınladım. Simpson sonuçtan memnun kaldığını belirtirken zavallı annem de biricik oğlunun elden gideceği endişesi içinde olduğunu söylüyordu.

Fakat bir tabanca mermisi yerine, bir kasa Bartlett damgalı Scotch viskisi geldi ertesi gün, yanında da imzalı bir kart: «Yazıyı çok sevdim, sözlerimi çok iyi kaleme almışsınız.»

Bir kasa Scotch'tan Simpson'a söz etmekte erken davrandım galiba, hemen emretti:

— Derhal onu o salağa geri gönder.

Kasayı Bartlett'in evine geri göndermek bana iki dolara patladı. Ertesi gün iki kasa viski geldi. Bartlett, bir kasa viski göndermekle ayıp ettiğini söylemek istediğimi sanmıştı. Onları geri yollamak için de iki dolar verdim cepten. Yazdığım yazı bana pahalıya oturmaya başlıyordu.

Sabahleyin William telefon etti:

— Patron, eğer içki içmiyorsa gitsin benim terziden kendisine bir takım elbise diktirsin, dedi.

— Viskiyi istemiyor değilim ama gazeteden bana hediye almamı yasak ettiler.

— Bak, bizim patron bir şeyi beyendi mi karşılığını vermek ister. Bir şey istiyorsanız tek kelime söyleyin yeter.

— Ondan tek şey istediğimi söyleyin kendisine. Bundan sonra kendisiyle istediğim zaman görüşebileyim. Bunu isterim.

— Oldu. Eğer sizin patronla aranızda tatsızlık olursa bunu da bildirin bize.

Beş yıl boyunca Bartlett'i, genellikle yanında bir sinema yıldızı ya da genç bir mirasyedi hanımla, zaman zaman eğlence yerlerinde gördüm.

Sonra birdenbire Ticaret bakanlığı Frank Bartlett'le ilgilenmeye karar verdi. Vergi dairelerinin dikkatini çeken bütün çete patronları gibi Bartlett kendini vergi kaçırmakla suçlandırılmış olarak buldu ve iş, bu garip sürgün olayına kadar geldi.

Bartlett davasını izlemedim, onunla ilgili hiçbir şey yazmadım ama, nedendir pek bilmiyorum, kafasından ondan yana olduğumu geçirdi ve birçok kereler beni görmek istedi. Bana 'Pete' der ve kendi eğlence yerleriyle gece kulüplerine benden para almamalarını tembihlerdi. Bunun da, kızların yanında onuruma dokunacak bir durum olmadığını söylemeliyim. Son olarak Noel'de, bir altın saat gönderdi, şu düz Patek Philippe'lerden, arkasına da bir yazı kazılmış: «Pete'ye. Güvene değer bir gazeteci —F. B.»

Saatı aldım ama bu kez Simpson'a bir şey söylemedim.

•

BARTLETT'E Avrupa yolculuğunda yoldaşlık edeceğimi öğrenince, sevili haberi vermek için ona telefon ettim.

— Bilin bakalım ne oldu Bay Bartlett? Masraflar gazeteden olmak üzere beni Avrupa'ya gönderiyorlar.

— Çok güzel. İyi yolculuklar, işin tadını çıkartın. Dönüşünüzde görüşürüz.

— Ben sizinle gidiyorum ama! Bütün yaptıklarınızı okuyuculara ulaştırmam için sizi her yerde izlememi istiyorlar.

— Gülünç! diye bağırdı kızgın kızgın. Bu sürgün hikâyesi yatar. Avukatlarım şimdi onunla uğraşıyorlar.

— Olabilir ama benim yaptığım küçük soruştur-

maya göre Adalet sizi bu gemiye bindirmeye kararlıdır.

— Ama ben Amerikan vatandaşıyım! Bir Amerikan vatandaşını kapı dışarı edemezler. Üç yaşındayken İtalya'dan ayrıldım.

— Bilmiyorum, bir erteleme olmazsa Continentale'le mi gideceksiniz?

— Yerimi ayırtmışlar ama sana şu kadarını söyleyeyim ki, beni o gemiye tıkamayacaklar!

— Hapse tıkabilirler ama.

— Buna hiçbir zaman cesaret edemezler. Dinle yavrum, ben gitmezsem sen yolculuk yapabilirsin, masraflar benden. Bundan seni yoksun bırakmak istemem.

Onsuz yolculuk yapmanın tatsız olacağını söylemek isterdim ama teşekkür edip verdiği sözü unutmayacağımı söylemekle yetindim.

Continentale, salı günü demir alacaktı. Bartlett'in avukatı Wertherby Stanton, anlayışlı ve hoşgörür bir yargıç bulmak telâşıyla Albany (New York'un merkezi), New York ve Washington arasında mekik dokuyordu. Fakat Bartlett konusunda fazla gürültü olmuştu. Gazeteler sürgün haberini iri harflerle başa yazmışlardı. Müşterek bahisçilerde, Bartlett'in yola çıkışı yarış tahtalarının başına yazıldı. Kimse onun için bir şey yapamıyordu. Benim gözümde de şimdiden Capri adasının cenneti andıran görüntüleri canlanıyordu.

Pazartesi günü, Bartlett'in gideceği açıklık kazanınca Simpson'u görmeye gittim. Yüzünde geniş bir gülümseme dalgalanıyordu.

— Şu domuz bir kez daha işin içinden sıyrılır diye korkmuştum, dedi. İyi yolculuklar diler nitelikte güzel bir başyazı koyuyoruz onun için.

— Harry, dedim. Bartlett'in sürülüp sürülmemesine metelik vermem ama sürülenlere elveda konusun-

da yazacağınız bayat yazılar işimi hiç de kolaylaştırmaz.

— Haklısın. Yazıyı haberlerden sonra koyarım. Şimdi istediğimiz bu Pete, Birleşik Devletler'den giden birinin başına gelenleri öğrenmek istemiyorum. Okuyucularımız buna aldırmaz. Bizim istediğimiz, doğduğu memlekete dönen önemli birinin başından geçenler. Varır varmaz olayları bir telle bildir, öyle ki her olay sana günün konusuymuş gibi gelmeli. Bütün zamanını yazı dizisi için ayır. Bir ay dolaylarında vaktin var. Yanından hiç ayrılma, ne yapıp nereye gitse birlikte ol. Yeteri kadar bilgi edinince hemen bize bildir. Yazı dizisini burada yazmak için uçakla dönersen daha iyi olur. Böylece zaman kazanırız. Gidiş biletin, dönüş için uçak biletin ve masraflar için bin dolar hazır. Bundan fazlasına da ihtiyaç olmayacağı şüphesiz.

— Öğle ve akşam yemeklerinden vazgeçersem şüphesiz elbette.

— İşte sana uluslararası bir kart, hangi postaneden olursa olsun P.C.V. olarak haberlerini ücret ödemeden bize gönderebileceksin.

Gitmek için ayağa kalktım.

— Bir şey daha, Pete. Seni oraya göndermek için Lucas ve King'le mücadele ettim. Eğer iyi bir dizi yapmazsan ipliğini pazara çıkarırlar.

— Merak etme Harry, benden önce sırada olanlar var.

Simpson elimi sıktı.

— Saatın da pek güzelmiş.

— Annemin armağanı, dedim ama kızardım.

Simpson gözlerimin içine baktı.

— Epey bolgönüllüymüş annen.

— Eh, öyledir.

Kapıya doğru atıldım, tam çıkarken Simpson yine beni tuttu:

— Ha! Pete... İyi yolculuklar.

— Teşekkürler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

NAPOLİ'YE gitmek üzere, New York Limanından kalkacak olan S/S Continentale, Batı'daki Kırkaltıncı sokağın rıhtımına bağlanmıştı. Bin dolarımı alıp, taksi ile iskeleye gelince bir kamyon, taksi, araba, yolcu ve aynasız kalabalığı içine düştüm. Son işlemleri tamamladım ve yanında avukatı Stanton'la birlikte, ucu bucağı görünmeyen bir Cadillac'da Bartlett'in geldiğini görünce merdivenlerden gemiye tırmandım. Sanki bir cenaze arabasıyla gelir gibiydi. Bir sürü gazeteci, fotoğrafçı adamın üzerine atıldı.

— Hey, Bay Bartlett, sürgün emrinizi okur gibi yapar mısınız? Güzel bir resim olur.

Sırtında beyaz gömleği ve siyah kravatıyla denizci mavisi nefis bir elbise giymiş Bartlett gözlerini kırptı, kalabalığın arasından sıyrılacak bir yol aradı. Avukatı onun yerine cevap verdi.

— Bay Bartlett'in size söyleyecek hiçbir şeyi yok.

Fakat Frank, Stanton'a döndü, kulağına bir şeyler fısıldadı ve elini kaldırdı.

— İyi iyi. Sakin olalım. Size bir açıklama yapacağım.

Gazeteciler kalemlerini çıkardılar, fotoğrafçılar harekete geçtiler.

— Duruşma sırasında da söylediğim gibi, diye başladı Bartlett, haksız olarak, uydurma bir vergi kaçakçılığıyla yargıçlar beni suçladılar. Bu bir siyasal meseledir. Herkes biliyor, biz, birbirine karşıt partilere bağlıyız. Mademki benim itirazımı Adalet reddetti, Avrupa'da bir ay kalmak zorundayım, fakat Hialeah at yarışlarının açılışında bulunmak üzere geri döneceğim. Eminim ki bu sürgün olayının

memleketimizde, bizim için kutsal olan her şeye ve Anayasa'ya ters düştüğünü yüksek sesle söylemek konusunda bütün Amerikalılar benimle birlik olacaklardır. Size söylemek istediğim kısaca bu.

— Bay Bartlett, İtalya'da Joe Adonis ve Lucky Luciano'ya merhaba diyecek misiniz?

— Üzgünüm, bu bayları tanımıyorum. Kimseyi görmeye de niyetim yok. Sadece tatildeyim beyler.

— Sicilya'da doğduğunuz küçük şehri de görecek misiniz?

— Sicilya'ya kadar inmeye hiç niyetim yok. Londra'yı, Paris'i, Cote d'Azur'ü, Roma ve Capri'yi görmek istiyorum.

— Ya itirazınız reddedilirse İtalya'ya yerleşecek misiniz?

— İtirazım reddedilmeyecek. Ben Amerikalıyım. Haklarım var.

— Fakat, dedi bir gazeteci. İtalya'ya dönmekle bir Amerikan hapisanesi arasında seçim yapmak zorundasınız. Mademki Amerikalısınız niçin hapisaneyi seçmediniz?

Gazeteci sorusunu sorarken Stanton'un birkaç hamala bir işaret çaktığını gördüm. Herifler gazeteciyi itiştirip Bartlett ve Stanton'a yol açtılar. Bir fotoğrafçı olayın resmini çekmek istedi ama makinası kırılıverdi!

— Bay Bartlett fotoğrafının çekilmesini istemez, dedi bir hamal.

Gazeteciler yavaşça dağıldılar. Merdivenin yanında, güvertede Bartlett'i bekledim. Sonunda gözüktü, arkasında Stanton ve iki tane Göçmen İşleri memuru vardı. Ona doğru gittim, elimi uzatıp:

— Merhaba, Bay Bartlett, dedim. İşte geldim.

Bartlett, gazetecilerin elinden yeni kurtulduğu için, soğuk soğuk yüzüme baktı, sonra gülümsedi.

— Paçayı kaptırdım, Pete. Fakat yolculuk sizin için pek eğlenceli olmayacak. Yazacak bir şey yok.

— Avrupa'yı görmek için bu bir fırsattır. Hem sonra size belki yardım da edebilirim. Daha önce Avrupa'ya gitmiştim.

Stanton sözümü kesti:

— Frank, kamaranız şurada.

Arkalarına takıldım.

— Rıhtımdaki uğurlama töreni garipti.

— Gazeteciler mi?

— Hayır. Hamallar.

— Ha, evet! Onlar Tony Agnello'nun arkadaşlarıydı. Mesele çıksın istemediler.

Kamaranın önüne gelince Stanton durdu.

— Frank, size nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum, bütün bu olanlardan çok üzgünüm. Ben...

— Haydi canım, numara istemez. Bunu düşünmeyin artık da itiraz işiyle uğraşın.

— Rahat olun. Bana güvenebilirsiniz. İşte kamaranız, diye ekledi kapıyı açarak.

İçeri bir göz attım ve kamaranın bir sürü adamla dolu olduğunu gördüm. Bartlett'de benim kadar şaşırmıştı. Stanton'a doğru döndü:

— Neler oluyor burda?

Aynı anda biri Bartlett'i görüp çığlığı bastı. İçerdekilerin hepsi bir ağızdan ve avaz avaz: **Bu sadece bir elveda**, diye bağırdılar. Bartlett, ite kaka kamaranın ortasına alındı. Kimse bir şey demediğinden ben de içeri daldım, biri elime dolu bir şişe tutuşturdu. Bartlett'e içecek bir şeyler veren William'ı gördüm. Bağrışmalardan ve kahkahalardan korkunç bir şamata meydana geliyordu. Derken, Bartlett'in yetiştirmelerinden Tommy Tompson bir iskemlenin üstüne çıktı ve susmamızı istedi. Herkes sustu.

— Frank, dedi. Bunun bir talihsizlik olmadığını ve yakında yine seni aramızda göreceğimizi bildiğimizi söylemek için oğlanlar beni görevlendirdiler. Dileriz ki bu senin için hakkın olan bir tatil yerine geçsin.

— Yaşşa! diye bağırdı biri.

— Sana layık değil ama bir iki armağanımız var, kabul edersen seviniriz. İşte otuz saniyede, çekilen fotoğrafı hazırlayıp elinize veren bir fotoğraf makinası, her turistin yanında bulunması gerekli cinsten bir makina.

Kurdeleyle bağlanmış paketi Bartlett'e uzattı ve bir başka paketi eline aldı.

— Bir transistorlu radyo. Pil istemez, boyu da bir tabanca kadar.

Kahkahalar duyuldu.

— Bir armağanımız daha var ama onu sonra görürsün patron.

Bu kez Bartlett bir iskemlenin üstüne fırladı.

— Teşekkürler çocuklar, sağolun. Burda oluşunuz ve armağanlarınız benim için çok değerli, buna emin olun. Yalnızca, dönüşümde sizi göremekten endişe ederim.

Bu kez sıkıntılı gülüşmeler oldu.

— Fakat biliyorum ki, diye devam etti Bartlett. Yokluğum sırasında her şey ben buradayımışım gibi yürüyecek. Bütün bunları düzenlemek için zaman harcadım, aptallık yapacağınızı sanmam. Gaf yapan olursa, o işi bana bırakın.

Hoparlör, uğurlayanların gemiyi terketmesi gerektiğini haber verdi.

— Olacağı bu. Bu yılın bizim için yararlı olmasını dilerim.

— Rizzoli'nin gebermesini de! diye böğürdü birisi.

Herkes bu dileği onayladı ve inmeye hazırlandı. Red Munzelli, Bartlett'in elini sıkmak için sona kalanlardan biri oldu. Ona bir paket uzattı.

— Hepsi bu, Frank. Yetmişbeşbin dolar. Büyük papel hepsi. Büyük bozdurmak daha avantalı gözüktü bana da.

— Eyvallah! Onları William'a emanet ederim. Sen bana haber vermeyi unutma Red.

— Elbette Frank. İyi eğlen, iyi yolculuklar.

Son olarak Stanton geldi.

— İtirazınızla ilgili yeni haberler olursa size tellerim. Bu konuda endişelenmeyin. Çantada keklik sayılır.

Kamarada Bartlett, William ve benden başka kimse kalmadı. Sonunda benim varlığım farkedildi.

— Siz hâlâ burada mısınız? diye sordu Bartlett.

— Evet. Kimse gelip de bana iyi yolculuklar dilemedi, öyle olunca size vedaya gelenlerden işe yarar bir şeyler çıkarabileceğimi düşündüm.

— İyi ama burda duyduklarınızın işe yarar bir yanı yok. Eğer yolculuk sırasında sizi ilgilendiren bir şey olursa hemen açıklama yaparım. Bir şey gizli kalmalı dedim mi öyle olmalıdır.

— Tamam Bay Bartlett, anlaşıldı. Oyunun kurallarına uyacağım.

Bartlett ceketini çıkarıp William'a uzattı.

— Şimdi bir banyo yapmak istiyorum.

— Bir saniye patron, diye bağırdı William. Henüz banyo yapmak isteyemezsiniz.

— Ne söylüyorsun sen, banyo yapmak isteyemez miyim?

William'ın pek şaşırmış bir durumu vardı.

— Öyle ya, önce Göçmen İşleri'nden iki herif henüz koridordalar, dedi.

Bartlett'in bağırıp çağırmasına fırsat vermeden kamaranın kapısını ardına kadar açtı.

— Bakın, işte.

— Ben de siz gittiniz sanıyordum, dedi Bartlett.

Memurlardan birisi karşılık verdi:

— Kılavuz gemisiyle geri dönmemiz gerekiyor Bay Bartlett.

— İyi ya, içeri girin öyleyse, biraz şampanya için.

— Koka-kola olsa daha iyi olur.

— Ben de, dedi arkadaşı.

— William bu beylere koka-kola, gazeteci dostum için bir Scotch, bir de benim için.

William içkileri getirdi, herkes bardağını şerefe kaldırdı. Göçmen İşleri memurlarından biri:

— İyi yolculuklar Bay Bartlett, dedi.

— Teşekkür ederim beyler. Siz işlerinizi çok ölçülü yapıyorsunuz. Washington'a döndüğüm zaman sizi kayırmaktan geri kalmayacağım.

— O sizin cömertliğiniz Bay Bartlett, sizin cömertliğiniz.

William kamaranın penceresine yaklaşıp bağırdı:

— Hey patron, işte Hürriyet heykeli!

Bartlett gitti ve bardağını heykele doğru kaldırdı:

— Selâm bacım. Seni, sandığından da daha erken tekrar göreceğim!

William gülmeye başladı ve bir havyar kutusu açtı.

•

BİR SAAT kadar sonra Bartlett ile muhabbeti koyulatmış, Paris'de geçireceğimiz günlerin tasarılarını yapıyorduk. Frank'a, sokakların örtüyle döşenmiş olduğunu anlattım. O da bana, Venedik'te bir yatı olan bir milyarder kadını tanıdığını ve bizi oraya çağıracağını söyledi. Yalnız William eğlenir gözükmüyordu. Bartlett:

— Neyin var? Çalım satıyorsun! dedi.

William bir bana bir Bartlett'e baktı. Gözlerini bana dikip:

— Patron, diye mırıldandı. Ona güvenebilir miyiz?

— Elbette canım! Pete kardeşimiz sayılır!

— Doğru söylediniz!

— İyi. Çünkü size göstereceğim bir şey var.

— Dalavereleri göstermeden önce bize içecek bir şeyler ver.

— Oldu, diye söze atıldım. İyi bir içki asla kötü bir sürpriz olmaz.

William istemiye istemiye içkileri getirdi.

— Oğlanlar - adamlarımız demek galiba - haftalardır size verebilecekleri bir hediye bulmak için kafa patlattılar.

— Bir radyoyla bir fotoğraf makinası verdiler ya.

— Hayır, onlar önemsiz şeyler. Size, söyle iyi bir şey, yolculuk boyunca sizi oyalayabilecek bir şey vermek istiyorlardı. Ben buna karşı çıktım ya da bundan yana oldum diyemeyeceğim çünkü azınlıktaydım.

— Uzattın ama! Yumurtla şunu!

— İyi ya, dedi William.

Yanımızdaki kamaranın kapı koluna elini koydu ve son bir kere daha bize bakıp kapıyı açtı.

Sırtında bir vizon, ama üzgün ve son derece rahatsız, yirmi bir yaşında bir Sophia Loren düşünün, işte öyle nefis bir kumral, yatağın üstünde oturuyordu.

— Evreka! diye elimde olmadan bağırmışım.

Bartlett beni susturdu. William kıza baktı, ağzını açtı, kapattı ve sonunda ağzından:

— Siz değildiniz ama! Öteki kızıl saçlıydı! kelimeleri döküldü.

— Shirley gelemedi, diye mırıldandı kumral kız. İki gözü iki çeşme ağlıyor sanırım.

Bartlett kendine gelmişti, şöyle bir soluklandı.

— Nedir bu fındık faresi ve kim saldı bunu benim kamarama? diye haykırdı.

William kumrala döndü.

— Biraz buraya gelin.

Kız biraz savsaklandı, sonra bizim bulunduğumuz küçük salona geçti. Dalyan gibiydi doğrusu. Sır-

tındaki vizon mantodan bile vücudunun çizgileri belli oluyordu.

— Patron, dedi William. İşte oğlanların armağanı.

— Ne dedin, ne dedin?

— Patrona bir armağan dediler. Size bayan... bayan...

— Karen Whithers.

— Evet Adı. bu. **My Fair Lady** operetinden kendisi.

— Siz hepiniz biraz dayak delisisiniz. Benim bu piliçle ne yapmamı istiyorlar yani?

William güldü.

— Soruya gel, patron! Bir adam bir piliçle ne yapar?

— Anlaşmada bu yoktu, diye araya girdi Karen.

— Sen kapa çeneni.

Bartlett köpürmeye başladı.

— Yanımda bir kadın götürmeyi düşünseydim bu işle kendim uğraşırdım.

— Oğlanlar çok işiniz olduğu için zamanınız olmadığını ve unutabileceğinizi düşünmüşlerdir.

— Allahın belâları, belânın belâları diyesim geliyor! Deli mi olayım ben?

— Ayaklarım ağrıyor, dedi Karen. Oturabilir miyim?

— Burda değil yavrum. Biraz çabuk gemiyi terkedersen iyi edersin!

— Çok geç, diye açıklamaya girişti William. Oğlanlar böyle davranacağınızdan korktukları için denize iyice açılmadan bunu size vermememi bana sıkı sıkı tembihlediler. Bunu bulmak için ne kadar zorluk çektiler bilemezsiniz. Bir sürü masraf yapıp tepeden tırnağa giydirdiler. Çok pahalıya oturdu onlara. Bugüne bugün böyle bir kadının giyimi kuşamı ne demektir pek bilmezsiniz. Eğer armağanlarını geri çe-

virirseniz oğlanlar çok bozulur. Hem şunu da söyleyeyim bu onların morallerini de kırar.

Ben söze karıştım.

— Bir fikrim var. Niçin onu bana vermiyorsunuz?

Bartlett birden döndü ve sözümü yüzgeri etti.

— Siz bu işe bulaşmayın! Yazılarınızda da bundan söz etmeyin!

— Özür dilerim Bay Bartlett. Fakat yabana atılır bir arınağan değil doğrusu...

— Kimsenin bana kadın ikram etmeye hakkı yoktur!

Odasına girdi ve kapıyı örttü. William, Karen'e döndü.

— Şimdi siz anlatın, nedir bu hikâye? Shirley'in yerine siz nasıl geldiniz?

— Shirley hastaydı. Ameliyat olması gerekiyor. Ben onun oda arkadaşıyım. Kendi yerine benim gitmemi teklif etti. Fakat işin böyle bir şey olduğunu söylemedi bana, diyen Karen'in gözleri yaşardı.

— Shirley size kiminle yolculuk edeceğinizi söylemedi mi?

— Bana bir Bay Bartlett'ten söz etti ama onun bu Bay Bartlett olduğunu açık açık söylemedi. Shirley bana, adamın hasta ve kırksekiz yaşında olduğunu, tek başına yolculuk yapmaktan korktuğunu söyledi. Bay Bartlett'i televizyonda görmüştüm, o olduğunu bilseydim gelmezdim. Hiç böyle şey başıma gelmedi. Annem bir erkekle yolculuk yaptığımı duysa ölür vallahi!

— Ağlamayın. Zaten gördünüz, patronun sizin canınızı sıkacak gibi davranmayacağı meydanda. Ama mademki yolculuk sırasında onunla birlikte olacaksınız, nazik davranmanız gerekecek. Patronun canı sıkılmasın diye elimden geleni yapacağıma çocuklara söz verdim. Yatışması için bir iki gün beklemek gerekiyor. Ama beklerken benim sözümü dinleyeceksiniz.

Karen ayağa kalktı.

— Bağlı kalmak! Benden istediğiniz her şey bağlı kalmak demektir! diye bağırdı.

— Haydi sinirlenmeyin. Nazik olun. Bu yıl patronu üzen bir yığın şey oldu. Bizim ona bunları unutturmamız gerekir.

— Biz mi? Biz ikimiz mi?

— Evet efendim! dedi kudurganca William. Biz ikimiz, ama özellikle de sen!

BEŞİNCİ BÖLÜM

AYNI AKŞAM, Bartlett'le William'ı yemekten önce barda buldum. William patronunu akşam yemeğini büyük yemek salonunda yemeye kandırmak için dil döküyordu. Bartlett karşı koyuyordu:

— Bir sürü insan canımızı sıkar orda.

— Kimmiş onlar? Biz de ötekiler gibi turistiz. Sizin kim olduğunuzu kimse bilmez. Ben şöyle iyice bir köşede bir masa hazırlattım bile.

İki üç kokteylden sonra büyük yemek salonuna indik. Burda metrdotel Archie bizi bekliyordu, önümüze düşüp masamıza kadar götürdü. Bartlett yemek listesini istedi, ısmarlayacaklarını ısmarladı ve bir elli dolarlıkla birlikte listeyi geri verdi.

— Bu da kimse gelip canımızı sıkmasın diye.

— Gayet iyi anlıyorum efendim, bu işi bana bırakın, diyen Archie o kadar eğildi ki üstümüze yuvarlanacak sandım.

Salondakiler arasında küçük bir hareket olduğunu sezdiğim sırada garson bize corba veriyordu. Gözlerimi kaldırdım ve salonun kapısında Karen'i gör-

düm. Sanki, vücudunun bütün çizgilerini belirten altın sarısı lame bir kılıfa girmişti. Hakikiye benzeyen bir de pırlanta taç başında... Herkes yemeği bir yana bıraktı.

— Aman Tanrım! diye fısıldadı Bartlett.

— Yüce Tanrım, diye bağırdı William. Onu tamamen unutmuştum!

Archie hemen fırladı ve saygıyle eğildi. Fakat Karen ona bir şeyler söyleyince adam afalladı. Kadına bir an baktı, sonra omuzlarını silkip Karen'i masamıza kadar getirdi.

Ayağa kalkmayı bir ben akıl ettim. Archie özür diledi.

— Bayan sizinle birlikte olduğunu söyledi.

— Aşağı yukarı, dedi William.

Yemek yiyenler gülümseyen gözlerle olup biteni izliyorlardı. Komşu masada bir kadın cır cır konuşuyordu:

— O olduğuna eminim. Sabah gazeteleri gönderilme haberini veriyordu.

— Yanında böyle bir kızla ondan başkası olamaz, diye yanındakilerden biri onayladı.

Bir başka kadın bağırdı:

— Georges, niçin Jerry'ciğim için imza almıyorsun? Sevincinden deli olurdu.

— Senin yerinde olsam buna hiç yanaşmam, dedi bir dördüncü. Muhakkak silahlıdır. Baksana cebi şişkin duruyor.

Karen bize:

— Ben, dedi. Gemide akşamları böyle giyinilir sanıyordum.

— İlk akşam değil, dedim.

— Önceden söyleyebilirdiniz! Kimse bana bir şey demedi. N'apim?

— Önce ve yalnız sakin olun, dedi Bartlett.

Karen tekrar söze başladı:

— Eğer izin verirseniz Bay Bartlett, hiç de eğlenir gibi bir durumunuz olmadığını söyleyeceğim.

— Hayır, izin vermiyorum ve sizden bir tek beni rahat bırakmanızı istiyorum.

— İyi ya öyle olsun. Ama yine de tek başıma yemek yemek istemiyorum. İlk defa gemiye biniyorum, üstelik de benim eğlenmeye niyetim var.

Yemek listesini gözden geçirdikten sonra başını Archie'ye doğru kaldırarak sordu:

— Söyleyin bakalım, istenildiği kadar havyar yenileceği doğru mu?

— Ne kadar isterseniz, diye belden yukarısıyla eğildi tekrardan Archie.

Karen bir çığlık attı.

— Ne güzel değil mi?

— İçki olarak ne istersiniz efendim?

— Şampanya! Şampanya istiyorum!

— Bana sorarsanız votkayla havyar daha uygundur.

— Peki. Votkayla başlar şampanyayla devam ederim.

Garson Milo Venüs'ü biçiminde kocaman cam bir kab içinde hayvarı getirdi. Komi votkayı doldurdu.

— Haydi sağlığınıza! dedi Karen.

— Sağlığınıza! diye karşılık verdim.

Karen bir yudum içti, boğazı yandı ve öksürdü.

— Güzel. Pek kuvvetli gibi gözükmüyor!

Havyardan tattı ve sordu:

— Bu akşam sinemaya kim gitmek ister? Şimdiye kadar hiç gösterilmemiş yeni bir film oynuyor!

— Benim işim var, diye homurdandı Bartlett.

— Benim de, diye ekledi William.

— Ben gelirim, dedim.

Karen birden varlığımı fark etti.

— Peki ama siz kimsiniz kuzum?

— Yolculuktan yararlanan bir gazeteci.

— Acayip doğrusu. Ben sizi onun koruyucusu sandım.

— Düşük omuzlarım, yüzümdeki meleğimsi ifadeden olmalı.

Komi, Karen'in bardağını yeniden doldurdu. O da votkasını bir mujik gibi dikti.

— Bir kere alışıldı mı hiç de fena değil, diye de açıklama yaptı.

— Pot kırdın, dedi William. Acısı sonradan çıkar.

Sessiz birkaç dakika geçti. Sonra, üçüncü votkasını içmekte olan Karen, Bartlett'e döndü.

— Bay Bartlett, size bir soru sorabilir miyim?

Bartlett içini çekti.

— Evet.

— Siz beyaz kadın ticareti yapıyor musunuz?

Bartlett az daha çorbasını pantolonuna döküyordu.

— Ne?

— Beyaz kadın ticareti. Yani muhabbet tellâllarına ve randevuevlerine satmak için genç kızları kaçırıyor musunuz?

Bartlett cevap verdi:

— Hayır, küçük hanım, ben beyaz kadın ticareti yapmıyorum. Bunu nerden çıkardınız?

— Sizi televizyonda seyrederken, soru sordukları zaman, zarar vereceği bahanesiyle buna cevap vermeyi reddettiniz.

— Ne olursa olsun bütün sorulara cevap vermeyi reddettim.

— Ben de sizi seyrederken zaten bir beyaz kadın tüccarı olamayacağınızı kendi kendime söylemiştim. Bilirsiniz, böyle şeylerde bir önsezim vardır.

Bartlett tekrar çorbasını içmeye başlarken:

— Teşekkür ederim, diye mırıldandı.

— Ya uyuşturucu madde?

Bartlett'in çorbası boğazında düğümlendi.

— Öyle şeylerle uğraşmam.

— Satış yapmıyor musunuz?

— Asla.

William öfkeden köpürüyordu.

— Biraz utanmalısınız! Patron saygıdeğer bir iş adamıdır. Beyaz kadın ticareti, uyuşturucu madde işleri pek aşağılık, pek ayıp şeylerdir.

— Sinirlenmeyin canım. Bir genç kızın kiminle birlikte yolculuk yaptığını bilmek hakkıdır.

— Patron ne beyaz zehirle, ne de beyaz kadınla uğraştı. Eğer bana inanmıyorsanız F.B.I.'dan sorabilirsiniz. Patronla neden uğraşıyorlar biliyor musun?

— Hayır, hiçbir fikrim yok.

— Bir vergi meselesi. Vergi bildiriminde kaçamak yapan kaç kişi var bilir misin? Hiç yoksa yüzdoksan milyon kişi Amerika Birleşik Devletleri'nde!

— Peki neden vergisini ödemedi?

— Bu vergi ödeme ödememe meselesi değil. Patron belki bir iki yıldır vergi bildiriminde bulunmayı unuttu. Bu herkesin başına gelebilir. Benim de, senin de.

— Benim gelmez. Çünkü vergi ücretimden kesiliyor.

— Ya şu öte berin? Ya ödenen şu para? Bunlar da kazanç.

— Bunların vergiye bağlı gelirler olmaları için bir şeyler yapmak gerekir. Ben hiçbir şey yapmadım.

— Ha şunu bileydin, diye homurdandı Bartlett.

Yan masadaki George adlı komşu bize doğru eğilmek için tam bu anı seçti.

— Bay Bartlett, bir imzanızı alabilir miyim?

William adama engel oldu:

— Haydi sıkmayın adamı.

Georges kızardı ve masasındakilere dönüp:

— Sürgün edilişine hiç şaşmam doğrusu. Amerika'nın bu gibi adamlardan kurtulmasının tam zamanıdır.

— Sus George, diye mırıldandı karısı. Tabancası var!

Bartlett, William'a :

— Haydi, dedi. Çekip gidelim burdan.

Arkasında William ve bütün gözler ,ayağa kalktı. George'un masasındaki kadınlardan biri yüksek sesle :

— Kumral kız metresi olmalı, dedi.

Dördüncü votkasını içmekte olan Karen, umutsuz bir tavırla bana döndü :

— Yarabbim, duydunuz mu ne diyorlar? dedi. Aman Allahım, ne yapayım şimdi ben?

— Bayan...

— Karen deyin bana, böylesi daha kolay. Sizin adınız ne?

— Pete. Pete Angelino. Dinleyin Karen ama aramızda kalsın, meraktan ölüyorum, nasıl oldu da bu yolculuğa karıştınız?

Karen, kederli kederli havyarına baktı.

— Shirley yüzünden. Daha önce söylediğim gibi hasta falan değil. Onunla uyuşmuşlar. Bana, gençlerle bir arada olmayı seven yaşlı bir beyle yolculuk yapacağını söyledi. Bu da bana çok masumca bir şey gözüktü. Bu güzel elbiseleri ve bu mücevherleri alıp duruyor, ben de ona maden buldun galiba diye takılıyordum. Fakat önceki gün dostu meseleyi çaktı. Fena halde bozuldu. Hep garip kimselerle arkadaşlık eder ama bu seferki bir felâket. Eğer giderse, kıza elinden geleni ardına koymayacağını söyledi. Kız ağlamaya başladı, adam sakinleşeceği yerde kudurdu. Sonunda kız gitmekten vazgeçti ve kendi yerine benim gitmemi rica etti. Böylece onun hayatını kurtaracaktım. Ben sinema dünyasına girmek istiyorum. Herkes Roma'ya gitmemi ve orda İngilizce bilen kızların çok olmaması yüzünden çabuk yıldız olacağımı söyledi. **Ben-Hur**'un yönetmenini tanıyan

bir kız arkadaşım var, Roma'ya gidersem filmde bana bir rol vereceğini söyledi. Shirley ısrar etti, bunun sinemaya girmenin en kolay yolu olacağını söyledi. Hemen hemen aynı boyda olduğumuz için ona alınanların hepsi bana uygun geldi, sonunda beni kandırdı. Her şey ne de çabuk oldu bitti... Siz Shirley'i tanımazsınız. Ama yemin ederim ki beni bekleyenin ne olduğunu bilmiyordum. Belki de artık Roma'yı hiç göremeyeceğim. Şu gemide, istese beni öldürür o adam!

— Hayır, Bartlett'in böyle bir davranışı olmaz. Açıkçası, tehlikeye düşmeyeceğinizi sanıyorum. Bartlett onurlu adamdır, kendisi için başkalarının seçim yapmasından hoşlanmaz. Canı sıkıldı. Size elini bile sürmeyeceğine inanıyorum.

— Ya şu katil suratlı William denen adam?

— O kendi başına iş yapamaz. Bartlett ne isterse onu yapar.

— Neyse... Sizin aramızda olmanıza çok sevindim. Başıma bir şey gelirse hiç olmazsa tanıklık edebilirsiniz.

— Başınıza hiçbir şey gelmeyecek. Sakin sakin gemiden karaya çıkacak ve Roma'ya gideceksiniz.

Karen elini benim elimin üstüne koydu.

— Çok naziksiniz. Dost olacağımızı umarım.

Elini tutmak istedim ama çekti.

— Dost dedim, diye tekrarladı. Sizinle öteki meselelere girişmek istemiyorum. Zaten yeteri kadar sıkıntım var.

Deniz yolculukları konusunda anlatılanların hepsi fazlaca şişirilmiş diye düşünmeye başladım.

— Haydi gelin sinemaya gidelim.

— Oldu, dedi ve yüzü aydınlandı. Filmleri piyasaya çıkmadan önce seyretmek ne eğlenceli!

— İşte yavrucuğum insanlar bu sebepten gemi yolculuğu yapıyorlar.

ALTINCI BÖLÜM

ERTESİ SABAH, Bartlett'le William'ı üst güvertede, şezlonglara uzanmış yatarlarken buldum. Bartlett'in sırtında mavi bir sporcu ceketi, ayağında gri flanel bir pantolon ve başında bir denizci şapkası vardı. Kendimi kalın elbisemle zemheri zürafası gibi hissediyordum. Geldiğimi gördü.

— Benim armağanla işler nasıl gidiyor?

— Onu sinemaya götürdüm ama ya votkadan, ya da havyardan bilmiyorum, iyi değildi. Üstelik, bir yolcu gemisinde denizaltılarla ilgili filmler göstermeye hakları yok gibime geliyor.

Bartlett gülmeye başladı. William'ın yüzünden düşen bin parçaydı. Nen var diye sordum.

— İyisini bulmadan önce yirmiden fazla esaslı kadınla ilişki kuruldu, dedi. Şu Shirley, kızıl saçlı olan, kusursuzdu. Bizim dilimizi konuşuyordu. Oğlanlar ona boş bir çek verip istediği gibi alış veriş yapmasını söylediler. Çocuk gibi sevinçliydiler. Ne oldu ne bitti anlamıyorum? Bize bir madik atıp kendi yerine bu beyinsizi yolladı. İyi kadınlara güvenilemez zaten.

— İyi kız canım, dedim.

— Bu sana ders olsun William. Bu günden itibaren kendi kızlarını kendim seçeceğim. Bunu da Napoli'de bırakırız gider.

— Tamam patron, siz nasıl isterseniz öyle olsun. Fakat iyi bir yolculuk yapsanız ne kadar sevinirdim! Siz buna layıksınız.

— Şunu itiraf etmek gerekir ki, Pete, bizim William esaslı uşaktır.

Bir koltuk çekip Bartlett'in yanına geldim ve Bartlett, Wall Street Gazetesi'ne dalarken ben de koltuğa yerleştim.

— İşlerinize göz kulak oluyor musunuz? diye sordum.

— Yok canım! O kuş heriflere itimadım yok. İş yapmasını beceremezler. Tanınmayan bir oğlana parası verilir ve ne isterse yapabilir bununla, değil mi? Haydi canım! Günlük olayları öğrenmek için Gazete okumayı pek seviyorum. Spor gibi bir şey.

Bir garson bize yaklaştığı sırada her birimiz kendi gazetemizi okuyorduk. Elinde bir kart vardı.

— Beyler talih oyunlarıyla ilgilenirler mi?

— Ne dediniz? diye bağırdı Bartlett.

— Birden ona kadar bir sayı seçilecek, diye açıkladı garson. Beş dolar konulacak. Gemi bir günde belli bir yol alır. Her gün öğle üstü salona geminin aldığı yol yazılır. Sözgelişi gemi bütün gün dörtyüzkırkaltı mil gitmişse ve siz de altıya oynamışsanız kazanırsınız. Bu son sayıya göredir.

— Peki ne kadar kazanılabilir? diye Bartlett tekrar sordu.

— Kırkbeş dolar.

— Gemiye yüzde on kalıyor ha?

— Evet, gemicilerin yararına.

— İyi ya, verin bana bir tane. Üç olsun. Belki bana uğur getirir.

Garson Bartlett'in adını üçün karşısına yazdı ve beş doları cebe indirdi. Bana doğru dönerek:

— Ya siz efendim? diye sordu.

— Teşekkür ederim. Belki yarın.

Beş dakika sonra William kalktı.

— Güvertede şöyle bir dolaşacağım.

Ben uyuklamaya başladım. Sesler duyup uyandığım zaman yarım saat ya da kırkbeş dakika kadar uyumuş olmalıydım. Gözlerimi açtığımda bir deniz-

ciyle iki tayfanın bize doğru eğilmiş olduklarını gördüm.

— Sinyor Bartlett, dedi gemici. Lütfen benimle gelin. Kaptan sizi görmek istiyor.

— Eğer beni pek görmek istiyorsa kendi gelsin buraya, diye Bartlett gürledi.

— Hayır efendim, kaptan birini görmek istedi mi onun ayağına gidilir. İşte bunun için de ona kaptan deniyor.

— Ben yerimden kımıldamam.

Çevremizdekiler olanları ilgiyle izliyorlardı. Gemici tayfalara bir işaret yaptı, çekip gittiler.

— Nedir bu? diye sordum.

— Bir şey anladımsa şeytan çarpsın. Kıçı kırık teknelerinde insana rahat, huzur vermiyorlar.

Birkaç dakika sonra, öfkeli ve göbekli ufak tefek bir İtalyan olan kaptan, arkasında güverte subayı, sert adımlarla geldi.

Bütün yolcular koltuklarında şöyle bir doğruldular.

— Bay Bartlett siz misiniz? diye bağırdı kaptan.

— Evet. Ne istiyorsunuz?

— Ben bir ticaret gemisine, bir yolcu gemisine kumanda ediyorum. Eğer benim işime karışmazlarsa ben de yolcuların işine karışmam!

— Sizin geminize karışan kim peki?

— Gemicilerimden birine para teklifinde bulunmak, sizin tuhafınıza gider belki ama ben bu tür şakalardan hoşlanmam.

— Siz ne anlatıyorsunuz bana, anlamıyorum?

— Anlıyorsunuz, anlıyorsunuz, hem de çok güzel anlıyorsunuz! diye bağırarak Bartlett'e bir kâğıt uzattı.

Omzunun üstünden yazıyı ben de okudum. Kâğıtta matbaa harfleriyle açık açık şunlar yazılmıştı: «Alınan yolun son rakamının üç olmasını sağlarsanız, size helâlinden bir yirmi dolar var.»

— Onbeş dakika kadar önce nöbetçi kaptan bu kâğıdı almış, diye kaptan parladı. Hangi numaraya oynadınız siz?

— Üç numaraya ama bu kâğıdı ben yazmadım.

— Ya! dedi kaptan alaylı alaylı. Sizi tanırım sinyor Bartlett! Belki Amerika'da talih oyunlarının ustasısınızdır ama benim gemimde kimse hile yapamaz!

— Çek git şurdan taka kaptanı sen de! diye bağırdı Bartlett. Yoksa kızıyorum bak!

— Taka kaptanı ha! Gösteririm ben size ne kaptanı olduğumu! Bütün yol boyunca kamaranızda kapalı kalacaksınız! Derhal kamaranıza inin!

Bartlett gürledi:

— Bunu yapamazsınız! Ben yol paramı ödedim!

— Sizin bana emir vermeye hakkınız yok! Zorla indirilmeyi mi yoksa hapse tıkılmayı mı tercih ediyorsunuz?

— Kim dedi size benim hile yaptığımı? Kim?

Kaptan bir işaret yaptı. Tayfalar Bartlett'i omuzlarından yakaladıkları gibi güvertede sürüklemeye başladılar. Bartlett çifteler savuruyor, öfkeyle bağırıyordu:

— Kafanızı kıracağım! Hakkınızda dava açacağım! Bir milyon dolarlık tazminat davası açacağım!

Kaptan öteki yolculara doğru döndü:

— Böyle bir şey yapmak zorunda kaldığım için özür dilerim. Fakat ilk defa bu oyunda hileye sapılıyor

Yolculardan biri:

— Eğer işletmeyle aranızda bir anlaşmazlık olursa biz sizi tutarız kaptan, dedi. Biz öteki Amerikalılar bu adamla hiç de iftihar etmiyoruz.

Kaptan eğilerek:

— Teşekkürler, dedi.

Bu olay canımı sıktı. Bu Bartlett'in işi değildi. Kırkbeş dolar gibi bir para için niçin hileye başvursundu? Ama tuttuğu numara da üçtü. Birden kafam-

da bir şimşek çaktı. Acaba Bartlett de anladı mı diye kendi kendime sordum.

Öğleden sonra kamarasına indim. William, Bartlett'in elbiselerinden birini ütülemekle meşguldü. Yüzü solgundu.

— Nerede? diye sordum.

— Orda, odasında. Bir şişe Scotch'u bitirmek üzere.

— Bu sabah kaptan köşkünde iyi bir gezinti yaptın.

William afallar gibi oldu.

— Sen olduğundan şüphe etmiştim. Başka kimsenin aklına bu düşünce gelmezdi.

William içini çekti:

— Sadece patronu oyalayacak bir şey arıyordum. Kendi kendime eğer oyunda kazanırsa talihin döndüğünü düşünür diyordum. Bu kadar mesele çıkacağını düşünmüyordum.

— Olanlar oldu. Patronu nerdeyse köpekbalıklarına atacaklarını sandım.

— Anlamıyorum neden her şey böyle tersine gidiyor?

— Biliyor mu meseleyi?

— Hayır. Bunu Rizzolli'nin düzenlediğini sanıyor Önce içti, sonra Rizzolli'nin depolarını yerle bir etmeleri için oğlanlara tel çekti. Engel olamadım. İşi açıklamam gerekirdi o zaman. Ona hiçbir şey söylemeyeceksiniz değil mi?

— Bakalım, duruma bağlı.

— Bakalım duruma bağlı ne demek?

— Senin durumuna bağlı. Gazeteye bir dizi yazı yazacağım, heyecan uyandırıcı olmalı. Ben yokken neler olup bittiğini bana anlatacağından eminim.

— İyi valla! Bu şantaj ama!

— Bartlett'in o kâğıdın yazarının sen olduğunu öğrenmesinden kötü değil ya.

— Peki... Ama söz, değil mi? Ona hiçbir şey söylemeyeceksiniz, değil mi?

— Bana güvenebilirsin. Karen nerde?

— Bilmem.

Karen'i, dinlenme salonunda, kareli bir elbise giymiş ufak tefek canlı bir adamla konuşurken buldum. Beni tanıttı:

— İşte reklam ajanım. Pete, size ünlü İtalyan yapımcısı Bay Ricardo Fiorentino'yu tanıtayım.

Karen, «ünlü» kelimesi üstünde bile bile durdu. Benim adım nasıl duyulmamışsa, böyle bir adın da duyulmadığından emindim. Yorum yapmayı bir yana bırakıp elimi uzattım.

— Tam şimdi hanımefendiye yeni filmim için aradığım kişi olduklarını söylüyordum. Filmin adı Napoli'nin Güneyinde. İkinci bir Lollobrigida olabilirdi.

— Ya da Sophia Loren, diye tamamladım.

Adam Karen'in elini eline alarak:

— Biliyor musunuz sizinle ne yapmayı isterdim, dedi.

Karen fısıldadı:

— Hayır. Ne?

— Bir ortak yapım!

— Bir ortak yapım mı?

Fiorentino heyecanlanıyordu.

— Evet, yıldız Karen Whithers'le bir İtalya - Amerika ortak yapımı, bir Ricardo Fiorentino ve Frank Bartlett ortak yapımı!

— Ah! dedi Karen elini çekerek. Olur mu? Benim yıldız olacağım bir filme Bay Bartlett'in para yatırmayacağını hemen size söylemem yerinde olur.

— Fakat siz onun dostusunuz!

— Sadece Roma'ya kadar.

— Sizin mesleğinize para yatırmak niyetinde değil mi?

— Asla.

Fiorentino ayağa kalkıp Karen'in elini öptü.

— Sizin Ben-Hur'la işe başlamanız yerinde olacak sanırım.

Aceleyle uzaklaşırken Karen de derin derin içini çekti.

— Sinemaya girmenin bu kadar zor olacağını düşünmemiştim doğrusu!

•

SONRAKİ günlerimi Bartlett ile Karen arasında bölüştürmekle geçirdim. Bartlett vahşi bir tavır takınmıştı. William, depolarının yerle bir edilmesinden sonra Rizzolli'nin, Bartlett'in çamaşırhanelerine ait ondört kamyonu işlemez duruma soktuğunu söyledi. Bu durumda bütün bir Bronx sektöründe insanlar kirli gömleklerle dolaşıyor olmalıydılar. Yatak ayırma servislerinin başına da aynı şeylerin gelmesi düşüncesiyle titredim. Fakat Rizzolli'nin intikamı Bartlett'in kafasında her an canlanıyordu. Gemide başına gelenlerin nedeni New York'taki hasmıydı, bunda ısrar ediyordu. İki saniye düşünseydi, hangi numaraya oynadığını Rizzolli'nin bilemeyeceğini çabucak anlardı. Fakat Bartlett öfke ve içkiden kör olmuştu. Düşünceleri de biraz bulanıyordu.

Öte yandan Karen göklerde uçuyordu. Yerimi almak için sinsice davranarak elimden geldiği kadar yanında olmaya çalışıyordum. O beni ciddiye almıyor ve kim olursa olsun öteki yolcuların yanında beni umursamıyordu. Bu biraz üzücü bir şeydi. Üstelik ona aptalca tutulduğumu anlıyordum. Napoli'ye varmazdan birkaç gün önce bunu fark ettim.

Bartlett'in kamarasında üçümüz kâğıt oynuyorduk. Birden Bartlett kâğıtları toplayıp duvara doğru fırlattı.

— Fırttıracağım! Valla fırttıracağım! Berbat bir şey! diye bağırdı.

— Sizi anlıyorum, patron, dedi William. Ama kâğıt oynamak yerine yan odadaki güzel arkadaşınızı ziyarete gidebilirsiniz. Bu sizi biraz olsun değiştirir.

Bartlett'in kalktığını görünce içim daraldı.

— Biliyor musun William, bazen iyi düşündüğün oluyor.

Bartlett gidip traş oldu, kokular süründü, bordo ipekten bir robdöşambrla meydana çıktı. Gerçekten büyük bir üzüntüye kapılmıştım. Soğukkanlı davranmam, üstüne atılmamak için aklımı başıma toplamam gerekiyordu. Bartlett gitti, Karen'in kapısını hafifçe vurdu.

— Kim o? diye sordu Karen.

Bartlett fısıldadı:

— Benim.

— Ne istiyorsunuz?

— Sizinle konuşmak.

— Yarın konuşursunuz.

Bartlett tekrar vurdu kapıyı.

— Açın.

— Benimle yatmanın yollarını mı arıyorsunuz?

Bartlett hiddetlenmeye başladı:

— Ne ya? Bu gemiye niçin bindiğinizi sanıyorsunuz yani?

Karen dayattı.

— Benimle yatmak diye bir mesele söz konusu olamaz!

Bu sözleri işiten William heyecanla bana döndü.

— Lafa bak! Duymamak daha iyi!

Bartlett koluyla kapıya alabildiğine vuruyordu.

— Açın! Duyuyor musunuz? Açın!

— Babacığım yetiş! diye haykırdı Karen.

William koştu ve o da kapıyı vurmaya başladı.

— Karen, ben William. Aç kapıyı. Patron kızıyor.

— Gitsin soğuk bir duş alsın!

Bütün bunları sevinçten kendimden geçerek dinliyordum. Yine de Bartlett'in bir anda kapıyı kıracağından korkuyordum. Fakat geri döndü ve odasına girdi.

— Hiçbir zaman bir kadına yalvarmadım dedi. Bu akşam bu işe başlamak niyetinde de değilim.

William'ın bu işi yutmamış bir hali vardı.

— Çenesini kıracağım, çenesini. Arkadaşların ona yaptıkları bunca şeyden sonra ha! Patronun avanslarını geri versin!

Ben sevincimden danalar gibi böğürecektim ama veciz bir sözle karşılık vermekle yetindim.

— Ah William'cığım! Nankör dünya, ne yaparsın? Dünya nankör. İnsanları öğrenmek için onlarla yola çıkmalı.

William içini çekti.

— Evet, çok doğru.

•

ERTESİ sabah Karen'i güvertede buldum. Bana her zamankinden daha güzel geldi. Sırtında yine bütün çizgilerini belli eden mavi bir kazakla buna uygun bir pantolon vardı. Dün geceki olayı hiç deşmedim. Çünkü belki benim orada olduğumu bilmiyordu. Fakat William beklenmedik bir anda çıka geldi ve girişti:

— Dün akşam patrona yaptığın çok kötüydü. Oğlanlar bundan pek memnun olmayacaklar.

— Kaba adamlara dayanamıyorum.

— Patrona kaba olmak zevk veriyorsa buna diyecek bir şey yok. Seni kimse zorla gemiye bindirmedi. Sen kendin geldin, çünkü istiyordun.

Karen'in gözlerinin yaşlarla dolduğunu gördüm ve imdadına koştum.

— Ah William, bırak kızı! Zavallıcık ne durumlara düştü.

— Benim düştüğüm durumlara değil ama!

— Haydi Karen, gelin. Tenis oynayalım biraz.

— Gidin gidin, dedi William. Patron kamarasında sıkıntıdan patlarken siz gidin eğlenin.

— Suç kimin William?

William homurdanarak döndü ve denizi seyretmeye başladı.

— Şimdilik eyvallah.

Karen'i üst güverteye çıkardım. William'ın kendisine söylediklerini unutmakta gecikmedi.

•

SON GECE kaptan bir akşam yemeği verdi. Kaptan, eğer isterse Bartlett'in de yemeğe katılabileceğini bildirdi. Fakat Bartlett kibirli kibirli reddetti. William'a ant verdiğini duydum.

— Tony Agnello'nun bu gemiyle nasıl uğraşacağını bekle de gör.

Yemekten sonra Karen'le güvertede biraz dolaştım.

— Yarın ayrılacağız, dedim. Sizi şüphesiz artık göremeyeceğim.

— Şüphesiz. Ama büyük bir yıldız olduğum zaman benimle konuşma yapmaya gelirsiniz.

— Yıldız olmasanız da sizi görmeye gelirim, derken omuzlarından tuttum. Size karşı fazlasıyla yakınlık duyuyorum.

Karen yavaşça kendini kurtardı.

— Ben de Pete, şüphesiz. Yoksa bu yolculuğa nasıl katlanırdım. Çok naziksin.

— Nazik mi? Hepsi bu kadar mı?

— Siz benim için her zaman bir kardeşsiniz Pete.

— Kardeş olmak da ne demek? Ben sizin için deli oluyorum Karen!

Saf iri gözlerini açarak bağırdı:

— Fakat ben sizin için deli olmuyorum Pete!

— Buna bir cevap bulacağımı pek sanmıyorum.

— Bir gün bana biri aşkın kimyaya benzediğini söylemişti. Bir yığın madde birbirine katılır ve hiçbir şey elde edilemez. Günün birinde iki basit denklem

alınır ve bir de bakarsın olmuş! Bizim kimyamız iyi değil Pete!

— Hangi kimyayı istediğinizi söyleyin size tepsi içinde getireyim.

— Evet, bir araya gelmemizden bir şey çıkmıyor işte, diye kederli kederli içini çekti.

Kafamı duvarlara vurmak geldi içimden. Karen yanağımdan öptü:

— İyi geceler Pete. Yarın vedalaşırız.

Güvertede Karen'i, aşkı ve kimyayı düşünerek bir saat dolaştım durdum.

YEDİNCİ BÖLÜM

DERİN bir soluk verip odamın penceresinden ayrıldım. Bartlett'in Napoli'ye gelişinin, Sicilya'daki Coma'ya sürülüşünün hikâyesini gazeteye yazmam gerekiyordu. Roma ya da Capri'ye gidemeyişimden ya da milyarder kadının yatına binemeyişimden fazlasıyla üzgündüm ama disiplin, askerlerin ve gazetecilerin gücünü sağlar diye işimin başına döndüm. Müfettiş Ruffino elindeki kâğıdı okuduğu zaman benim bütün güzel tatil tasarılarımı duman ettiğini hiç düşünmüyordu. Üstelik de görevini yapan mutlu bir adam durumu vardı üstünde. Lucas'ın ellerini oğuşturarak sekreterine şöyle dediğini gözümün önüne getirdim:

— Coma otellerinin ücret tarifelerini öğrenip bana bildirin.

Yazımı yazdım ve gönderdim. Akşam yemeğini beklerken Napoli sokaklarında biraz dolaştım. Sonra otele döndüm, benimle yemeğe gelmesini söylemek

için Karen'in odasına çıktım. Kapıyı vurdum, hıçkırıklarla ağladığını duydum.

— Defolun!

— Ben Pete. Açın kapıyı.

Ayak sesleri yaklaştı ve kapı açıldı, karşımda gözleri şiş ve kırmızı bir Karen duruyordu.

— Ne oldu size Karen'ciğim?

— Roma trenlerinin saatlarını öğreniyordum, diye burnundan soludu. Yarın sabah sekizde kalkacak bir ekspres bulmuştum. Sonra New York'tan bir telefon geldi.

— Kimden?

— Ben de bilmiyorum. Adını söylemedi ama Shirley'in arkadaşıydı. Patronu bırakacağımı duymuş. «Büyük bir hata yaptınız» dedi. Beni ilgilendirmez diye karşılık verdim, çok sıkıldığımı ve elimden geldiği kadar masrafları ödeyeceğimi söyledim. Para konusunu önemsemediğini söyledi. Patronun ancak mutluluğuyla ilgilendiğini ve eğer patron Sicilya'ya giderse benim de gitmekliğim gerektiğini anlattı. Benim bir sözlü anlaşmam olduğunu ve bunun yeteceğini söylüyordu. O zaman sözlü bir anlaşmam olmadığını, beni Shirley'le karıştırdığını söyledim. Herif, adımın kendisini ırgalamadığını, gemiye benim bindiğimi ve benim Bartlett'le birlikte gitmem gerektiğini söyledi. Şeytan görsün yüzünü dedim, o zaman herif ateş püskürmeye başladı, yeminler etti ve sonra: «Bayan Whithers, annenizi seversiniz ve onun başına bir şey gelsin istemezsiniz, değil mi?» «Nasıl? Anneme dokunmaya mı kalkıyorsunuz yoksa?» Cevap verdi «Ben değil ama arkadaşlar. Aptal karılara bedava, rahat bir yolculuk yaptırma âdetleri yoktur da. Eğer annenizi seviyorsanız size Sicilya'ya gitmeyi salık veririm.» Arkadan telefonu kapattı.

Karen daha güzel hıçkırmaya başladı.

— Artık ağlamayın Karen. Şimdi gider William'la görüşürüm.

William'ı, görevlilere ve İtalyan gümrüğüne küfürler mırıldanarak patronun elbiselerinden birini ütülerken buldum.

— Nedir bu mesele? Karen niçin Bartlett'le birlikte Sicilya'ya gitmeye zorlanıyor?

— Benden çıkma değil bu. New York'daki arkadaşlar kızın gitmesinde ısrar ediyorlar. Çünkü patron onlara şimdi haber gönderdi, yavruyu nasıl bulduğunu öğrenmek istediler, eğer iyiyse, can sağlığı. Patron da kızın yolculuğa devam etmekten yana olmadığını söyledi, bizimkiler bozulmaya başladılar. Patron aldırmadığını söyledi ama bizimkiler meselenin bu kadar olmadığını söylediler. Kız onlara beşbin dolara patlamıştı ve anlaşma anlaşmadır. Bartlett kızı istediğini yapmakta serbest bırakacağını söyledi. Fakat oğlanlar yavruya telefon ettiler galiba.

— Hem de tezi tezine. William, bu tam bir kız kaçırmaya benziyor.

— Kimse kız kaçırmıyor. İsteye dileye gemiye bindi, beşbin dolarlık hediye aldı, rahat bir yolculuk yaptı. Köle gibi satılmadı. Bildiğim kadarıyla kimse ona dokunmadı, siz hariç.

— Ben ona dokunmadım!

— Neden sızlanıyor öyleyse?

— Sicilya'ya gitmek istemiyor.

— Gitmesin canım!

— Ama eğer Sicilya'ya gitmezse annesinden öç alacaklarını söylüyorlar.

— Bu benim yüzümden değil. Ben kimseye dokunmam, annesini tanımam bile. Dinle Pete, başlangıçta Napoli'ye vardığımızda kızı bırakmak kararı vardı. İtalya'da Karen'den daha güzel kızlar yok değildir. Ama şimdi Sicilya'daki Coma'ya gidiyoruz. Orda ne bulacağımızı bilmiyoruz. Patronu şu içinde bulunduğu durumda Sicilya'ya tek başına göndermek istemiyorum.

— Ya kendisi bütün bunlara ne diyor?

— Aklına bile gelmezken Coma'ya gönderilişine ateş püskürüyor. Şu sırada bir İtalyan avukatla görüşüyor.

Ben de ateş püskürüyordum ama benim kızgınlığım Sicilya'da Karen'in yanımızda olması düşüncesinden geliyordu. Zaten iyi düşünülürse bu umulmadık bir talihti. Bazen William kadar bencil oluyordum! Beni sıkıntılı bir çığlıkla karşılayan Karen'in odasına döndüm:

— N'oldu? Oraya gitmem gerekiyor mu?

— Ne yazık ki! (Ne ikiyüzlülük!)

— Anneme kötülük yapabilecekleri doğru mu?

Git gide daha da ikiyüzlü bir tavırla:

— Bu adamların genellikle anne saygısı diye bir şeyleri yoktur, dedim. Şüphesiz onların hiçbir zaman anneleri olmamıştır.

— Hiiiii ih hi hi! diye haykırarak Karen kendini yatağa attı.

•

ERTESİ akşam, elimde çantam, otelin holüne indiğimde Bartlett'i vahşi böğürtülerle bağırırken buldum.

— Hakkınız yok buna! Hakkınız yok buna!

— Avukatınız durumu açıkladı, bunu ödememiz gerektiğini ve sizin hesabınıza yazmamızı söyledi.

Yaklaşarak sordum:

— Ne oluyor?

— Dün akşam bir avukatla görüştüm, bu işlemi, sürgün işini durdurması için bir şeyler yapmasını istedim. Fakat bana bunun Anayasa'ya aykırı olduğunu söyledi, beni sürgün edemezlermiş. İşlemi durdurmaya gerek yoktu öyleyse. İstesem gitmeyebilirim değil mi diye sordum. Bu sefer polis istiyorsa gitmek zorundasınız, dedi. Bu güzel öğüt için benden üçyüz

dolar istedi, ben de onu kapı dışarı ettim. Sen aşağı in, otele bu parayı, benim söylediğimi söyleyerek, ödet. Zırnık verirsem Allah belâmı versin!

Bu tartışma sırasında müfettiş Ruffino gözüktü.

— Şimdi de ne var Bay Bartelini?

— Bartlett yani. Benden üçyüz dolar, yüzdoksanbin liret alınaya kalkıyorlar!

Resepsiyon memuru durumu açıkladı.

— En iyisi ödemek. Kimse sizi avukatla görüşmekten alıkoyamaz. Otel bu durumdan sorumlu tutulamaz, Bay Bartelini.

— Bartlett yani. Ya ödemezsem bu parayı?

— Sizi merkeze götürmek zorunda kalırım o zaman. Orda da sizi onbeş günden önce kimse dinlemez.

Derken, bavullar ve çantalar elinde William geldi.

— Vapuru kaçırmak istemiyorsanız pergelleri açalım, diye telâşlı telâşlı bağırdı.

Ben de elimden geldiği kadar ince ve olgun bir tavırla:

— Bizde ne derler bilir misiniz Bay Bartlett, diye söze karıştım. Çın çın eder nalçadır iş bi...

Bartlett hesap pusulasını avucunun içinde buruşturup paraları tezgâhın üstüne fırlattı.

— Biliyorum... Hadi şimdi çekip gidelim şurdan.

William peşinden koşarak bağırdı

— Karen'i beklemek gerekiyor!

— Neden?

— O da bizimle geliyor.

— Ben istemiyor sanıyordum.

— Yok yok! İstiyor.

Tam bu sırada, sırtında vizon mantosu, gözleri kızarmış, Karen asansörden indi. William gidip kızı kolundan tuttu.

— Karen, Sicilya'yı görmek için meraktan çatlıyorsun değil mi?

— Ah hem de nasıl, diye içini çekti ve iri bir yaş damlası yanağından aşağıya süzüldü.

•

BU İŞİN benim yönümden iyi olmayacağını boşu boşuna kendi kendime söylüyordum ama Palermo'ya gidecek olan gemiye bindiğimizde Karen'in de bizimle olmasına koca bir çocuk gibi seviniyordum.

Gemi demir aldıktan sonra gidip büyük salonda Bartlett'i buldum. Ruffino ve üniformalı iki koruyucu meleği Bartlett'i yalnız bırakmıyorlardı. Bartlett, Havana gabardininden bir elbise ve beyaz bir gömlek giymiş, her zaman olduğu gibi siyah bir kravat takmıştı. Bu adamda her fırsata uygun giyinme dehası vardı. Kendi kendime, cehenneme gitse nasıl giyinileceğini bilir, diyordum.

— İster Mussolini olsun ister olmasın, şu memleketin faşist bir ülke olduğunu herkes bilsin istiyorum, diye söze başladı. Az gelişmiş ülkelere yardım etmekle büyük bir taktik hatası işlediğimizi yazın. Amerikan vatandaşlarını hor görüyorlar ve insan haklarına hiç saygıları yok. Bütün dış siyasetimiz yeniden gözden geçirilmelidir. Düşüncemi öğrenmek isterseniz, bizim elçimiz beceriksizin biridir, diyeceğim.

— Böylece yazabilir miyim?

— Elbette! Gümrüklerin ve İtalya otellerinde çalışanların komünistlerin denetimi altında olduğunu da ekleyin. Şurası açık ki ben İtalya'ya gelmezden önce, benim son derece antikomünist olduğumu öğrenmişler.

Bartlett'in bütün bana söylediklerini hızla yazmaya çalışıyordum.

— Coma'ya varınca ne yapacaksınız?

— Nasıl bilebilirim ki? Nerde olduğundan bile haberim yok.

Sicilya'nın yollarını gösteren bir haritayı önüne serdim.

— Otelin turist bürosundan bilgi aldım. Bakın, işaretli yer. Görevli memur Trapani'yle Marsala arasında bir yere çarpı işareti koydu. Nüfusu binbeşyüz dolaylarında, ton balığı avcılığıyla geçinen küçük bir kasaba, Palermo'dan en kestirme yol şu dağ yolu.

— En iyi otel hangisi?

— Korkarım hiç otel yok. Coma, adanın en kötü sahiline kurulmuş. Turistler çoğunlukla Taormina ya da Sirakuza'ya gidiyorlar. Peki anne ve babanız size Coma'dan hiç söz etmediler mi?

— Etmişlerdir ama ben hiç dinlemedim. Benim için Coma diye bir yer yoktu.

— Ben savaş sırasında Sicilya'daydım fakat Coma'dan geçtiğimi hiç sanmıyorum. Palermo'nun arkasındaki dağlarda savaştık.

— Oralarda çok savaş oldu mu?

— Çok. Sicilya savaşa son derece yatkındır.

•

NAPOLİ'DEN Palermo'ya gitmek için dokuz saat gerekti.

Ertesi sabah erken kalkıp Palermo körfezine girişi seyretmek için geminin güvertesine çıktım. Şehir bana hatırlamadığım kadar gelişmiş gibi geldi. Büyük akaryakıt ve yük gemileri limanda yatıyordu. Rıhtımlar boyunca yeni binalarla bir otel yükseliyordu. Bir zamanlar çetin savaşlara sahne olan, şehrin gerisinde uzanan zengin vadi şimdi ekili ve sakindi. Güney ve güneydoğudaki dağları görür görmez tanıdım, Pellegrino dağı ve ermiş Rosalie'nin tapınağı, Palermo'nun sahibesi ve bütün Sicilyalıların çok sevdikleri ermiş kadın...

Savaş sırasında Palermo'dan ayrılışımı hatırlıyordum. Buraya bir daha ayak basmamaya yemin etmiş-

tim. Ama şimdi mutluyum. Savaş unutulmuştu. Artık aydınlık gökyüzünü, Sicilyalıların neşesini, kızlarının güzelliğini, küçük ayakkabı boyacılarını, sokak kadınlarını ve iyi şarabı hatırlıyordum yalnızca.

Benim güzel küçük sevgililerimi bulmak eğlenceli olacaktı ama adlarını hatırlamıyordum, hay kör şeytan!

SEKİZİNCİ BÖLÜM

RIHTIMA ayak basar basmaz, kirlice bir yağmurluk giymiş olan iri bir adam tarafından karşılandık. Adam müfettiş Ruffino'yu selâmladı ve bir köşeye çekti. Bartlett çevresine bakıyordu.

— Daha da kötüsü olabilirdi, dedi.

— Sevimli bir şehirdir. Çapkınlık yapmak mümkün ama kızların adlarını hatırlamıyorum.

Müfettiş bize doğru gelip kısa boylu adamı tanıttı.

— İşte müfettiş Montecatini. Sizi Coma'ya kadar götürmekle görevli. Şimdi ben sizden ayrılmak zorundayım. Umarım ki tekrar karşılaşmayız.

Selâm verdi ve kendini bekleyen otomobile doğru yürüdü.

Müfettiş Ruffino'nun aksine, Montecatini neşeli bir tipti. Hepimizin elini sıktı, Karen'inkini öptü. Ruffino gözden kaybolurken Bartlett'in William'a fısıldadığını işittim.

— Bununla anlaşmak mümkün olacak sanıyorum.

— Ben de öyle, patron.

Bartlett, Montecatini'ye döndü ve İtalyanca olarak :

— Sizin Palermo bana güzel gözüktü, dedi.

— Güzel bir şehirdir, diye müfettiş yayvan yayvan gülerek karşılık verdi. Nefis bir şehir.

— Sicilyalı mısınız?

— Tabiatıyla.

— Ben de.

— Biliyorum. Coma'lısınız.

— Palermo'da kalmayı yeğ tutarım.

— Ah! Bir gün o da olur.

Bartlett cebinden yüz dolarlık bir kâğıt para çıkardı.

— Bu bir gün belki de çok yakındır, değil mi?

Müfettiş parayı aldı ve cüzdanına yerleştirdi.

— Yakın, yakın, diye mırıldandı. Söyleyemem ama.

Bartlett cebinden ikinci bir yüz dolarlık çıkardı ve müfettiş aynı ağır kanlılıkla parayı cebe indirdi.

— Ne zaman söyleyebilirsiniz?

— İçişleri bakanlığı Coma sınırları içinde kalma zorunluluğunuzu kaldıran emri gönderdiği zaman.

William dirseğiyle Bartlett'i dürttü.

— Bu işi kesseniz iyi edersiniz patron. Bir deste parayı cebe indirecek yoksa.

— Bize yardım edemeyecekse parayı neden aldı peki?

— Çünkü siz verdiniz, diye Karen cevap verdi. İşte bu kadar.

1939 modeli bir Buick gelip önümüzde durdu, Montecatini arabanın kapısını açtı.

— Buyrun. Yol uzundur.

William sordu:

— Ya eşyalar?

Müfettiş çanta ve bavul yığınına bir göz atıp cevap verdi:

— Eşyalar için yer yok. Bir kamyon kiralayabilirsiniz. Gelip orda bizi bulur.

William bakışlarıyla Bartlett'e danıştı.

— Olur, dedi Bartlett. Fakat Palermo'dan ayrılmadan önce Stanton'a bir tel çek ve bir şeyler yapmasını, bu işi halletmesini söyle.

— Patrona bir iki şey söyleyebilir miyim?

— Elbette, dedi müfettiş.

William ve Bartlett bir köşede fısıldaşmaya koyuldular. Ben Montecatini'ye sordum:

— Giuseppe Mondello hep bu bölgede faaliyet gösteriyor mu?

— Amerikalılar hep Giuseppe Mondello'yla mı ilgilenirler?

— Ben değil, dedi Karen. Kimmiş o?

— Sicilya'nın en ünlü haydutu, dedim.

— Çok abartılıyor, dedi müfettiş. Mondello gazetecilerin yarattığı bir efsanedir

Sonunda Bartlett bize doğru geldi ve arabaya bindik. Karen ve Bartlett'le birlikte ben arkaya oturdum. Montecatini şoförün yanına yerleşti.

— Şöyle bir dolaşabilir miyiz? diye Karen sordu.

— Üzgünüm, dedi Montecatini. İmkânsız. Çünkü uzun bir yolumuz var ve Coma'ya gitmekte acele etmemiz gerek.

Bir başka defa Palermo'yu gezdireceğime Karen'e söz verdim, Bartlett buna sinirlendi:

— İzciliğe başlıyorsunuz gibime geliyor.

— Özür dilerim Bay Bartlett. Turistik düşünmek zorundayım.

— Söz sözdür, Pete. Bunu size hatırlatacağım, dedi Karen.

Araba sarsıla sarsıla kalktı ve sonra düzenle gitmeye başladı. Şoför bir yandan ayağıyla gaz pedalını, öte yandan eliyle kornayı adeta ezerek otomobili kullanıyordu. Yirmi dakika içinde şehrin kenar mahallelerini geride bırakıp dağlara tırmanmaya başlamıştık. Şoför gittikçe hızlanıyor ve Palermo - Coma arasındaki elde edilmiş rekorları kırmaya yelteniyordu. Karen, Bartlett'e sordu:

— Biraz yavaşlasa olmaz mı?

— Faydasız, dedim. Sicilya'daki trafik dünyanın en tehlikeli trafiğidir. Mafia'nın gangsterleri, şoför ehliyeti taşıyan bu insanların yanında süt kuzusu kalırlar.

Şoförümüz, iki elini sallayarak önümüzden giden bir kamyona sövgüler yağdırıyordu.

Bartlett aptallaşarak bağırdı:

— Direksiyonu bıraktı!

Ben açıklamada bulundum:

— İki elini kullanmadan küfür edemez. İşte bu kadar çok kaza olmasının nedeni.

Sonunda şoförümüz bir dönemeçte kamyonu solladı ve geçti. Düze çıkınca bir güzel arkasına dönüp son bir küfür dizisi savurdu. Kamyon şoförünün de iki elini salladığını ve kötü kötü dudaklarını kıpırdattığını gördüm.

Karen ellerini gözlerinin üstüne kapatmıştı.

Bartlett, müfettişe:

— Söyleyin de yavaşlasın, dedi.

— Söyleyemem, dedi. Eğer yavaşlarsa ödlek olduğu sanılır ve bu durum bütün ailesi için küçük düşürücü bir şey olur. Yavaşlatsa yavaşlatsa onu bir eşek arabası yavaşlatır.

Gerçekten de birkaç dakika sonra, otomobil nerdeyse duracak gibi oldu. Bizimki deli gibi klakson çalıyor ama ne eşek ne de sahibi bu sesi duymuşa benziyordu. Bartlett'in arabanın kenarlarındaki, tekerleklerdeki ve araba oklarının üstündeki resimlere dikkatini çektim.

— Delireceğim, diye parladı. Bütün gün boyunca sanat eserlerini seyretmeye niyetim yok!

— Korkarım, dedi Montecatini. Arabacı uyumuş, eşek de.

Arkamızda öteki taşıtlar yığılıyor ve kızgın kızgın korna çalıyorlardı. Bir dizi taşıt boyunca Sicilyalılar bağırıyor, sövüyor ve ellerini sallıyorlardı.

Fakat hiçbir şey olmadı, onbeş dakika kadar sonra araba ödünç bi geçiş yolu vermeden kimse geçemedi.

Çalı ve kaktüslerden başka bir şeyin bitmediği sarp yokuşlara tırmanmadan önce zengin bağlardan, güzel zeytinliklerden geçtik. Boğucu havanın içinde beyaz bir toz yükseliyor ve sıkı sıkıya örtünmek zorunda kalıyorduk. Karen vizonunu çıkarmıştı.

— Bir tayyör giymemek ne akıl! diye inliyordu.

Bir saat sonra yolda tek başımızaydık. Fakat birden, geçişimizi engelleyen, koca bir saman arabası gördük. Buick gıcırtılı bir frenle durduğu an nerdeyse arabanın arkasına tosluyorduk.

Montecatini, şoför, Bartlet ve ben ne olup bittiğini görmek için aşağıya indik. Tam bizi engelleyen arabanın ötesine geçerken, ellerinde hafif makinalılar, yüzlerinin yarısı mendille örtülmüş üç adam çalıların arkasından fırladılar. Montecatini olduğu yerde dondu kaldı.

— Giuseppe Mondello!

Üç adamdan biri:

— Merhaba müfettiş bey, dedi İtalyanca. Sizi göreceğimi beklemiyordum.

Montecatini'nin orda oluşunu bağışlatmak ister gibi bir hali vardı.

— Açıkçası ben de beklemiyordum. Fakat bunu Coma'ya götürmekle görevliyim.

— Önemli değil. Canınızı sıkmayacağız. Herkes ellerini kaldırsın! Bartelini siz misiniz? diye Mandello bana doğru ilerledi.

— Benim, dedi Bartlett. Siz kimsiniz?

— Giuseppe Mondello.

— Evet, bir bulaşık bezi.

Mondello, Bartlett'e öyle bir tokat aşketti ki adamın dudağı patladı. Karen bir çığlık atıp arabadan aşağıya indi. Mondello birden döndü ve sordu:

— Bu da nesi?

Ona kimse cevap vermedi. Karen ne yaptığını bilmeden, pasaportunu elinde bir bayrak gibi sallayarak yaklaştı. Küçük bir çocukla konuşur gibi konuşması gerekir sandı:

— Ben Amerikalı. Siz var kötülük yapmak, Amerikalı askerler atacak atom bombası. Bum, bum!

Savurduğu tehdidi canlandırmak için kollarını iki yana açarak:

— Gümbür... Gümbür... Bam... Bum...! etti.

Tamamen şaşıran Mondello başını salladı, Karen'in pasaportunu aldı ve baktı. Sonra yüzü aydınlandı.

— Amerikalı? Siz Amerikalı mı?

Karen arka arkaya başını salladı. Mondello o zaman Montecatini'ye döndü:

— Kendisine benim Giuseppe Mondello olduğumu açıklayın ve Sicilya'nın kırkdokuzuncu Devlet olmasını istediğimi söyleyin, dedi. Birleşik Devletler'in başkanına bunu yazdım, cevap bekliyorum.

Montecatini uysul uysal sözleri çevirince Karen:

— Pek garip bir cevap bekleme biçimi olduğunu söyleyin ona! dedi.

Haydutlardan biri Mondello'nun kolundan çekti ve acele etmesini söyledi. Üç adam işe girişip dikkatle bizi elden geçirmeye başladılar. Mondello, Bartlett'in saatıyla cüzdanına el koydu. Fakat cüzdanı açıp içinde birkaç tane yüz dolarlık olduğunu görünce bozuldu. Sıra bana geldiği zaman Montecatini araya girdi.

— O da Amerikalıdır.

Mondello pasaportumu görmek istedi, sövüp saydı ama aramadan vazgeçti. Sonra Buick'e bakmaya gitti. Karen'in yol çantasını aldı eline. Kız atıldı.

— Hey! O benim!

Mondello yine de çantayı açtı, inceledi ve tiksinmiş bir tavırla çantayı kapattı. Otomobilin kanapesine fırlattı. Adamlardan biri bir kamyonun göründüğünü haber verdiği sırada bavullardan birini aç-

maya hazırlanıyordu. Mondello makinalısını bize çevirip :

— On dakika kimse yerinden kıpırdamasın, dedi. Sizi geciktirdiğim için üzgünüm müfettiş bey.

— Ziyanı yok, ziyanı yok, dedi Montecatini.

Mondello, Karen'in önünde eğilip mırıldandı

— Sizi doğuran anaya kurban olayım!

Bu cümleyi Karen'e aktarmam gerekti. Karen gülümsedi.

— Ah! Teşekkürler!

Mondello, Bartlett'e de laf yetiştirmekten geri kalmadı :

— Sen böyle güzel kızlara lâyık değilsin ama neyse! Amerikalı olmasaydı, gel kızım benimle derdim.

— Salak herif! diye homurdandı Bartlett.

Mondello nerdeyse Bartlett'in üstüne atılacaktı ama adamlarından biri ıslık çaldı ve ortadan kayboldular. Bartlett, müfettişe sordu :

— Peşlerinden gitmeyecek misiniz?

— Atları vardır. Hem zaten Mondello'nun bölgesinde pek bir şey yapamıyoruz.

— Polise bak polise! Yanınızdaki insanları korumaya gücünüz yetmiyor mu sizin?

Montecatini karşı çıktı :

— Kendi idarî bölgemde değilim.

Kamyon yaklaşıyor ve deli gibi klâkson çalıyordu. Birden hiddetlenen Montecatini susması için şoföre bağırmaya gitti ama sertçe azarlandı. Müfettiş bozum olup yanımıza döndü.

— Artık kimse yasalara saygı göstermiyor, diye içini çekti.

Bizim şoförle kamyonun sürücüsü ot yüklü arabayı yolun kenarına ittiler ,biz de Buick'e doluştuk. Karen mendilini çıkarıp Barteltt'in dudağını sildi.

— Korkunç adam size neler yaptı böyle?

— Hafif bir çizik.

— Kaba erkeklerden hoşlanmam ben.

— Ya para çantam? diye Bartlett müfettişe sordu. İçinde önemli kâğıtlarım vardı.

— Belki buluruz ama şüpheliyim. Pantolonunuzu aşırmadığı için memnun olmalısınız.

— Bu ülkede vatandaşlar korunmazlar mı?

— Elbette! Görüyorsunuz işte.

— İşte budur Giuseppe Mondello, diye kendi kendime bir köşeye yazdım. Ne haber ama!

Montecatini bana:

— Biliyor musunuz, dedi. Mondello fena çocuk değildir. Polisleri ve turistleri soymaz. Ne denirse densin, daha çok Ormanların Robin'i yani Robin Hood gibi biri.

— Evet, adalet ormanlarının.

Karen sordu:

— Mademki herkes onu tanıyor, neden yüzüne mendil örtüyor?

— Bana kalırsa kovboy fimlerinin etkisi altında da ondan. Kendine çok önem veriyor.

— Peki niçin tutuklanmıyor?

— Söylemesi zor. Önce aramaya çıktığımızda ele geçiremiyoruz. Köylüler ve dağda yaşayanlar bize hiçbir zaman bilgi vermiyorlar. Sonra bir Mafia dostudur, bizde bir Mafia dostuna dokunmak imkânsızdır. İşte bakın, o da Coma'da doğmuştur.

— İyi bilgi edinmiş doğrusu, dedi Bartlett. Bizim geldiğimizi ve hangi yoldan geldiğimizi biliyor.

— Bay Bartelini, şuna emin olun ki burada hiç kimse için sır diye bir şey yoktur.

— Böyle bir adamın elini kolunu sallayarak dolaşmasını hiç anlamıyorum.

— Aradaki ilişkiler efendim, diye mırıldandı Montecatini. Sizin gibi bir adamın bunu kolayca anlayacağına eminim.

— Ne işler, diye Karen açıklama yaptı. Bütün bunları anneme yazınca...

DOKUZUNCU BÖLÜM

ÖĞLE YEMEĞİ için küçük bir köyde durduk. Her yer sineklerle doluydu. Yalnız şoförle müfettiş büyük bir iştahla yemek yiyebildiler. Bartlett, Karen ve ben ılık birayla yetindik. Sicilya'nın sineklerini unutmuştum ama bütün anılarım bir mide bulantısı gibi içimden doğru yükseliyordu. Bartlett'in gabardin elbisesi oldukça buruşmuştu. Ben kravatımı çıkarmıştım ama o kendisininkini çıkarmamıştı.

Tekrar otomobile bindik ve iki saat kadar gittik. Zaman zaman ufacık bir köyden ya da manastırın önünden geçiyorduk ama görünüm hep aynı çoraklığını sürdürüyordu.

— Daha var mı? diye sordu Bartlett.

— Şu dönemeçten sonra şehri görebileceksiniz.

Otomobil dönemeçten kıvrıldığında önce denizi sonra da suyun kenarında birbirine sıkışmış evlerden küçük bir yığın ve birkaç balıkçı kayığı gördük.

Müfettiş bir tren kondüktörü gibi bağırdı:

— Coma'ya geldik! Burdan görünüş çok güzeldir. Coma pek eski bir şehirdir. Güzel bir Romen tiyatrosu vardır. Kazılardan paralar, madalyalar ve ilginç tarihi eşyalar çıkartılır.

Denize ulaşabilmemiz için bir saat yol almamız gerekti. Küçük şehre yaklaştıkça ya birkaç köylüyle karşılaşıyor ya da birkaç köylünün yanından geçiyorduk. Hafta içinde bir günde. pazar günü gezintisine çıkmışlar gibime geliyordu.

Coma, bir tepeye basamak basamak kurulmuştu. Evler, kesme şekerler gibi birbiri üstüne yığılmışlar-

dı. Şehrin ortasını belirtmesi gereken bir çan kulesi gördüm. Yan yatmış ve yarı yarıya eğilmişti. Tepenin en yüksek yerine oturmuş, Coma'ya hâkim, korkutucu iri kuleleriyle kaba bir şato yükseliyordu. Kulelerden toplar gözüküyordu, doğrusu ya, limanı topa tutmaya hazır gibi geliyorlardı bana.

Şehre girince, oynayan, şarkı söyleyen, ellerindeki bayrakları sallayan ve sanki bizi alkışlayan çocuklar gördük. Uzaktan bir bando sesi duyuluyordu. Herkes pencerelerden sarkıyor ve hemen hemen her yerde Amerikan bayrakları dalgalanıyordu.

— N'oluyoruz? diye sordum.

— Belki cumhuriyet bayramıdır! diye bir açıklamada bulundu Karen.

Şehrin kıyısına vardık. Bir boydan bir boya bir bez gerilmiş ve üstüne koca koca harflerle İtalyanca olarak şunlar yazılmıştı :

«COMA EVLÂTLARININ EN BÜYÜĞÜ OLAN FRANK BARTELİNİ HOŞ GELDİN.»

Alan tıka basa doluydu. Bando için belediye binasının önüne bir kerevet yapılmıştı. Bütün bu yiğit insanlar arabayı görünce harekete geçtiler ve müzik topluluğu Amerika milli marşının bir Sicilya versiyonuna girişti.

Makinemi kapıp resim çekmek için otomobilden aşağıya atladım. Bartlett havaya kaldırılmış ve muzafferane götürülüyordu. Yaşlı bir kadın bağırarak boynuna sarıldığında, adamcağız aptal aptal çevresine bakıyordu :

— Francesco! Francesco!

Kadını itmeye çabaladı :

— Kimsiniz siz? diye şaşkınlık içinde homurdandı.

— Ben halan, halan Gavriella, bunlar da yeğenlerin Pilade, Eduardo, Maria, Gina ve Gisella.

Yaşlı kadın adları söyledikçe ilerliyorlar, Bartlett'i candan ve yürekten bağırlarına basıyorlardı.

Ötekilerden daha büyük gözüken ve olduğu yerde duran Gisella dışında hepsi... Karen arabadan inince sevimli kalabalık onu da alkışladı.

— Neden beni alkışladılar? diye sordu Karen.

— Sizi karısı sanıyorlar da ondan, dedim.

— Aman, bunun doğru olmadığını söyle onlara.

Kızın sözünü dinledim ve sevinç çığlıkları, ayıplayıcı mırıltılara dönmüştü. Bazı kadınlar kocalarını Karen'e bakmış olmaktan ötürü ayıpladılar.

Bando Amerika millî marşından Tipperary'e geçti ve Bartlett kürsüye kadar zorla sürüklenerek götürüldü. Pırıl pırıl parlayan deniz mavisi ceketinin üstüne üç renkli bir kuşak sarmış olan bir adam Bartlett'i yukarı aldı. Bu adam Coma'nın belediye başkanıydı. Elini kaldırınca derme çatma orkestra parçanın olmadık bir yerinde duruverdi. Sonra başkan cebinden bir kâğıt çıkarıp okumaya başladı:

— Aziz hemşehrilerim, saygıdeğer konuklarım ve dostlarım, bugün küçük şehrimiz için büyük bir gündür. Coma'yı henüz beşikteyken terketmiş evlâtlarımızdan biri, dedelerinin toprağına dönmek üzere uçsuz bucaksız Amerika Birleşik Devletleri'ni terketmeye mahkûm oldu. Onun atalarını tanıyan, bilen ve seven bizler doğduğu memleketi tekrar görmek için nelere katlandığını bilmiyor değiliz ve Coma'nın bütün yüreklerinin kendisine açık olduğunu bilmesini diliyoruz.

Bu güzel söylevi noktalayan alkışlarla yaşa sesleri başkanın soluk almasına yardım ediyordu.

— Onun Amerika'ya gitmesinden önce kimse Coma'nın adını sanını bilmezdi. Ama şimdi, onun sayesinde, Frank Bartelini'nin sayesinde, toprağının şöhreti, Coma'nın adı dudaklarda geziniyor. Amerika'da Frank Bartelini zengin ve güçlü bir adamdır. Bize refah yolunu göstereceğini ve Amerika Birleşik Devletleri'ne sağladığı kadar Coma'ya da mutluluk getireceğine umut bağlamak cesaretini gösteriyoruz!

Bir adam kürsüye sıçradı ve yırtınırcasına bağırdı:

— Yaşasın Bartelini!

Başkan Bartlett'in iki yanağından öpüp bir konuşma yapması gerektiğini işaret etti. Ön sıralara geçebilmek ve bu anı ölümsüzleştirmek için dirseklerimle kendime yol açmaya çabalıyordum. Bartlett ofladı pufladı ve söze başladı:

— Bu güzel kabul ve muhteşem karşılama için hepinize teşekkür etmek istiyorum. Her ne kadar uzun yıllar Amerika'da yaşadıysam da, Coma'nın hiç aklımdan çıkmadığını bilmenizi isterim. Geri dönmek için sabırsızlanmıştım. Aranızda ne kadar kalacağımı bilmiyorum. Fakat bu kadar dost içinde olmaktan çok mutluluk duyduğumu söylemekten kendimi alamıyorum. Amerika'ya döndüğümde sizlere ödünç para göndereceğim.

Şehir sevinçten çınladı:

— Annemin ve babamın yanımda olmamalarından üzgünüm. Fakat onlar bizi Tanrı'nın huzurundan görüyor ve gülümsüyorlar.

Bartlett'in halası hüngür hüngür ağlamaya başladı.

— Çok heyecanlıyım. Fazla bir şey söyleyemeyeceğim.

Karen kalabalığın içinden bir yol bulup bana yaklaşmayı başardı. Fakat iki adam onu farkettiler ve kürsüye çıkarıverdiler. Belediye başkanı coşmuştu:

— Frank Bartelini tek başına gelmedi. Amerikan güzelliğini de beraberinde getirdi!

Kadınlar eleştirici bir gözle Karen'in kısa tayyörünü incelerlerken erkekler alkışladılar ve memnun memnun bağırıştılar. Kız bana fısıldadı:

— Ne yapayım ben şimdi?

— Bir iki şey söyle onlara! diye bağırdım.

Karen başkana, seyircilere ve evlere baktı sonra kısaca:

— Bir banyo almak isterim, dedi.

Başkan konuşmayı çevirince herkes el çırparak kahkahayı bastı. Montecatini kürsüye doğru ilerledi. Başkan ona doğru eğildi, doğruldu ve kalabalıktan susmalarını istedi:

— Bugün aramızda, Coma'nın evlâtlarından en ünlüsü olan Frank Bartelini'nin hikâyesini yazmak için özel olarak Amerika'dan gelmiş seçkin bir gazetecinin olması bize şeref veriyor!

Kürsüye çıkma sırası bendeydi. Karen'le Bartlett'e baktım.

— Ne yapayım?

Karen gülerek:

— Bir iki şey söyle onlara! dedi.

— Comalılar, aziz dostlarım, Frank Bartelini'nin gerçek serüvenini yazmak için gazetem beni buraya gönderdi. Adı bilinmeyen bu şehirde Frank Bartelini'nin gerçek kimliğiyle ilgili sorulara en doğru cevapları bulacağım düşünülüyor. Bu coşkulu günde aranızda bulunmaktan mutluluk duyuyorum ve Coma'ya refah sağlayacak biri varsa onun da yalnız Frank Bartelini olacağını sanıyorum.

Konuşmam başarılıydı ama Bartlett mırıldandı:

— Biraz yüksekten konuştunuz.

— Dostlarınkinden yüksek değil.

Bartlett belediye başkanına doğru döndü:

— Size nasıl teşekkür edeceğimizi bilmiyoruz ama artık gidip yatsak iyi olacak.

— Fakat bizi yalnız bırakamazsınız! Şerefinize bir şenlik yapıyoruz! Bütün bu insanlar sırf sizi görmek için dağlardan indiler! En güzel elbiselerini giydiler, şölene hazırlandılar... Hayır, hayır. Bir yere gidemezsiniz!

Üç iskemle getirip bizi halkın karşısına oturttular.

Alanın çevresindeki bütün evlerin önünde uzunlamasına masalar kurulmuştu, kadınlarla çocuklar dumanı üstünde yemekler taşıyorlardı.

Bando, Sicilya halk havaları çalmaya başlayınca belediye başkanı gelip Bartlett'in önünde eğildi

— Dans eder misiniz?

— Kimle.

— Benle.

— Şakayı bırakın! Hasta mısınız yoksa?

— Hayır. Bizim memlekette erkekler erkeklerle, kadınlar da kadınlarla dans ederler. Papazlar kadınlı erkekli dansları yasak ettiler.

Bartlett başını geri itip:

— Dans etmiyorum. Hayır, teşekkür ederim, dedi.

— Eğer ilk dansı yapmazsanız, diye içini çekti başkan. Hiç kimse dans edemez.

Başkan Bartlett'in elini tutup kuvvetle çekti ve kürsüden aşağıya atladılar. Kalabalık aralandı, şehir halkı el çırparken iki adam dans etmeye başladılar. Durmadan resim çekiyordum. Çok hoş bir durumdu. Bartlett'in halası işaret ederek Karen'le dans etmek istediğini belirtiyordu. İki adam Karen'in inmesine yardım ettiler ve yaşlı kadın kızcağızı savunmaya başladı. Sonra sıra bana gelmişti. İri bir balıkçı elimden tuttu, kendimi alanın çevresinde döner buldum. Bir elimde makineyi tutuyor öteki elimle dans ediyordum. Bir ara Karen'i gördüm. Bana seslendi:

— Kurtar beni!

— İmkânsız, ben kendimi bile kurtaramam!

Birkaç dakika sonra kendimi Bartlett'in kolları arasında buldum.

— İlk valsi bana söz vermiştiniz! dedim ona.

— Koca şakacı!

Onu benim iri balıkçının kollarına bıraktım.

Hasır örgü kaplı şarap şişeleri elden ele geçiyor, lambalar yanıyor, fenerler sallanıyor, herkes dönüyor ve müzik susmuyordu.

Sonunda çalgıcılar da susadılar. Dans son buldu ve bizi şeref masasına götürdüler. Üçümüz de iskemlelerin üstüne yığıldık. Bartlett, kravatını çıkardı en

sonunda. Eski zamanların Batısının küçük trenlerinin lokomotifleri gibi oflayıp pufluyordu.

Karen tam bayılacakken gördüm. Ona bir şişe kırmızı şarap yetiştirdim. Arkadan bizim iri balıkçı geldi, bir şişe aldı, ağzına dayayıp içti, boynundaki kirli mendille şişenin ağzını silip Bartlett'e uzattı. Bartlett istemedi ama öteki ısrar ediyordu. Bartlett ister istemez şişeyi alıp bir yudum içti ve içmesiyle de yemyeşil kesildi. Onu çabucak kilisenin arkasına götürdüm.

Biraz kendine gelince:

— Küçük şehir canlandı, dedim.

— Hoşunuza gidiyor galiba!

— Ne yalan söyleyeyim öyle. Hem neden somurtmalı? Olsa olsa ben bir ay kalırım burda.

Az daha «Siz daha uzun süre kalırsınız,» diyecektim ama kendimi tuttum ve Bartlett'i masaya götürdüm. Bu arada sofraya salyangozlu pilav, domuz kızartması ve her çeşidinden pasta getirmişlerdi. Dans etmeyenler yiyor ve şarkı söylüyorlardı. Başkan, Bartlett'e koca bir tabak salyangozlu pilav getirdi. Patronun yüzünün renginin yine yeşile döndüğünü gördüm.

— Fena mısınız? dedi Karen.

— Yok, yok.

— Biraz şarap için.

Bartlett kalkıp kilisenin arkasına bir daha gidip geldi.

Eğlence karanlık basana kadar bütün şiddetiyle devam etti, saat altıya doğru en civcivli zamanına ulaştı. İşte tam bu sırada, ellerinde tabanca iri yarı iki Sicilyalı alanın ortasına dikildiler. Bir kadın vahşi bir çığlık attı ve bütün kalabalık kaskatı kesildi. Bartlett'in halası yeniden kavuştuğu sevgili yeğenine doğru atıldı:

— İşte Frasconi kardeşler!

— E n'apalım? N'olmuş yani?

Daha hala cevap vermeden iki kardeş ilerledi, bi-

ri tabancasının namlusuyla Bartlett'in omzuna dokundu. Bartlett kızdı:

— Ne istiyorsunuz?

Belediye başkanı araya girdi:

— İkiniz de defolun burdan. Şenliğimizi berbat ettiniz.

Kardeşler başkana pek aldırmadılar. Biri:

— Bartelini, dedi. Senin dedenle bizim dedemizin arasında bir kan davası vardı. Senin babanla bizim babamız arasında bir kan davası vardı. Biz bunun sürmesini istiyoruz. Tamam mı?

— Evet! Evet! dedi hala acele acele. Frasconi'lerin hepsi birer hasta domuzdur. Deden böyle derdi, baban böyle derdi, şimdi de senin «siz birer hasta domuzsunuz,» demen gerekir. Haydi Francesco, söyle!

— Ne söyleyeyim?

— Onlara hasta birer domuz olduklarını söyle.

— Neden?

— Kan davasını devam ettirmek için, haydi aslanım!

— Ama ne olursa olsun ben kan davası olan bir adam olmak istemiyorum, dedi Bartlett.

Hala üsteledi:

— Mecbursun buna. Sen Bartelini'lerin sonuncususun. Eğer kan gütmeye devam etmezsen şerefimizi iki paralık eder ve herkesin Frasconilerden korktu demesine sebep olursun.

— Ne diyorsun domuzun torunu? diye Frasconilerden biri sordu.

— Dedem, siz hepiniz birer hasta domuzsunuz mu derdi?

— Evet.

— Babam da aynı şeyi mi söylerdi?

— Evet.

— Hasta domuzlar, öyle mi?

— Evet.

Bartlett halasına belirsizce bakıp mırıldandı:

— Bu durumda, evet bu durumda bu söz doğru olmalı.

İki kardeş tabancalarını kaldırdılar ama ateşlemeye vakit bulamadan çevredekilerin hücumuna uğradılar.

— Bu akşam olmaz! diye bağırdı belediye başkanı. Şenlik gecesi kan davası olmaz!

Bağıra çağıra Frasconi kardeşleri alanın öteki yanına sürüklediler. Bartlett'in halası harika yeğenini kucakladı.

— Ailenin şerefini kurtarmanı ve Frasconilerin yüzünüze sürdüğü lekeyi kanla temizlemeni yıllarca bekledik!

Bartlett fazla sarsılmış gibi geldi bana.

— Neden doğmuş bu kan davası?

— Kimse hatırlamıyor. Fakat şuna emin ol ki deden öyle sudan şeyler için kan gütmezdi.

— İyi ama neden senin çocukların bu işi halletmediler? diye Bartlett sordu.

— Ben senin babanın kız kardeşiyim. Biz Bartelini'lerden sayılmayız. Hem sonra en büyük oğul kan güder.

Bütün hikâyeyi Karen'e anlattım.

— Ben de kan davası sadece Tennessee dağlarında kalmıştır sanıyordum.

— Hayır. Sicilya ve Korsika kan davasının iki vatanıdır. Bu işi fazlasiyle ciddiye alırlar. İki aileden biri işi bitirmelidir, yoksa leke silinmemiş sayılır.

Karen kederli kederli başını salladı:

— Buna müsaade edilmemeliydi! Ben nasıl böyle bir olaya karışırım?

Frasconi kardeşler pişmiş aşa soğuk su katmışlardı. Olaydan sonra halk dağılmaya başladı. Karen, Bartlett'e seslendi:

— Hey ulusal kahraman! Nerde yatacağız bu akşam?

Bartlett de başkana otelin nerde olduğunu sordu. Yüksek bir memur küçük bir kahveyi işaret etti:

— Vincent bazı bazı turistlere oda kiralar.

— Yol çantam nerde? diye sordu Karen.

Bartlett:

— Ben bakayım, deyip Buick'e doğru gitti.

Karen de vizon mantosunu almak için peşinden...

Döndükleri zaman sordum:

— William nerde kaldı?

— Sahi, dedi Bartlett. Orda olmalı.

Belediye başkanı bizi Vincent'in yerine kadar götürdü. Vincent iri yarı, neşeli bir adamdı. Bizi gıcırdayan merdivenlerden iki kat yukarı çıkardı:

— Talihiniz var, dedi soluk soluğa. Burası Coma'nın en iyi otelidir.

Bir kapıyı açıp büyük bir yatağı ve bir tek koltuğu olan loş bir odayı bize gösterdi. Yatak yırtık pırtıktı, duvarlar dökülüyordu. Vincent'in ışığı yakmasiyle bir sinek sürüsü havalandı.

— İşte, dedim Karen'e. Şahane daireniz.

Bartlett sordu:

— En iyisi bu mu?

— Coma'nın en güzel odası.

— Bize iki tane daha gerekir.

— Ne yazık ki başka iki odam yok. Tek odam var ancak, dedi Vincent kederle.

— Ya iki yatak?

— Yok. Tek yatak.

Ben içim umutla dolu:

— Ben bunda yatabilirim, değil mi? dedim.

— Önemli değil, dedi Karen.

— Siz yatakta yatabilirsiniz Bay Bartlett. Ben yerde uyuyacağım.

— Öyle uykum var ki yerde de yatsam olur. Benim için değişmez.

— Benim için de. Hem bir adamı tanımak istersen onunla yat derler.

Vincent koridorda kaybolmuştu. Bartlett yatağın üstünde Karen'in çantasını açtı.

— Hey n'apıyorsunuz? diye kız bağırdı.

Bartlett çantanın altını üstüne getiriyor ama aradığını bulamamışa benziyordu.

— Dur güzelim nerde o?

Ben ikisini birden seyrediyordum.

— Ne nerde? dedi Karen.

— Kemer. İçi para dolu kemer. William, daha emin olsun diye, Palermo'dan hareket etmeden önce sizin çantanıza koymuştu. Hay Allah! Nerde şu meret?

Mondello'nun Karen'in çantasını karıştırdığını hatırlattım ama Bartlett bir hareketle beni susturdu

— Bekliyorum... Haydi güzelim. Benimle oynanmasından hoşlanmam. Anlaşıldı mı?

Karen hiddetten kızardı.

— Aptal adam! Siz otomobilden indiğinizde kemeri çantamda buldum ve Mondello aşırmasın diye vizonumun astarına sakladım! Nasıl olur da beni kemerinizi çalmakla suçlarsınız?

Karen mantosunu aldı, elini astardan içeri soktu ve kemeri çıkarıp Bartlett'in önüne fırlattı.

— Şimdi dışarı! Haydi! Çabuk!

— Karen... Özür dilerim... Ben...

— Dışarı dedim. Teşekkürünüz sizin olsun. Uykum var.

Kız bizi koridora itti ve arkamızdan kapıyı kapatıp kitledi. Bartlett, elinde kemeriyle, bana yıkılmış gibi geldi.

— Şimdi çam devirdim galiba, diye mırıldandı.

— Hata sizde Bay Bartlett, düşündüğümü tam söylemek fırsatını bile vermediniz bana. Kimseye karşı güveniniz yok, hata bu işte.

Koridorun ucundaki, birinciden biraz daha yoksul bir odada Vincent yatak yapmaya koyulmuştu.

İki kişilik tek bir yatak! Yerlere kadar eğilerek yanımızdan ayrılınca biz de sessizce soyunduk.

— Hangi tarafı tercih edersiniz Bay Bartlett?

— Neresi olursa olsun, diye homurdandı.

— Kendi evinizde sayılırsınız. Hiç olmazsa seçimi siz yapın.

Bartlett bir tarafa yattı, ben de öteki tarafa kıvrıldım. Bir süre sonra sordum:

— Bay Bartlett?

— Ne var?

— Şimdi birlikte de yattığımıza göre size Frank diyebilir miyim?

— Evet Pete. Bana Frank de. Ben de sana sen diyeceğim.

— Sağ ol Frank.

Döndüm ve hemen uyudum.

ONUNCU BÖLÜM

ERTESİ SABAH gözlerimi açtığımda Bartlett giyinmeye başlamıştı bile.

— İyi uyudunuz mu?

— Şöyle böyle.

— Ben leş gibi uyumuşum.

— Gözüme uyku girmiyordu. Yok yere Karen'i suçlamak çok canımı sıktı. Benim boşboğazlığım.

— Şurda bir kuyumcu olmaması da kötü. Bir iki şey alırdınız.

— Ya. William'ı Palermo'ya gönderirim kıza bir şeyler seçsin diye... Ama gelip gelmediğini bilmiyorum, diye gidip pencereden boş alana bir göz attı.

Bartlett aşağıya indi, ben de kahvaltı etmek için

yanına gittim. Coma'yı açık seçik ilk kez görüyordum. Alan akıl almaz bir biçimde temizlenmişti. Her şey pırıl pırıl ve tertemizdi. Birkaç çocuk ilerde kaydırak oynuyordu. Saatın dokuz olmasına karşılık ortada kimseler gözükmüyordu. Kahvenin solunda postane, sağında belediye binası, karşımızda da kilise ve eğri büğrü çan kulesi vardı. Kilisenin iki yanından Arnavut kaldırımlı sokaklar limana doğru iniyordu. Arkamızda evler yayılıyor ve onların arkasında da şato yer alıyordu.

Bazı bazı acı bir klakson ve yoldan geçen kamyon motoru gürültüsü duyuluyor fakat şehirde, eşekli birkaç arabadan ve patırtılı iki üç motosikletten başka bir şey geçmiyordu.

Bartlett her zamanki gibi, Havana gabardininden şık elbisesiyleydi, ama elbisenin şıklığı gitmiş Havana gabardini kalmıştı. William'ın gelmeyişine köpürüyordu.

— Nerde kaldı bu adam?

— Bilmem ki. Ama temiz bir gömlek ve çamaşır olsa iyi olur gibime geliyor.

— Kendimize kalacak başka bir yer bulmalıyız. O barakada ikinci bir gece geçiremem doğrusu!

Belediye başkanı gözüktü ve önümüzde eğildi. Bartlett onu kahve içmeye çağırdı.

— İyi uyudunuz mu?

— Çok kötü, dedi Bartlett. Başka bir otel yok mu?

— Ne yazık ki yok. Bundan şikâyetçi olan ilk siz değilsiniz. Eğer burda doğru dürüst bir otel olsa turistler biraz kalırlar. Şehirde boş odalar tepede bulunan Del Grandi şatosunda var.

— Kimin o şato?

— Anneniz babanız size Del Grandilerden hiç söz etmediler mi?

— Hatırlamıyorum.

— Şato, prenses Del Grandi'nindir. Halkın ekebileceği her yer ve ton balığı avlama hakkı hep onun-

dur. Del Grandiler buraya sekiz yüzyıldır yerleşmişlerdir ve Coma demek onlar demektir.

— Bu prenses nasıl bir şey?

— Yaşlı, kuru, yaban zeytini gibi acı. Seksen yaşının üstünde olmalı. Onu ayakta tutan tek şey cimriliği. Tek emeli hizmetçileri açlıktan öldürmek ve gömmek.

— Orda tek başına mı yaşıyor?

— Hayır. Salak bir oğlu var. Del Grandilerin hiçbir zaman aklı başında bir erkek varisleri olmamıştır. Bu ailede kadınlar güçlüdür. Del Grandilerden bir kız evlenirse kızın ünvanı kocasına verilir. Prenses de delinin biridir ama Coma'lıların ondan ödü kopar.

— Odaları mı var demiştiniz?

— Elli kadar oda. Kiraya verir mi pek bilmem ama parayı da sever. İyi para verirseniz belki...

— Şu sıçan deliği olmasın da neresi olursa olsun.

— Vincent buna üzülecek.

— Dostlarım için bir odayı sürekli kiralarım, diye söz verdi Bartlett.

— Sizi görmeye gelecekler mi var?

— Kim bilir? Bakarsın İçişleri Bakanı beni görmeye gelir!

Karen de aşağıya indi. Yüzü pek iyi değildi. Tayyörü buruşmuş, gözleri şişmişti. Kendini bitkin bir şekilde bir sandalyanın üstüne attı.

— Hiç kimse beni burada bir gece daha geçirmek zorunda bırakamaz, dedi.

— Tam biz de bunu konuşuyorduk Vincent hakkında bir tutanak düzenleyip uluslararası otelciler sendikasına şikâyet edeceğim.

Vincent, belediye başkanına çamur gibi gri bir kahve getirdiği sırada hepimizin dikkati, alandan don gömlek geçen bir adama takıldı.

— William! diye bağırdı Bartlett.

Ona doğru atıldık.

— William! Ne oldu sana?

— Bırakın da önce bir oturayım, diye yalvardı adamcağız

Ben bir kolundan tuttum, Bartlett öteki kolundan tuttu, Vincent'a bir fincan kahve getirmesini söyleyerek onu terasa oturttuk.

— Haydi! Anlat.

— Eşkiyalar. Yol kesen haydutlar! Çantaları, bavulları, kamyonu, tabancamı, elbiselerimi, her şeyi aldılar... En azından elli kişiydiler.

— Üç kişi olsalar gerek, dedi Bartlett.

— Nerden biliyorsunuz? diye şaşaladı William.

— Benim eşyaları da aldılar mı? diye Karen bir çığlık attı.

— Her şeyi aldılar.

— Peki onlara benim Amerikan vatandaşı olduğumu söylemediniz mi?

— Ne söylesem kâr etmez.

— Aman Allahım! Elbiselerim, mantolarım, dönüş biletim, hepsi, hepsi gitti!

— Elbiselerim, gömleklerim, çamaşırlarım, diye de Bartlett tamamladı. Bir de golf takımım!

— Bizim gazete buna dünyada inanmaz, dedim.

Bu konuşmalar sırasında alanda oynayan çocuklar bağrışarak William'ı gösteriyorlardı. Derken anneleri çıktı, onlar daha da kuvvetli bağırdılar. Müfettiş Montecatini şoförüyle birlikte koşar adım geldi.

— N'oluyor? Ne var yine?

Bartlett gerekli açıklamayı yaptı:

— Dostumuz, Mondello'yla karşılaşmış. Salak herif bütün eşyamızı almış.

Montecatini'nin utanmış bir hali vardı.

— Bana bakın! Burda böyle donla oturulmaz!

— Bırakın şimdi adamın donunu! Bizim eşyalar ne olacak?

— Olacak şey değil! Göz yummaya gelmez. Çocukların karşısında böyle! Sokun onu içeri.

Bartlett'le ben William'ı hanın salonuna soktuk. Montecatini gözlerini kırpıştırıyordu.

— Soruşturma açmak zorundayım.

— Niçin?

— Halkın ar ve haya duygularını rencide etmek, bizde büyük suçtur.

— Ya hırsızlık?

— Bir tutanak hazırlayacağım. Hırsızlık önemli değil ama halkın ar ve haya duygularını rencide etmek başka şey. Hırsızlığı anlatmak kolay ama bir adamın donla dolaşmasını yargıca anlatmak zor.

Bartlett başını iki elinin arasına aldı.

— Deli olacağım. Çıldıracağım, olamaz bu.

Vincent, William'a bir avcı külotu getirdi.

Ar ve haya duygularını rencide edici durumu ortadan kalkınca oda kiralama konusunun en önemli iş olduğu kararına vardık. Prensesin bulunduğu yere gitmek yarım saatlik zorlu bir yürüyüşle sağlandı. Ne Karen, ne de Bartlett, Coma'nın taşlı yollarında ve çakıllarda yürüyecek gibi bir ayakkabı giymişlerdi. Geniş bahçenin parmaklıkları önüne geldiğimizde yarı yarıya düşmüş koca bir yazıyla karşılaştık: «Özel Mülkiyet. Girmek yasaktır. Cezası ölümdür.» Pek bağlayıcı bir şey!

Demir parmaklıklı bahçe kapısının yanında bir bekçi kulübesi vardı ama uzun süredir kullanılmamışa benziyordu. Çalılıklarla dolu bahçeye daldık ve çalılar, devrilmiş ağaç gövdeleri, otlar ve kayalar arasında kaybolduk. Şurda burda küçük durgun su birikintileri vardı. Belli belirsiz bir yol bu karışıklık içinde kıvrıla kıvrıla gidiyordu.

Şatonun koca gövdesi bize yol gösteriyordu. Yakından daha da büyüktü. Duvarları yosun ve yabanıl asmalarla kaplıydı. Çevresinde bir hendek vardı ama neyse ki köprü inikti. Karen gözlerini iri iri açtı

— Kendimi onikinci yüzyılda sanıyorum.

— Ben daha da eski, diye içimi çektim.

Her an üstümüze oklar ya da mızraklar yağmasını bekleyerek köprüyü geçtik. Uzun bir ipin sarktığını gördüm ve ipi çektim. Kulelerden birinde bir çan çaldı.

Fransız biçimi giyinmiş, siyah elbise ve beyaz kravatlı yaşlı mı yaşlı bir uşağın bizi şüpheyle süzerek geldiğini gördük.

Prenses Del Grandi'yi görmek istediğimizi söyledim. Bir an tereddüt etti ve kendisini izlememizi rica etti. Sonra bizi geniş bir salona aldı, beklememizi söyleyerek helezoni bir merdivenin karanlığında kayboldu. Temiz olmasa da, şatonun içi bize tanrısal bir serinlik getiriyordu. Kendimizi hazla uzun tahta sıraya attık.

On dakika kadar sonra uşak geldi ve bizi prensesin yanına götürdü.

Odasında masanın başına oturmuş, başını sokarcasına bir hesap defterine doğru uzatmıştı. İçeri girdiğimizde başını bile kaldırmadı. Seksen yaşında değilse de su içinde yetmiş dokuz yaşında vardı. Saçları canlı bir siyaha boyanmıştı. İnce ve keskin yüzü sivri kemiklerin üstüne yerleşmişti. Bize doğru dönmek zahmetine katlandığı zaman kömür gibi kara, burgu gibi delici iki küçük uğursuz gözünü gördük. İlk söylediği karşılama kelimeleri şunlar oldu:

— Ne işiniz var benim yerimde?

Bartlett sözü aldı:

— Sizi kiralık odalar konusunda görmek istedik. Ben...

— Kim olduğunuzu biliyorum, diye gıcırdadı yaşlı kadın. Babanızı ve dedenizi tanırım. Bir hiçtiler. Tembeldiler. İşe yaramaz adamlardı.

Bartlett hiddetten kıpkırmızı kesildi. Belli belirsiz, bacağına vurup konuşma meşalesini ben aldım:

— Prenses hazretleri, dedim yavaştan. Ben Amerikalı bir gazeteciyim, bu adam beyin uşağıdır, bu genç hanım da bizimle birlikte.

Prenses ayağa kalktı ve Karen'i yakından incelemek için yaklaştı.

— Şüphesiz şu çılgın Amerikalı kadınlardan biri, değil mi? İçki içen... Boşanan...

Bartlett yine söze karıştı:

— Benim için düşündükleriniz haydi neyse ama bu genç hanım için hoş olmayan düşünceler ileri sürmemenizi rica ederim. Sizin sandığınız gibi değildir.

— Ne sandığımı ne biliyorsunuz? Hem nedir sizin istediğiniz?

İşin kötüye gittiği zamanlarda baş vurduğum incelik oyununa sığınıp sözü ben aldım:

— İsterdik ki bir ya da iki hafta için bize oda kiralamak lütfunda bulunasınız.

— Asla! Asla bir Bartelini bu çatı altında yatmadı ve yatmayacaktır da! Domuz ahırında bile!

Bartlett cebinden bir deste dolar çıkartıp inceliği değiştirerek sordu:

— Kaça kiralarsınız odalarınızı?

Prensesin küçük canlı gözleri parladı. Bir an tereddüt etti.

— Haftada ikiyüz dolar, dedi.

Bartlett'in aldırmayıp paraları masaya attığını görünce daha fazlasını istemediğine pişman oldu.

— Elbette yemek ve yatak takımı buna dahil değil.

— Elbette, dedi Bartlett.

Prenses paraları kaptı ve elbisesinin kıvrımlarından birinin içine sakladı.

— Yemeği tam saat birde ve yedide yeriz. Odaları kiraya vermeye şimdilik razı oluyorum. Üç oda. Genç bayana bir tane, öteki ikisini nasıl isterseniz öyle paylaşın. Fakat kızla aşna fişne istemem.

Bartlett bana İngilizce olarak fısıldadı:

— Tutup bir yumruk indireceğim çenesine.

— Ben de İngilizce bilirim, diye homurdandı pren-

ses. Alfredo size odalarınızı gösterecek. Gidebilirsiniz...

Bize sırtını döndü ve Karen kapıdan çıkarken kulağıma fısıldadı:

— Ne oldu bunlara?

— Prenses sizin iffetinizden şüphelendi ve Bartlett de bozuldu.

— İnanmam, inanmayacağım da ona. Ne olursa olsun inanmayacağım...

Üçüncü odayı William'la paylaşmama karar verildi. Neyse ki iki yatak vardı. Ne benim ne de onun koyacak bir şeyi olmadığından dolapla çekmece konusunda bir anlaşmazlık çıkmadı. Şehirdeki sıçan deliğinden sonra bu da bana uçsuz bucaksız gibi gözüktü.

Yazı makinem de çalındığından haberleri, kim bilir hangi acı çektirmekten haz duyanın icadı olan el yazısıyle yazmak zorunda kalmıştım. Yolda Mondello'yla karşılaşmamızı anlattım, Bartlett'in utkulu karşılanışını ertesi güne, William'ın başından geçenleri daha ertesi güne bıraktım. Hepsini birden göndermek yararsızdı. Zaten kimse bana inanmayacaktı. Şatonun salonundaki masadan mektup kâğıtları aşırdım, yine ordan bir kalem buldum ve cesaretle çalışmaya başladım. İşimi bitirdiğimde saat yarımı bulmuştu. Postaneye indim ama saat üçe kadar kapalıydı. Yeniden şatoya kadar tırmanmam gerekti.

Şatoya vardığımda herkes masadaydı. Yalnız, elbise almaya giden William yoktu.

Yemek salonu dikdörtgen biçiminde uzun bir odaydı. Burada Del Grandiler yüzyıllar boyu beslenmiş olmalıydılar. Fakat duvarlardaki ataların resimleri bu beslenmede bir bozukluk olduğunu gösteriyordu. Yirmiye yakın kadın resmi vardı, hepsi de prensese benziyorlardı.

Salonun dip duvarında büyük bir tablo vardı. Çok eski bir resimdi bu. Bir prenses balkonda dur-

muş ve eteğini kaldırmıştı. Eteğinin altına hiçbir şey giymemişti, bir şeyler bağırır gibiydi. Bu resmi doğrusu ya pek garip buldum.

Alfredo ılık ve yağlı bir balık çorbası getirdi. Prenses, sağında oturan Karen'e doğru eğildi:

— Bu adamla evlenmeye niyetli misiniz?

— Asla. Annemi bile öldürseler.

— Sağlıklı bir görünüşünüz var. Bacaklarınız sağlam olmalı.

— Dansözdüm.

— Ton balığı nedir, bilir misiniz?

— Evet. Kutularda satılır.

— Ah siz Amerikalılar! Yine de öğrenmeli. Ben öğrendim.

Sonra Alfredo, eğer iyice aranırsa içinde birkaç piliç kemiği bulunabilecek spagetti getirdi.

— Oğlumun bir kartal gibi olmadığını söylemeliyim.

Kimse bu saygıdeğer kadına bir şey söylemedi.

— Fakat onunla evlenecek kadın sadece şato ve toprakların mirasçısı olmayacak, Coma'daki ton balığı avlama hakkının da sahibi olacak.

Bartlett, Karen'e gülümsedi.

— Bana öyle geliyor ki umulmadık bir fırsat.

Prenses söze devam etti:

— Bizim aileyi daima kadınlar yönetmiştir. Şu büyük tabloyu görüyor musunuz? Biz kadınların en büyüğü olan, ondördüncü yüzyılda yaşamış, ikinci Del Grandi prensesini canlandırıyor. Komşu derebeylere karşı savaşmış, kralın kervanlarını çevirmiş, kendi sularına girmek cesaretini gösteren düşman gemilerini batırmış ve balık tutulabilecek bütün yerlere el koymuştur. Uyruklarını hor görmüş, her fırsatta işkence etmiştir. Bir gün aşağılık halk, oğullarından üçünü kaçırır. Şatonun duvarları önüne toplanıp hurra çekerek çocukları havaya kaldırır ve çocuklarının gözleri önünde boğulmasını istemiyorsa çıkmasını ba-

girirler. Prenses balkonda gözükür ve tabloda gördüğünüz gibi eteğini kaldırır. Karnına vurur ve «İsterseniz onları öldürün, başkalarını yaparım!» der.

—. Çocuklar ne olmuş? diye Bartlett sordu.

— Halk onları vahşice öldürdü. Fakat verdiği söze sadık kalan büyük ninem başkalarını doğurdu.

Karen bir çığlık attı.

— Ben dünyada yapamam!

Yaşlı kadın resmi bir bildirimde bulunur gibi konuştu:

— İşte biz böyleyiz, Sicilya'da.

Yemek konusu pek önemsenmiyordu ama hiç olmazsa sinek olmayan bir yerde yeniyordu. Alfredo'nun yağlı eldivenlerine insan bir kere alışınca da karnını doyurabiliyordu.

Öğle yemeği boyunca Karen elbiselerinin çalınışını prensese anlattı. Yaşlı kadın ona ödünç elbise vereceğini söyledi. Prenses, Karen'i tavan arasına, bavulları aramaya götürdü, Bartlett öğle uykusuna yatacağını söyledi, ben de postanenin açılacağı zamanı beklemek için şehre indim. Keçi yolunda William'la karşılaştım. İki kolu da koca paketlerle doluydu. Kıpkırmızı ve soluk soluğaydı.

— Öte beri buldum, dedi. Bir yığın eski Amerikan eşyası, hiç yoktan iyidir. Karen için hiçbir şey bulamadım.

•

POSTANEDE memura haberi uzattım ve P.C.V. olarak telgraf çekmek istediğimi söyledim. Hiç bu kadar uzun telgraf görmemişti ve bu kadar acele, bu kadar uzağa göndermek isteyişime de inanmak istemedi. Uluslararası kredi kartımı burnuna dayadım. Bu da onun için yepyeni bir şeydi, Palermo'daki yetkililere sormak istedi.

Palermo'dan gelecek cevap için iki saat bekledim. Cevap gelince Palermo'nun da Roma'dan bilgi aldığını öğrendim.

İşte bu yüzden de Mondello'nun soygunu ve Bartlett'in başına gelenler olaydan kırksekiz saat sonra News Press'te yayınlanabildi.

Gazeteyi bu kadar habersiz bıraktığım olmamıştı. Aynı akşam Simpson imzalı bir telgraf aldım: **Roma Napoli Palermo ve Coma'dan aynı telgraf geliyor. Stop. Nerdesiniz? İlk haberin sonu neden elimize geçmedi?**

Ertesi gün cevap gönderdim: **Coma'dayım. Stop. Kredi kuşku yarattı. Stop. Haberleri gecikmeden alacaksınız. Pete.**

Benim Mondello'yla ilgili haberin gazetede yayınlandığı gün Simpson bir telgraf gönderdi: **Bartlett'in soyulması baş sayfada. Stop. AP satın aldı. Stop. Telifle bütün memlekete sattı. Stop. Sonunu bekliyoruz. Acele.**

Bartlett'in doğduğu yerde karşılanışiyle ilgili ikinci bir haber gönderdim ve Simpson'dan bir cevap daha aldım: **Çok güzel. Stop. AP yine satın aldı. Stop. Frasconi olayını ayrıntılı yaz. Stop. New York gülmekten kırılıyor. Stop. Lucas ve Boyle memnun.**

Özene bezene, William'la eşyaların başına gelenleri üçüncü haber olarak gönderdim. Bu kez Simpson'un cevabı daha az heyecanlıydı: **Gerçeğe uymayan bir hikâye. Sicilya'dan çok Batı'ya uygun. Stop. İtalyan şarabını azalt. Stop. Simpson.**

Üçüncü habere inanmayacaklarını biliyordum, gönderdiğim için aptallık ettim.

Bartlett'e de sık telgraf geliyordu. Coma postanesi hiç bu kadar işlememiştir.

Akşam odada William bana itirafta bulundu

— New York'ta iş tehlikeli. Rizzoli bizim yerimizi almaya çalışıyor. Patronun Coma'ya sürüldüğünü ve Mondello'nun onu soyduğunu nasıl biliyor anla-

mıyorum. Herkese patronun geri dönmeyeceğini anlatıyor. Tommy'nin hali harap. Eğer patron çabuk dönmezse oğlanları elinde tutamayacağından korkuyor.

— Bartlett ne yapacak?

— Telefonla New York'u aradı, ama Allah bilir ne zaman konuşur!

ONBİRİNCİ BÖLÜM

GARİP ama her şeye alışıyor insan. Birkaç gün içinde biz de buranın bir parçası olduk. Bartlett, William ve ben subay elbisesi giyiyorduk ama rütbe şeritleri yoktu elbette. Bartlett her zaman olduğu gibi yine kravat takıyordu. William da her gün, her zaman olduğu gibi, pantolonu ütülüyordu. Prenses de Karen'e yüzyılın başından kalma uzun giysiler vermişti. Scarlet O'Hara rolündeki Ginger Rogers'e benziyordu haspa.

Şimdilik gönderecek haberim olmadığı için zamanımı Bartlett'in yanında geçiriyordum. Genel karargâhımızı Vincent'in kahvesinin terasına kurmuştuk. Bartlett sabah sekize doğru kalkıyor, Vincent'in oraya iniyor ve öğle yemeği zamanına kadar orda kalıyordu. Sonra yukarı çıkıyorduk. Öğle uykusundan sonra tekrar iniyorduk. Bartlett her zaman New York'la ilişki kurulmasını bekliyor ve zaman zaman postaneye haber almaya gidiyordu.

Karen, birkaç kelime İngilizce bilen kasabanın papazıyle ahbaplık kurmuştu. İtalyanca öğrenmeye karar verdi ve iki dilden cümlelerle konuşmaya başladılar. Bunu öğrenince Karen'e İtalyanca dersleri

vermek istedim ama Bartlett, bu işi papazın yapmasının daha iyi olacağını öne sürdü. Eğer Bartlett'i iyi tanımasam kıskandı diyecektim.

Montecatini birkaç gün gecikti ve sonra çıka geldi. Başımıza gelen soygun olayını kovuşturduğunu söyledi. İki ya da üç kişiden şüpheleniyordu.

— Ne diyorsunuz siz, ne iki üç şüphelisi? diye bağırdı Bartlett. Hepimiz biliyoruz ki suçlu Mondello'dur!

— İyi bir polis kanılarla iş görmez, efendim. Evet, Mondello bizi yoldan çevirmiştir ama başka soyguncuların bu işi yapması da olasıdır. Dostunuz karanlıkta adamları pek iyi göremediğini kendi itiraf etti.

— Bırakın onu da bay müfettiş, biz eşyalarımızı tekrar görecek miyiz?

— İyi bir ödül koyarsanız belki, neden görmeyesiniz?

Bartlett biraz alaylı

— Kendinizi vazgeçilmez bir adam yapmayı pek biliyorsunuz, dedi.

— O başka canım. Ha... Yasaya göre haftada iki kere Jandarmaya gözükmeniz gerekiyor. Bu bölgenin jandarması şu Pasquale denen adamdır. Hey Pasquale! Biraz buraya gel!

Pasquale yaklaştı. Bu, ince yüzünden keder akan, solgun ve tozlu elbiseli bir jandarmaydı. Montecatini önce tanıştırma töreni yaptı, arkadan da izin istedi. Buick'e binip ardından bir toz bulutu bırakarak gittiğini gördük.

Pasquale oturdu, şöyle bir çevresine bakındı ve fısıldadı

— Bay Bartelini, sizinle açık konuşabilir miyim?

Bartlett ona dilediği gibi konuşmasını söyledi.

— Müfettiş bana, sizin haftada iki kere bana görünmeniz gerektiğini söyledi. Fakat siz tanınmış bir kişisiniz, bense bir hiç. Haftada iki kere ben size görünsem daha yerinde olur.

— İşte yüce bir davranış Pasquale.

— Buna karşılık Bay Bartelini, sizin yardımınıza ihtiyacım var.

— Bu biraz şüpheli.

— Palermo'daki yetkililer bizim Coma'daki işlerimize pek kulak asmıyorlar. Geçen yıl, şu sıralarda tam bir yıl oluyor, bisikletim çalındı. Palermo'ya bildirdim ama bana bir yenisini vermeyi reddettiler. Eğer ben iyi bir jandarmaymışsam hırsızı ve bisikleti bulurmuşum. Peki ama kovalayacak bir bisikletim olmazsa hırsızın peşine nasıl düşerim? Sanıyorum sizin Roma'da yüksek kademelerde polis tanıdıklarınız vardır. Benim meselemi anlatırsanız Palermo'dakilere bana yeni bir bisiklet vermeleri için emir verirler.

— Ben daha başka bir yol izleyeceğim, dedi Bartlett, cömertçe bir tavır takındı. Size yeni bir bisiklet satın alacağım.

Pasquale'nin bakışları aydınlandı. Bartlett'in elini tuttu ve öptü.

— Ah Bay Bartelini, size nasıl teşekkür edeyim? Tamam buldum! Bundan sonra ben her gün gelip size görüneceğim!

•

KASABAYA indiğimizde William patronunun peşinden ayrılmıyordu. Bir balıkçıdan 11,43'lük bir Amerikan ordu tabancası almıştı. Tabancayı o kadar açıkça taşıyordu ki Frasconi kardeşler bunun kendileri için olduğunu seziyorlardı. Vincent'in kahvesinde her gün Bartlett'in çevresinde toplanarak hakiki bir oturum yapıyorduk. Belediye başkanı, Bartlett'in kendine verdiği yardım sözünün uyandırdığı ilgiyle, sadık bir yoldaş olmuştu. Bu yüklü paranın ne zaman geleceğini öğrenmek istiyordu.

— Sabırsızlanmayın. Günün birinde bir Başkan yardımcısı gelip gerekli işlemleri yapacak.

— Fakat Amerikalı bir Başkan yardımcısı gelip de Coma'nın işleriyle ilgilenmez.

Bartlett soylu bir tavırla açıklama yaptı:

— Benim dileğim Başkan yardımcısını ilgilendirir.

Belediye Başkanı son derece duygulanmış olarak uzaklaştı.

Bir başka kere yardım isteyen papaz oldu. Kilisenin harap kulesini onarmak için Bartlett, Amerikan ordusunun yardımını sağlayabilir miydi? Çünkü kuleye bir Amerikan bombası düşmüş ve onarım için o zaman söz verilmişti. Fakat papaz bir daha Amerikalılardan haber alamamıştı. Bartlett, bu konuda Pentagon'daki dostlarına baskı yapacağına söz verdi.

Bütün kasaba Bartlett'e teklifler, işler, düşünceler söylemeye geliyorlardı. Biri kasato dondurma fabrikası yapımı için para yatırmasını istiyor, öteki bir çiftlik satın alıp hayvan yetiştirmesini salık veriyor, bir üçüncüsü bağcılık kooperatifinin yararlarından söz ediyordu. Yapacak hiçbir şeyi olmayan Bartlett bütün bunları dinliyor, gerekli notlar alıyordu. Benim de onun yanında hiç canım sıkılmıyordu. Güneş güzel, olup bitenler benim için bir haber kaynağıydı. Bazı bazı Karen'le bir köşede bir iki söz etmeye kalkıyordum ama ya Bartlett ya da William çıkıp geliveriyorlardı.

Karen, Coma'dan hoşlanmıyor uluslararası yıldız olma şansının da söndüğünü görüyordu.

Hafta sonunda, New York'la ilişki kurulamadığını gören Bartlett, Palermo'ya gitmeye karar verdi. Pasquale'den kendisine bir otomobil bulup bulamayacağını sordu.

Pasquale karşı çıktı:

— Bu olamaz. Siz Palermo'ya gidemezsiniz! Coma'dan ayrılmaya hakkınız yok!

— Kim dedi?

— Polis.

— Polis, sizsiniz.

— Ben jandarmayım sadece. Polis, bunu söyleyen polis büyük, Roma'daki, Palermo'daki.

— Peki ben Palermo'ya gidersem bana ne yapabilirler?

— Sizi Ustica'ya gönderebilirler Bay Bartelini.

— Bartlett deyin. Nedir bu Ustica?

— İnsanları cezalandırmak için gönderdikleri Palermo'nun açığında bir ada. Duruma göre bir yıldan beş yıla kadar adada kalınır. Buna **in confino** derler.

— İyi ama ben bir suç işlemedim.

— Önemli değil. Tam tersi. Oraya suç işlemeyenler gönderilir.

— Bilmem ama böyle işte.

— Bir yere baş vurulamaz mı?

— Evet. Hem zaten adamları **in confino**'ya göndermek Anayasa'ya aykırıdır. Ama yine de durum bu.

— Söyler misin İtalya'da nasıl oluyor da Anayasa'ya karşı bir hareket yapılabiliyor?

— Demokrasi var. Faşistlerin zamanında insanlar hiçbir şey yapamazlardı. Şimdi her şey serbest.

Pasquale gittikten sonra Bartlett bana döndü

— New York'a telefon etmesi için William'ı Palermo'ya göndermekten başka çare yok. Bir de araba satın alsın.

— Söyleyin de bana da bir yazı makinesi bulsun. Karen'e de elbise getirse iyi olur. Açık konuşmama izin verir misiniz?

— Her zaman açık konuşursun sen.

— Neden Karen'in Roma'ya gitmesine müsaade etmiyorsunuz?

— Ben engellemiyorum ki.

— Evet ama sizinkiler ellerinden gelen kötülüğü yapmaktan geri durmadılar. Sizinle kalmazsa annesini saatli bombayla uçuracaklarını söylediler. İstemediği halde bir kızı yanınızda tutmanın ne demek olduğunu siz benden daha iyi bilirsiniz.

Bartlett bana dikkatle baktı.

— Gerçeği söylemek gerekirse ben de gitsin istiyorum. Fakat cesaretim yok. O burda oldukça bu delikten yakayı sıyıracağımı sanıyorum. Eğer o giderse buraya çakılıp kalacakmışım gibime geliyor.

— Gülünç! Burda olması neye yarar? Sizin ne işinize yarar?

Bartlett ayağa kalkarak:

— Ne demezsin Pete, dedi. Sende aptal bir yan var.

●

SEKİZ GÜNÜN sonunda Karen, İtalyancayı bayağı kıvırdı. Hepimizin İtalyanca konuşmasını istiyordu. William'sa dil öğrenmeye hiç niyetli değildi.

Pazar günü öğleden sonra, pazarlıklarını giymiş balıkçılar çevremizde, Vincent'in terasına oturmuş konuşuyorduk. İçlerinden biri sordu

— Amerika, filmlerdeki gibi mi?

Bartlett onayladı

— Tamı tamamına!

— Amerika ne kadar büyük?

— Çok büyük. İtalya'dan daha büyük, Capri de dahil.

— Balıkçıların kendi gemileri var mı?

— Değil gemileri otomobilleri bile var. Bazen bir değil iki otomobilleri.

Balıkçılar pek inanmadan omuz silktiler. İçlerinden biri:

— Bir balıkçının otomobili olamaz, dedi.

Bir başkası sordu:

— Bir balıkçı Amerika'da ne kadar para kazanır?

— Ayda üçyüz bin liret.

Biri alaylı alaylı mırıldandı

— Atıyorsun.

İlk gece benimle dans eden iri yarı Pietro adlı balıkçı ayağa kalktı.

— Eğer Bay Bartolini böyle diyorsa böyledir!

— Bizimle dalga geçiyor!

Pietro davrandı, adamın gömleğinin yakasını kavradı ve burnuna bir yumruk indirdi. Bir başka balıkçı bir şişeyi yakalayıp Pietro'nun kafasında parçaladı. Üçüncü Bartlett'e saldırmak istedi ama William adamı saf dışı etti. Masa devrildi ve arbede genişledi. Bu kargaşadan sağ salim paçayı kurtarmak istiyordum. Bir bira bardağının uçuşu kulağımın dibinde son buldu. Sendeledim ve kendimi masanın altına attım. Kadın çığlıkları işittim. Vincent hiç taraf tutmadan küfür ediyor, vuruyor, savuruyordu. Sonra yelyeperek yelken kürek papaz geldi. Etrafa tehditler yağdırmaya başladı. Yavaş yavaş sinirler yatıştı.

— Pazar günü kavga etmeye utanmıyor musunuz?

Papaz köpürdükçe köpürüyor, o soluklanmak için durunca, yırtılan elbiseleri göstererek kadınlar bağırmaya başlıyorlardı.

Her şey yatışıp tehlikenin geçtiğine inandığım zaman masanın altından çıktım. Bartlett'in çenesi şişmiş, William'ın omzu burkulmuş ve benim de başıma bir ağrı saplanmıştı. Vincent terasını şöyle böyle düzeltti ve artık buraya oturmaya gelemeyeceğimizi söyledi. Bartlett adama onbin liret uzattı, Vincent de kaşla göz arasında bize iskemle getirdi. En iyisinden bir şişe şarap ısmarladık.

— Ah! dedi William. İyi oldu. İtalya'ya geleli hiç bu kadar eğlenmemiştim.

— Doğrusu ben de çok eğlendim, dedi Bartlett. İyi oldu canım.

Ben de:

— Yazık ki papaz araya girdi, dedim.

— Sen iyiydin yuvanda. Fakat **News Press**'in yıldız röportaj yazarı için yaslara bürüneceğinden korktum.

•

BOŞ BİR ESKİ KAMYON/ gelip alanda durduğu sırada biz yine kendi hikâyemizi yaşamaya başlamıştık. Şoför oyun oynayan çocuklara bir şeyler söyledi, onlar da parmaklarıyle bizi gösterdiler. Şoför motoru durdurdu, kamyondan indi ve bize doğru gelmeye başladı. Kırmızı kareli bir gömleğiyle çizgili bir elbisesi vardı. Sol yanağında derin bir bıçak yarası gördüm. Adamın yaklaştığını gören William elini tabancasına attı. Yeni gelen:

— Selâm, Frankie, diye bağırdı. Beni hatırlamadın mı? Chicago'dan Smokey Donetti'yi?

Bartlett sağır ve kör olmuştu sanki. William homurdandı:

— Bas git.

— Bir saniye Frankie. Dinle beni. Ben artık Rizzoli'nin çetesinde değilim. Ben de senin gibi bir sürgünüm.

— Senin gibi adi hırsızlara müstehaktır. Defol şurdan.

— Ben buraya çene çalmaya gelmedim, dedi Smokey. Seninle ticari bir iş konuşmaya geldim. Napoli'deki bütün sürgün arkadaşlar senin burda olmandan çok memnunlar. Sahiden. Gazetede, Frank Bartlett'in aramızda olduğunu okuyunca «Tamam, dedik. Artık işler değişir, yoluna girer.» Arkadaşlar aralarında masrafı bölüşüp beni seninle konuşmaya gönderdiler. Frankie, Napoli'de işler kötü gidiyor.

— Beni ilgilendirmez.

— Anlamıyorsun Frankie. Napoli bizim için hapisaneden daha beter. Gerçek bir cehennem azabı yaşıyoruz. İş bulunmuyor ve kurulmuş çetelere girilemiyor. Napolililer cüzzamlıdan kaçar gibi bizden kaçıyorlar, anlamadım gitti. Namuslu iş tutalım dedik hadi, o da yok. İşte durumumuz bu. Napoli'nin insanları F.B.I.'ın adamlarından daha berbat.

— Yüreğimi parçalıyorsun.

Smokey ara vermeden konuşmasına devam etti:

— Zaman zaman bir Amerikan zırhlısı gelip limana demirliyor. İşte o zaman bir iki dolar geçiyor elimize. Gemicilere yanaşıp onlara kız buluyoruz. Bu da pek vatanseverce bir davranış olmuyor.

— Bana bir mendil, dedi Bartlett.

— Hikâyeyi anlamıyorsun Frankie. İtalyanlar işin dalgasındalar. Roma'ya yürümek, Amerikan konsolosuna durumu anlatmak istedik ama Napoli'den çıkılmasına izin verilmiyor. Arkanı döndün mü seni soyuyorlar! Sana yeminle söyleyeyim Napoli'de serbest olmaktansa Amerika'da hapse girmeyi yeğleyenler var. Denver'li Kama Harry'yi tanırsın? Bir barda, Ritals'ın adamlarının Amerika'ya kötülük edeceğini duydu da bir kavgaya girişti, tam dokuz ay. Dile kolay, dokuz ay bu! Anavatanı savunmuş olmak için... Ne adamdı.

— Sıktın ama, dedi Bartlett.

— Ama bütün bunları sana anlatmak için geldim buraya. Arkadaşlar düşündüler taşındılar, şimdi sen de bizim gibisin, ticaret yapmak için iyi bir durumdasın. Sigara burda iyi iş yapar, biliyorsun. Eğer bütün bu balıkçı gemileri Tanca'dan tütün getirirlerse bir milyon dolar kazanılır. Kimse burda kontrol falan da yapmaz. Rahat burası.

— Bu beni ilgilendirmez, dedi Bartlett.

— Dinle Frankie, bizim paraya ve bir başa ihtiyacımız var. Bunlar da senin işin. Yüzde ellisi senin gerisi bizim. Sağlam bir iş.

Bartlett ayağa kalktı. William gidip Smokey'in arkasına dikildi.

— Şimdi dinleme sırası sende, saloz herif. Ne ticaret ilgilendirir beni, ne de Napoli'deki arkadaşların. Bir iki haftaya kadar ben burdan çekip gideceğim. Elimi kirletmek istemem. Yasa, benim senin gibi aşağılık hırsızlarla ilişki kurmamı yasaklıyor. Eğer suratına bir tokat yemek istemiyorsan burdan hemen defol git.

— Beyefendi böyle mi düşünürler? Güzel. Arkadaşlara bunu söyleyeceğim. Ama benimle bu tavırla konuşmaya hakkın yok. Bizim için pis bir sürgünden başka bir şey değilsin!

William sordu:

— Ona haddini bildireyim mi patron?

— Pasquale'e bırak o işi, dedi Bartlett.

Sahneye çıkan Pasquale adama yaklaştı ve kâğıtlarını görmek istediğini söyledi.

— İyi Frankie. Sen kazandın. Ama zararımı karşılamak için birkaç dolar verirsin herhalde?

Bartlett cebinden bir beş dolarlık kâğıt para çıkardı.

— Bir daha buralara gelme.

Smokey parayı cebe indirirken mırıldandı

— Eyvallah.

Pasquale onu kamyona kadar götürdü. William söylendi:

— Ona para falan vermemeliydiniz patron.

Bartlett, soğukkanlılığını kaybetmişti.

— Şurdan kısa zamanda çekip gitmezsem keçileri kaçıracağım.

Sıkı bir gazeteci gözüyle durumun iyi olmadığını kendi kendime fısıldadım.

ONİKİNCİ BÖLÜM

ERTESİ SABAH kahvede Bartlett, William'a Palermo'ya gitmesi gerektiğini söyledi.

— Buradan Stanton'la ilişki kuramayacağım. Ona söylemen gerekenleri bir kâğıdın üstüne yazıyorum. Bu arada bin dolara yakın bir taka, bir de Pasquale'ye bir bisiklet almaya çalış.

— Peki gideyim ama ya Frasconi kardeşler? Fırsattan yararlanıp canınızı sıkmasınlar?

— Sanırım bu konuda ne yapacağımı biliyorum. Pasquale, git Frasconi kardeşlere, kendileriyle konuşmak istediğimi söyle.

Pasquale'nin pek uzaklara gitmesi gerekmedi. Frasconi'ler her zaman buralarda dolaşırlardı. Pasquale onları kahveye getirdi. Bartlett de buyur etti. Bir duraksayıp bakıştılar sonra oturdular. Bartlett şarap ısmarladı. Önce içmek istemediler ama sonra bizim içip de zehirlenmediğimizi görünce şarapları mideye indirdiler. Büyük kardeşin adının Giulio, küçüğünün Emanuele olduğunu öğrendim.

Bartlett birden söze başladı:

— Gelin şu kan davasından vazgeçelim.

— Olamaz, dedi Giulio.

— Niçin?

— Çünkü bu işe başlayan siz değilsiniz. Dedelerimiz başlamışlar.

— Peki nasıl bir çözüm yolu ileri sürüyorsunuz?

— Ailelerimizden birinin kökü kazınmalıdır.

— Başka yapacak bir şey yok mu?

İki kardeş başlarını salladılar.

— Bu kan davası nasıl başladı? diye Bartlett diretti.

— Bilinmez.

— Diyelim ki benim dedem sizin dedenizin koyunlarını öldürdü.

— Dedemin koyunları yoktu. Bir balıkçıydı o.

— Peki. Diyelim ki benim dedem sizin dedenizin bir teknesini batırdı.

Kardeşlerden biri onayladı

— Bak bu olabilir.

— Şimdi de diyelim ki benim dedem sizin dedenize daha büyük ve daha güzel bir tekne aldı batanın yerine.

— Hiç de böyle bir şey olmadı. Salağın biriydi.

— Sözgelişi diyoruz canım. Eğer böyle bir tekne alsaydı kan davası falan kalmazdı, değil mi?

— Hım! Peki sonra?

— Siz ikiniz de balıkçısınız, değil mi?

— Evet.

— Size, elinizde olandan daha iyi bir tekne alsam şu kan davasından vazgeçer misiniz?

— Neden bize bir tekne almaya kalkıyorsunuz?

— Çünkü dedem dedenizin teknesini batırdı.

Bu söz üzerine iki kardeş düşüncelere daldılar. Sonunda Emanuele öneride bulundu:

— İyi bir şey bu Giulio. Bizim de bir tekneye ihtiyacımız var.

— Kan davasından vazgeçmeye razı oluyor musunuz?

Giulio söze karıştı:

— Ailelerimiz bu işe kızar.

— Ama yepyeni bir tekne sahibi olacaksınız.

Emanuele daha olumlu düşünüyordu:

— Yeni bir tekne kan gütmekten daha çok işe yarar.

Ben de iyi düşünen biri gibi ekledim

— Özellikle de balık mevsimi gelince.

İki kardeş şöyle bir karara vardılar:

— Bize birkaç gün düşünmek için izin verir misiniz?

İki kardeş bir an durakladılar. Emanuele bir şey öğrenmek istiyordu.

— Biz her zaman hasta domuzlar mıyız?

Her zaman yüce gönüllülüğünü elden bırakmayan Bartlett cevap verdi:

— Ateşkes sırasında değil elbette.

Herkes ateşkes için bardağını kaldırdı ve Frasconi kardeşler gitmek için izin istediler.

— Tekne konusunda cevabı bildiririz, dediler.

Onlar uzaklaşırken William düşüncesini belirtti:

— Patron, sen bir dâhisin.

ERTESİ GÜN, tam şatodaki büyük salonda öğle yemeğini bitirdiğimiz sırada, Alfredo aceleyle içeri girip prensesin kulağına bir şeyler fısıldadı. Kadın peçetesini fırlattı ve gürledi:

— Ton balığı gelmiş, gidip bakalım!

Hep siyah uzun entariler giyen yaşlı kadın başına siyah bir şapka, eline de bahçe eldivenleri geçirdi ve bizi ahıra götürdü. Oğlu da bizimle gelmek istedi ama kadın karşı çıktı:

— Olmaz, sen yürüyebilirsin!

Adam uysal uysal dönüp tepeden aşağıya inmeye başladı.

Uşak bir şoför şapkası giymişti, garajın arkasındaki 1934 modeli Lancia'yı çalıştırmaya uğraşıyordu.

Prenses köpürdü

— Acele et, salak! Balıkları aşırmaya başlamışlardır bile!

— Kim aşırır? diye sordum.

— Balıkçı olacak serseriler. Tonlar benimdir. Bütün ton balıkları. Eğer göz kulak olmak için yanlarında olmazsam birer ikişer aşırırlar. Ben bilirim Coma'nın balıkçılarını. Hepsi hırsızdır!

Alfredo sonunda arabayı çıkardı, prenses, Karen, Bartlett ve ben otomobile bindik. Fakat prenses arabanın neden hareket etmediğini öğrenmek istiyordu. Ben benzin saatına baktım, depo boş olduğundan ibre sıfırı gösteriyordu.

— Benzin yok, dedim.

Prenses Alfredo'ya bağırdı

— Doğru mu?

— Evet.

— Nereye gitti bu kadar benzin? Ağzına kadar doldurmuştum.

Alfredo mırıldandı:

— Bir aydan fazla oldu.

— Kalmalıydı canım! Siz benden izinsiz arabayı kullanıyorsunuz.

— Hayır efendim, diye bağırdı Alfredo.

— Bunu daha sonra konuşacağız. Haydi arabayı yola kadar itelim, oradan yokuş aşağı ineriz.

Bartlett, prenses, Alfredo ve ben arabayı olanca gücümüzle ittik. Yola çıkınca acele arabaya atladık. Alfredo bir eli direksiyonda, bir eli klaksonda yokuş aşağı inmeye başladık. Saygıdeğer Lancia'nın klaksonunu tanıyan çocuklar, kümes hayvanları ve kasabalılar, yolu bize bırakarak hızla kenarlara kaçışıyorlardı. Araba, tembel eşekleri tedirgen ederek, kötü döşenmiş dar sokaklardan sarsıla sarsıla iniyordu. Bartlett ve Karen elleriyle gözlerini kapatmışlardı. Sonunda, iskelede dikkate değer bir duruş yaptık. Alfredo sıkı bir fren yapınca koca otomobil iskelenin ucuna birkaç santim kala durdu.

Yaşlı kadın yere atladı, bir anahtar çıkardı ve terazinin bulunduğu depoya doğru seğirtti. Balık yüklü ilk tekneler limana daha yeni giriyorlardı.

Böyle bir gezintiyle biraz tedirgin olan bizler de otomobilden indik. Bizim kahraman koruyucumuz Pietro iskelede duruyordu. O da depoya girmek istedi ama prenses onu itekledi.

— Sen orda kal, Pietro. Terazilerin olduğu yere girmeye hakkın yok.

Pietro yere tükürdü ve bize doğru yürüdü.

— Kocakarı! diye homurdandı.

Bartlett sordu:

— Tartıya ancak kendi ve oğlu girebilir. Bize yüzde otuz veriyor ama tartıyı bir kendi görüyor.

Karen, Bartlett'e sordu:

— Sorun bakalım tonbalığını elle yakalayamazlar mı?

Bartlett soruyu İtalyancaya çevirdi.

— Hayır, dedi Pietro. Ağla olur. Her yıl bu sıralarda ton balıkları yumurtalarını bırakmaya gelirler. Ağlar şuradaki şamandıralara kadar atılır. Tonlar ağları izler ve bizim ölüm hücresi dediğimiz yere

giriverirler. Uygun bir zaman beklenir, ağlar çekilir ve tonlar, kafalarına vurularak öldürülürler.

Adam konuşmasını daha yeni bitirmişti ki prenses köpürerek depodan fırladı.

— Biri elektrik ampulünü çalmış!

Pietro içini çekti ve sakin sakin yaklaştı.

— İyi ama prenses, depo kilitli.

— Öyleyse birinin anahtarı var. Git Pasquale'yi ara. Hırsız yakalansın! Ben ömrümü ampul alınakla geçiremem.

Depoya geri döndü. Balıkçılar küme halinde şarkı söyleyerek geliyorlardı.

— Bu çok eski ve hüzünlü bir Coma şarkısıdır. Balıkçıların ayırdığı iki ton balığının arasındaki aşkı anlatır. Biri yakalanır, öteki de kendini kumsala atarak intihar eder. Çok hüzünlüdür ama güzeldir.

Ben Karen'e tercüme edince, kız içini çekti:

— Evet, güzelmiş!

Pietro sözüne devam etti:

— Bu mevsimin ilk avı. Adamlar mutlu. Bu akşam iyi bir yemek yenir.

— Ancak balık tuttuğunuz zaman size para ödeniyor, öyle mi? diye Bartlett sordu.

— Evet.

— Ya balık çıkmazsa?

— Parasız kalırız. Gelecek avlar için prensesten ödünç para alırız ve böylece prensese durmadan borçlanırız.

— Neden bir sendika kurmuyorsunuz?

Pietro yere tükürdü.

— Ne zaman bu kelimeyi ağzımıza alsak canımıza okur. Teknelerimizi, hatta evlerimizi bile o verir bize. Del Grandi'ler yüzyıllar boyu böyledirler.

Balıkçılar tonları boşaltıp teraziye kadar götürüyorlardı. Her ton balığının kefeye atılışında prenses bir sayıyı haykırıyor ve balıkçılar hep birden inliyorlardı. Balığın, kadının söylediğinden en az otuz

kilo daha ağır olduğunu adları gibi biliyorlardı. Bir ara kızan Pietro depoya koştu, prensesin kiloları eksik tarttığını söyledi. Yaşlı kadın tersledi:

— Köpoğlusu! Bunlar benim terazilerim ve balıkları olduğu gibi tartıyorum!

Tartı işi saatlar sürdü. Karen, İtalyanca dersi için bizi bıraktı gitti ama ben işin sonuna kadar Bartlett'le orda kaldım. Arkamızda kısa boylu bir kambur duruyordu. Gelip yaklaşana ve konuşmaya başlayana kadar fark etmemiştim.

— İlginç, değil mi? dedi.

Ona doğru döndüm. Pek buralıya benzemiyordu. Coma'lı değildi, şehirliydi. Tepeden tırnağa kadar şehirliydi. Dişlerini gösteren bir sırıtmayla söze devam etti:

— Hem de tehlikeli. Fakat yaptığımız her işin tehlikeli olduğunu eklememiz gerekir.

— Siz kasabanın filozofu musunuz?

— Bana öyle geliyor ki Coma'nın güzel havası size yaramış Bay Bartelini.

— Bartlett deyin. Evet, açık havanın bana yaradığı söylenebilir, diye Bartlett alaylı alaylı konuştu.

Kambur tekrar söze başladı:

— Coma, belki dünyanın en iyi ve en kötü yeridir. Değişir.

Adam bir süre balıkların getirilişini izledi ve sonra mırıldandı

— Bu size garip gözükebilir ama Coma'da bir insanın korunmaya ihtiyacı vardır.

— Kendinizi fedai yerine koymayı mı düşünüyorsunuz? diye sordu Bartlett.

— Yok, hayır. Bu gibi işler için ben çok yaşlandım. Fakat o işi yaptım, ya. Eşi bulunmaz bir fedaiydim. Şimdi tahsildarım.

— Ne tahsil ediyorsunuz?

— Bay Bartelini, size, başlıca çıkarı Sicilyalıların çıkarını korumak olan bir kuruluşta çalıştığımı söy-

lemek isterim. Hizmetimizden yararlanmak istemez misiniz?

Bartlett gülmeye başladı.

— Coma'da bir çete! Çok naziksiniz, ama benim çok iyi bir koruyucum var. Yine de teşekkürler.

Kambur karşı çıktı:

— Ama bu kuruluşun, sizin koruyucunuzdan daha geniş olanakları var. Bizim her yerde ajanlarımız var. Sizin başınıza bir kaya düşmesin diye gözlerini kırpmazlar. Sözgelişi şurdan bir örnek verelim: Biri gelip sizi denize itmesin diye burda tedbir alırlar. Biz size Coma'da uzun ve dingin bir hayat sağlayabiliriz.

— Bayım, dedi Bartlett gülümseyerek. Ben sizin hiçbir zaman bilemeyeceğiniz dünyanın en kolu uzun çetelerini tanırım. Gidin hizmetlerinizi başkalarına yapın. Bu iş beni hiç ilgilendirmedi.

— Pahalı da sayılmaz, diye kambur üsteledi. Haftada ikiyüzbin lirete dingin bir hayat yaşayacaksınız.

— İstemem. Varsın tepeme bir kaya düşsün canım. Ama ajanlarınıza benim silahlı olduğumu söyleyin. Eğer bir terslik olursa Coma'da yer yerinden oynar, bunu eklemeyi de unutmayın.

— Çok iyi tanıdığım babanızın adına size rica ediyorum. Zenginsiniz ve ikiyüzbin liret size dokunmaz.

— Kaç kere söyleyeyim, cömert teklifiniz beni hiç ilgliendirmiyor!

Kambur üzüntüyle başını salladı ve uzaklaştı. Bir teknenin boşalmasına yardım eden Pietro yanımıza geldi.

— Görüyorum ki Antonio sizi emniyeti altına almaya kalktı.

— İstemem. Böyle güçsüz bir adamın koruyuculuğuna ihtiyacım yok benim.

— Antonio, Mafia'nın tahsildarıdır.

— Mafia mı? Ben bunun eski bir şaka olduğunu sanıyordum.

— Yooo! Hayır! Bay Bartelini. Mafia, Sicilya'nın gerçek yöneticisidir. Bir yönetimin de vergi alması gerekir. Bu da Antonio'nun işi. Vergileri toplar.

— Coma'da herkes Mafia'ya ödeme yapar mı?

— Sadece elinde olanakları olanlar. Prensesin de ödeme yapması gerekir. Bir keresinde geri çevirdi de Mafia balık ağlarına yeni kesilmiş bir koyun attı. Ton balıkları kan kokusu alınca ağların altını üstüne getirdiler. Bu olaydan sonra prenses de ödeme yaptı. Her zaman parasını öder. Tabiatıyla vergi bildirimlerinde hile yaparak.

— Çetenin her türlüsüne karşıyım, dedi Bartlett. Hayatımın korunması için bir kuruş bile vermem. Eğer birşey yapmak istiyorlarsa buyursunlar gelsinler.

— Söylediklerimi yanlış anlamayın, dedi Pietro. Mafia'yı ciddiye alın. Burda sizi ondan başka koruyacak şey yok.

— Adamım var, hiç yoktan Pasquale var.

Pietro gülmekten kırılıyordu.

— Pasquale ha! İyi valla. Bir gün Pasquale, Mafia'nın adamlarından birine ortada bacakları çıplak dolaşmamasını söylemiş. Mafia'nın adamı öyle bir kızmış ki Pasquale'nin bisikletini almış ve bir daha vermemiş. Pasquale herkese bisikletinin çalındığını anlatıyor. Ama herkes bisikletin nerde olduğunu biliyor. En başta da Pasquale.

— Zaten, dedi Bartlett. Ben burada uzun süre kalmayacağım.

— Yeni geldiniz ama! Yoksa Coma'yı sevmediniz mi?

— A... Ne demek, bayılıyorum, Coma'ya!

•

O AKŞAM Bartlett ve Karen'le şatoda yemek ye-

dim. Prenses ve oğlu limandaydılar. Karen'e öğleden sonrayı nasıl geçirdiğini sordum. Kızgın kızgın bağırdı:

— Her gün olduğu gibi. Yürüdüm. Yürüyüş bacaklar için iyidir, hele ton balığı ticareti yapılacaksa!

— Bugün iyi gitmedi galiba?

— Bugün? İyi gitmedi mi? Nasıl! Kalktım, her şeyi çalınmış bir insan olarak giyindim. **Perili Köşk** oynuna çıkar gibi, üstelik de dönüş biletim yok. Ne yani, zil çalıp oynayamam ya!

Tepkisini görmek için Bartlett'e baktım.

— Geç kaldım sanırım, dedi Bartlett. William'a kandım, sizi göndermedim. İyi ya, gelin bir anlaşma yapalım, gitmek istediğiniz gün size para vereceğim.

Karen sordu:

— Ciddi konuşuyorsunuz değil mi?

— Fazlasıyla ciddi. Umarım Amerika'ya döndüğümde sizi yemeğe çağırmama ve Coma anılarını tazelememe izin verirsiniz, değil mi?

— Güzel bir düşünce! diye bağırdım. Coma'nın eskileri toplantısı!

— Seni çağırmadım.

Karen bana sordu:

— Ne oldu şimdi?

— Coma'nın havasından olmalı. Herkese başka türlü dokunuyor.

— Kumrallar için Yardım Haftası yapmaya karar verdim, dedi Bartlett! Hem bu onun hatası değil. Bu hazırlanmış yolculuğa katılmak istemedi.

— Peki anlaşmayı bozamayacağımda ısrar eden dostlarınıza ne dersiniz?

— Bırakın canım onları.

— Peki William?

— William bir daha sizin canınızı sıkmayacak. Ne zaman gitmek istersiniz?

— Ben... Bilmem. Hem böyle dımdızlak bir yere gidemem.

— William'a size bir şeyler getirmesini tembihledim.

— Bak sen! diye bağırdı birden Karen. Siz benden kurtulmaya mı çabalıyorsunuz?

Bartlett gülmeye başladı:

— Buyrun bakalım! Kimse benim iyi niyetlerime inanmıyor! Papaz olmalıyım ben, papaz.

Bartlett masadan kalktı. Karen gözlerini iri iri açmış, şaşkın şaşkın bana bakıyordu.

— Bir şey anlıyorsam arap olayım...

— Gidin işte, tam sırası.

— Şimdi de siz gitmemi istiyorsunuz.

— Yok canım! Ben sizi her zaman bulurum ama Bartlett bulamaz. Siz galiba Bartlett'e âşık oluyorsunuz. Ne diyelim, Coma'nın havası.

— Siz tam kaçıksınız!

Kız da kalkıp gitti ve ben tabağımdaki keçi peyniriyle karşı karşıya kaldım.

Açıkçası yazı dizisine şimdi başlamıştım. Geriye bıraktığım şey, Bartlett'in Coma'da daha kalıp kalmayacağını öğrenmekti. Eğer burada kalacaksa dizinin sonu pek heyecanlı olacaktı.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İKİ GÜN SONRA, William, Pasquale'nin bisikletini bir taç gibi üstünde taşıyan bir Fiat'ı kullanarak çıkageldi. Bartlett ve ben, otomobille şatonun giriş yerinde karşılaştık. Otomobilin çalınmış bir otomobil olduğunu, ama polisin bu işin peşine düşmeyi göze alamayacağını açıkladı. Sonra da gururla ekledi:

— Yarı fiatına aldım!

Bartlett bunlardan pek memnun olmadı.

— Ne diye böyle münasebetsiz işlere bulaştın?

— Hiç de değil. Arabayı bir satıcıdan aldım. Üs-

telik böyle çocukça şeyler yapacak yaşım da geçti, diye William karşı çıktı.

Bartlett «araba» işini dosyaladı ve Tommy'nin söyledikleriyle endişelere daldı.

William'ın söyledikleri şunlar:

— Telefon konuşmasını sağlamak için tam otuzaltı saat bekledim. Haberler pek iç açıcı değil. Tommy, Rizzolli'nin her yerde sizin artık gelmeyeceğinizi yaydığını söyledi. Dönüşte bunlar bizi uğraştıracak. Sonra aziz dostun yazdığı haberler dostluğa sığar gibi değil. Mondello'yla karşılaşma hikâyemiz New York'ta herkesin ağzındaymış. Oğlanların canı pek sıkkınmış.

Bartlett gözleri kısılmış, yanakları gerilmiş olarak bana döndü:

— Biz de seni dost bilip bağrımıza bastık! Sonra beyefendi bizi gülünç etsin, öyle mi? Sen beni bir ahmak yerine koyuyorsun ha? Görürsün sen! Önce sana ihtiyacım yok. Gidebilirsin.

— Fakat ben gerçeği yazdım. Eğer bana inanmıyorsanız haberleri okuyabilirsiniz!

— Ne olursa olsun, diye William araya girdi. Burdan gitmeli. Çocukların durumu berbat. Rizzolli teklif yaptı. Size beş yılda beşyüzbin dolar ödemeyi vadediyor. Yeter ki durum böyle kalsın.

— Canı cehenneme, dedi Bartlett. Dönünce hakkından gelirim onun, hele bir dönüş izni çıksın.

— Geri çağrılmadan ses seda yok, dedi William. Yüce Meclis gündeme almamış bu konuyu.

Bartlett ağız dolusu bir küfür savurdu. William tekrar söze başladı:

— Stanton, orda hapisaneyi göze almanızı söylüyor. Orda hapiste olmak, uzakta olmaktan daha iyidir, işler daha kolaylaşır diyor.

— Gelişme var desene! Bu sıkışıp kaldığımız çöp tenekesi gibi yerden daha mı iyidir dersin?

— Geç kalınmış sayılır, çünkü hapse girmeyi gö-

ze alsanız bile, Stanton'un dediğine göre geri dönme izni vermezlermiş.

— Ne halt edeyim öyleyse?

William cevap vermeden önce bir an duraksadı

— Tommy, Rizzoli'nin teklifini kabul etseniz iyi olur diyor.

— Olmaz! diye bağırdı Bartlett. Hiçten işe başladım, ter ve kanla kurduk o örgütü, kimi postu deldirdi. Örgüt belki beni bırakır ama ben onu bırakmayacağım. Şu delikten kurtulmanın bir çaresini bulacağım. Rizzoli'ye de ödemede bulunacağım ama dolarla değil. Sana bunu garanti ederim. Sana bütün söyledikleri bunlar mı o salakların?

— Yavruyla aranızın nasıl olduğunu soruyorlar?

— Sanırım boşa harcayacak zamanları var. Sen ne cevap verdin onlara?

— Can ciğer kuzu sarması olduğunuzu söyledim. Kızın çok hoş olduğunu ve böylesi bir kızı şimdiye kadar tanımadığınızı söyledim. Kızın...

Bartlett yerinden fırlayıp William'ın yakasına yapıştı :

— Bir daha böyle konuştuğunu duymayayım, diye kükredi.

— Ne bileyim ben? E, hem ne diyeyim yani?

Konuyu değiştirmek için ben araya girdim

— Bana yazı makinası getirdin mi?

— Evet efendim. Bana seksendokuz dolar borçlusunuz. İşte size yepyeni bir Olivetti.

— Çalınma mı?

William ince ince güldü :

— Yazı makinaları yalnız mağazalarda var.

— Canın yazı yazmak istiyorsa çek git, diye Bartlett söylendi. Seninle konuşmak istemiyorum. İnsanın yüzüne gülüp arkasından laf edenlerle işim yok benim!

— Ama anlamaya çalışın Frank. Ben yalnızca gerçeği söyledim, emin olun. Tek kelime eklemedim.

— Gerçeği olduğu gibi söylemek her zaman iyi değildir. William'ı duydun. Gülünç duruma düştüm. Bütün New York dalga geçiyor. Ama bilmem gerekirdi: Bir gazeteciden dost olmaz. Ders oldu bana.

— Çok iyi Frank. Eğer siz böyle kabul ediyorsanız ben de bavulumu alır giderim. Şunu da söyleyeyim ki dostlarınız az ve zor bulunacak. Sizin de bir dosta ihtiyacınız var.

— Benim kimseye ihtiyacım yok. Üstelik senin gibi pis bir yalancıya hiç yok!

Bartlett'e karşılık vermedim ama saatı çıkarıp attım, o da aldı. Sonra şatoya girdim. Odama çıkarken Karen'le karşılaştım.

— «Kaldırmak» fiilinin İtalyancasının çekimini öğreniyorum, dedi.

— Aferin!

— Siz ne yapıyorsunuz?

— Bu kasabadan ayrılıyorum.

— Ne zaman?

— Yarın.

— Beni bırakıp gidemezsiniz!

— Sanırım burdan hoşlanıyorsunuz.

— Siz olmadan burda kalamam. Hem nerden çıktı bu acele gidiş?

— Bartlett basın özgürlüğüne karşı. Defolup gitmemi söyledi.

— Size gitme emri vermeye hakkı yok.

— Onunla işbirliği yapmak zorundayım, bunu anlamıyor musunuz Karen? Eğer Bartlett bana bir şey söylemezse benim Coma'da kalmam boşuna olur. Zaten yazı dizisi için yeteri kadar bilgi topladım. Siz de benimle gelmek istemez misiniz?

— Sırtıma giyecek bir şeyim yok.

— William size Palermo'dan giyecek getirmiş.

— Böylesi belki daha iyi olacak. Her şey bir yana sonunda Roma'yı da görmem işe yarar.

— Gitmekten pek memnun değilsiniz gibi bir havanız var.

Mırıldandı

— Coma da değer kazanıyor.

— Otobüs aşağıdaki yoldan yarın sabah dokuzda geçiyor, eğer gitmek istiyorsanız hazır olun.

Öte berimi toplamak için odama girdim.

Akşam yemeğinde prenses bana:

— Bu hafta iki tuvalet havlusu kullandınız dedi.

— Özür dilerim. Dalgınlıkla olmuştur. Zaten yarın gidiyorum. Lütfen hesabımı hazırlayın.

— Öyle mi? Nereye?

— Sanırım Amerika'ya döneceğim.

Karen, Bartlett'e baktı:

— Ben de gidiyorum, dedi.

Bartlett sarardı. William haykırdı:

— Bunu yapamazsın!

— Kapa çenenil dedi Bartlett. Çok çabuk karar vermediniz mi Karen?

Karen düşüncesini açıkladı:

— Gitmek hep aklımdaydı. Elbiselerin gelmesini bekliyordum.

— İkiniz birlikte mi gidiyorsunuz? diye Bartlett tekrar sordu.

— İkimiz aynı otobüsle gidiyoruz, söylemek istediğiniz bu olsa gerek.

Bartlett'in durumu bana üzüntü veriyordu. Elinin titrediğini görüyordum. Sonunda kendini toparladı ve mırıldandı:

— Neyse... İyi vakit geçiriyorduk.

— Başımızdan geçenlerin ilginç olduğunu söylemeliyim, dedi Karen.

Prenses söze karıştı:

— Bay Bartelini'yi ve arkadaşını burda tutabilir miyim bilmem. Bu işin geçici olduğunu kestirmiştim.

•

AKŞAM yemeğinden sonra kitaplıkta mektup yazarken Bartlett'le William'ın koridorda tartıştıklarını duydum. William kızgındı:

— Kızdaki ataklığa bak sen! Gidip iki çift söz edeceğim!

— İstemediği halde onu burda tutamam. Kızı yoldan çevirmeye kalkma, William. Olup bitenleri arkadaşlarına anlatmaya kalkarsan seni hiç mi hiç affetmem!

— Ben böyle boktan iş hiç görmedim!

— Arabaya benzin doldur. Uzun zaman burda kalmaya niyetim yok.

•

ERTESİ SABAH, sırtında yeni tayyörü ve elinde küçük bir çanta Karen'i koridorda bekler bulduğumda saat sekizdi. Bartlett'e bir hoşçakal demesi zamanının geldiğini söyledim.

— Dün akşam veda ettim, dedi.

— Ya?

— Ne derlerse desinler, vız gelir! Ben Roma'ya gidiyorum ve sinemaya gireceğim!

— Bağırmana gerek yok, ben de karşıtını söylemedim! Yeteri kadar paranız var mı?

— Evet. Kuruşuna kadar ödeme yaptım.

— Eğer böyle giderse para gerekecek.

Gidip prensesten izin istedik:

— Oğlumla evlenmemekte kararlı mısınız? diye Karen'e sordu.

— Kesin olarak, teşekkür ederim.

— Biliyorsunuz aklı başındadır. Yine mi hayır?

— Bu yüzden değil, mesleğim gereği. Sinema yıldızı olacağım ben.

— Ne, sinema mı? Bu kızların hepsi de artist olmak isterler. Biri de çıkıp ton balığı avcılığıyla ilgilenmez!

Prensesi avutmak için

— Modaya uygun olmak için televizyona inanın, dedim.

Saygıdeğer elini sıktım ve Karen'in çantasıyla benim makinayı yüklendim. Arkamıza hiç bakmadan otobüsün duracağı yere doğru sessizce indik.

Otobüs sadece onbeş dakika kadar bir gecikmeyle geldi. Arkada iki yer bulduk. Kalkarken Karen'in gözlerini sildiğini gördüm. Bir şey söylememek istedim ama biraz sonra patladım:

— Güzelsiniz ve Bartlett'e de âşık oldunuz, değil mi?

İçini çekti ve başını salladı.

— Ama neden? Ama niçin? Sizin gibi bir kız öyle bir adama tutulur?

— Kimya meselesi işte, dedi ve gözleri yeniden yaşlarla doldu. Birden bir patlama oldu. Bommmm, işte bu!

— Tam zamanında yola çıkmanız sizin için iyi oldu.

— Bilmem.

Küçük bir kişisel tanıtma kampanyasına giriştim:

— Karen, sizi anlamıyorum. İşte ben, namuslu, çalışkan, her ilişkisi yerinde iyi bir çocuğum sözgelişi. Marlon Brando gibi değilim ama yüzüme bakılır. Rockfeller kadar zengin değilim ama tencerem kaynar. Hayvanlara ve çocuklara karşı iyi davranırım. Yaşlı annemle ilgilenirim. Gerçekten ve şişirmeden söyleyeyim ideal bir eş olabilirim. Nasıl olur da Bartlett gibi aşağılık bir adama âşık olursun, anlamıyorum?

Karen burnunu sildi

— Size daha önce de söyledim Pete, kimya meselesi bu.

— Yere batsın hepsi.

Karen içini çekti:

— Anlamıyorsunuz Pete, anlamıyorsunuz.

•

ÖĞLEDEN SONRA Palermo'ya vardık. Ertesi gün, bizi Napoli'ye götürecek gece vapurunu beklerken Karen'e şehri gezdirecek bir kira arabası buldum. Fakat Palermo'nun güzellikleri pek onu çekmedi. Vapurun kalkış saatı gelince pek mutluydum. Bir adamın gelip Karen'e İngilizce olarak Karen Whithers olup olmadığını sorduğu sırada güverteye çıkmaya hazırlanıyorduk. Kendimi bir çocukluk arkadaşı olarak tanıttım ve onları bir kahvenin terasına götürdüm. Adam bize şu haberi verdi:

— Arkadaşınız Bay Bartelini'nin kaçırıldığını öğrenmiş bulunuyorum, arkadaşıyla birlikte. Bunu size bildirmemi söylediler.

— Bunun bir şaka olduğunu söyle.

— Şaka değil. Size gerçeği söylüyorum. Geçen gece arkadaşınız bilinmeyen kişiler tarafından bilinmeyen bir yöne doğru kaçırılmış ve fidye isteniyor. Öğrendiğime göre yüzbin dolarlık bir para söz konusudur.

— Yüzbin dolar mı? Peki benim ne yapmamı istiyorsunuz? diye sordu Karen.

— Fidyeyi sizin ödemeniz gerekecek sanıyorum.

— Bin dolarım bile yok, nerde yüzbin dolar.

— Ama siz arkadaşısınız. Parayı nerden sağlayacağınızı bilirsiniz.

— Hiçbir şey bilmiyorum. Peki fidyeyi kimse ödemezse ne olur?

— Öldürürler onları.

Ben de sordum:

— Sakın işin içinde Mondello olmasın?

Adam yüzüme dik dik baktı ve sordu:

— Mondello da kim?

— Param yok, diye tekrarladı Karen.

— Dostlarından isteyebilirsiniz. Anladığımıza göre Bay Bartelini Amerika'da güçlü bir adam. Dostları yüzbin dolar gibi küçük bir parayı onun emniyeti için verirler.

— Dörtyüzelli dolar sizin için yetmez mi? diye sordu Karen.

Adam gülmeye başladı:

— Yüzbin dolar. Bay Bartelini'nin yanında yetmişbin dolar taşıdığını biliyoruz. Eğer üstünü tamamlarsanız bu sizin için büyük bir şey olmaz.

Vapurun düdükleri ötmeye başlayınca adam kalktı.

— Ne yapabilirim? diye sordu Karen.

— Coma'ya dönün. Biz size yapacağınızı bildireceğiz.

Vapur düdükleri yine öttü. Karen'e doğru döndüm.

— Gitmek niyetinde misiniz?

— Ya siz?

— Ne olursa olsun. Böyle bir haber bana Pulitzer'in en iyi röportaj armağanına değer doğrusu!

— İyi. Ben de gitmiyorum. Ne yapalım şimdi?

— Coma'ya dönmeyi öneriyorum.

Saat geceyarısını geçerken, uyuya kalmış bir Alfredo'ya açtırmakta güçlük çektiğimiz, şatonun demir bahçe kapısı önündeydik yine. Prensesin kızgın olduğunu söyledi bize. Kadın, Bartlett ve William'ın kirişi kırdığını sanıyordu. Bizim sadık uşağa adamların kaçırıldığını söyledik. O da bize:

— Bu işe prenses pek sevinecek, diye bir itirafta bulundu.

Ertesi sabah prenses bizi pek soğuk karşıladı ama Bartlett'lerin kaçırıldığını öğrenince, daha doğrusu bir kere de bizden duyunca daha insancıl bir tavır takındı. Karen'i kasabaya indirdim ve kaçıranlardan bir haber beklercesine gidip Vincent'in kahvesine oturduk. Kendi kendime Bartlett'in şu yetmişbeşbin doları nereye sakladığını soruyordum. Demek kaçıranlar bu parayı öğrenmişlerdi. Mondello şüphesiz ilk gün bu kaynağı öğrenmiş ve Bartlett'in cüzdanın-

daki üç beş dolara bu yüzden itibar etmemişti. Müfettiş Montecatini'nin sözlerini hatırladım:

— Sicilya'da hiçbir şeyin sır olmadığını ama her şeyin bir sır olduğunu öğreneceksiniz.

Bütün kasabada Bartlett'in kaçırılışının günün konusu olması doğaldı. Pasquale asık bir suratla gelip bizi buldu. Durumu Palermo'ya bildirip bildirmediğini sordum.

— Düşündüğünüz şeye bakın! Bisikletimin kaybolması ve burnumun dibinde bir kaçırma olayı olması benim için pek hayırlı olmaz.

— Peki, bir şey yapmayacak mısınız?

— Ne yapabilirim ki? Ya Bay Bartelini Coma'ya döner ya da öldürülür. Eğer öldürülürse, arkadaşının bir Amerikalı olması yönünden durumu bildirmem gerekecek. Bildiğiniz gibi bu kaçırma olayları pek hızlı olur.

— Çok mu başınıza gelir?

— Her zaman. Aldırmadığımı sanacaksınız ama Bay Bartelini gerekeni Mafia'ya öderse başına bir şey gelmeyeceğine inanıyorum.

Pasquale'nin üst makamlara haber vermemesinden memnundum.

O gün habersiz geçti. Fakat ertesi gün küçük kambur adam limanda buluşmak için bize haber gönderdi. Elinde bir paketle buluşma yerinde gözüktü ve paketi Karen'e verdi.

— Bu nedir?

— Açın göreceksiniz.

Kâğıdı yırttık ve Bartlett'le William'ın haki pantolonlarını hemen tanıdım. Kan lekesi içindeydiler. Karen bir çığlık attı:

— Onu öldürdünüz!

— Henüz değil, diye kambur karşılık verdi. Ama zamanımız yok. Verin bize yetmişbin doları, biz de onları bırakalım.

Karen karşı çıktı:

— Şu yetmişbin dolar nerdedir bilmiyorum.

— Size yalan söylemiyor, diye söze karıştım. Eğer böyle bir para varsa, yalnız Bartlett ve William bilirler nerde olduğunu. Biz hiçbir şey bilmiyoruz.

— Pek söylemek niyetinde değil. Keçi gibi inatçı bir adam.

Kanla lekelenmiş pantolonları kambura verdim ve Karen'i Vincent'in oraya götürdüm.

— Polise haber vermeli, dedi kız.

— Bu daha tehlikeli olur. Polisin peşinde olduğunu hissederse, Mondello korkar ve artık beklemeden ikisini de haklar. Başka bir şey bulmalı.

— Bartlett'in arkadaşlarına telgraf çekelim ve onlardan para isteyelim.

— Ya olur ya olmaz. Ama denemeli bir kere.

Stanton'un çalışma yeri New York'ta Chrysler Building'deydi hatırımda kaldığına göre ve aşağıdaki telgrafı çektim

Bartlett büyük sıkıntıda. Stop. Yetmişbin dolara ihtiyacı var. Stop. American Express kanalıyla gönderin. Stop. Pete Angelini.

Ertesi gün cevabı aldım:

Bartlett için yetmişbin doları bulmak imkânsız. Stop. Yedibin bile bulmak şüpheli. Stop. Üzgünüm. Stop. Stanton.

Kambura cevabı gösterdim ve tercüme ettim. Pek memnun olmadı. Hem de hiç.

— Bu durumda bir tek Bartelini'yle uğraşmak kalıyor. Fakat pek zamanının kalmadığını size söylemek zorundayım.

Karen, Bartlett'e yazmaya karar verdi. Yazdığı kısa yazıyı bana okudu. Yüreğimin daraldığını hissettim. Karen şöyle diyordu:

Şekerim, bu baylara istediklerini ver. Seni seviyorum ve seni sağ salim görmek isterim. Seni seviyorum. Karen.

— Bunu fazla duygusal bulmuyor musunuz? diye sordum.

— Bunlar benim düşündüklerimin olduğu gibi yansımasıdır, dedi.

Ona cevap verecek bir tek kelime bulamadım.

Sonraki gün gele gele iki kanlı gömlek geldi. Kendi kendime, bu böyle devam ederse dedim, Bartlett ve William'a kan vermek gerekecek. Sonunda Bartlett'ten şu yazı geldi:

Şekerim, odamın gömme dolabında, üç tane lâta tahtası var. Ortadakini kaldır. Cüzdanımı bulacaksın. Onu bana getir. Ben de seni seviyorum.

Karen o kadar mutluydu ki sarılıp beni öptü:

— Haydi çabuk! diye bağırdı.

Kamburla konuştum. Coma'ya bir kilometre uzaklıktaki Meryem Ana kilisesinin orda, geceyarısı, Mondello'nun yerine götürmek için adamları ve hayvanlarıyla bizi beklemesini kararlaştırdık.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DOĞRU ŞATOYA YOLLANDIK. Bartlett'in odasına daldık ve dolaptaki lâta tahtasına asıldık. Kasacüzdan oradaydı. Cüzdanı açtım ve bir ıslık çaldım. Karen baktı, o da bir ıslık çaldı.

— Amanın, dedi. Hiç bu kadar papeli bir arada görmemiştim!

— İyice bakın öyleyse. Bu fırsat bir daha ele geçmez.

Karen'e tayyörünü değil de prensesin elbiselerinden birini giymesini salık verdim.

— Daha önce ata binmiş miydiniz?

— Atlıkarıncaya bindim. Şaka bir yana Sicilya'ya gelene kadar hiç at görmemiştim.

— Ben de, diye itiraf ettim.

Geceyarısından bir saat önce şatodan çıktık. Buluşma yerine doğru yola koyulduk.

Bir saata yakın bir zaman sonra, bir nal gürültüsü bizi dalgınlığımızdan uyandırdı. İki adamla dört at vardı. Gözlerimizi bağladılar ve bizi atlara bindirdiler. Konuşmamamızı söylediler. Sonra atlara bindiler ve bizimkileri yularından çekmeye başladılar. Yol uzundu, Mondello'nun yerine gelene kadar rahatsızdı, Karen poposunun acıdığından şikâyet ediyordu.

Durduğumuzda sabah oluyordu. Bizi attan indirdiler ve gözlerimizdeki bağları çözdüler. Dağın tepesinde, küçük bir açıklıkta bulunuyorduk. Kayaların arasında bir mağara ve solda üstü oluklu saçla kaplanmış bir kulübe vardı. Bir çalı çırpı ateşinin çevresine halka olup oturmuş on kadar adam kahve içiyordu. Bizi karşılamak için Mondello yaklaştı.

— Nerde? diye bağırdı Karen.

Mondello parmağıyla yeni kazılmış iki mezar çukuru gösterdi.

— Öldürdünüz onu!

Mondello omuz silkti ve Karen, iki gözü iki çeşme, mezarlara doğru koştu. Çukurlardan birinde uyuyan Bartlett sıçrayarak uyandı.

— Sevgilim, canım! Yaşıyorsun!

Bartlett kalkmak istedi ama Karen adamın üstüne atılmıştı ve hareketlerine engel oluyordu. Mondello'ya çukurların içinde ne aradıklarını sordum. Omuz silkti.

— Ben onlara mağarayla mezarlar arasında tercih yapmalarını söyledim, çukurda uyumayı yeğlediler. Parayı getirmediyseniz beni zor durumda bırakmış olursunuz.

Bartlett sonunda mezarından çıktı. Onu zor tanıdım. Suratında sekiz günlük sakal vardı. Kirli saçları başına yapışmıştı. Sırtında doğru dürüst giyecek

bir şey kalmamıştı. Öteki mezardan fırlayan William, her ne kadar sakal traşı ve banyoya ihtiyacı var gözüküyorsa da, daha iyi durumdaydı. Karen, Bartlett'i o durumda görünce Mondello'ya bağırmaya başladı:

— Pis herifler! Canavarlar! Yırtıcı kaplanlar!

— Ne diyor? diye Mondello sordu.

— Size parayı getirdiğini söylüyor.

— Güzel! Sayalım bakalım.

Bu kere Bartlett sordu:

— Gidebilir miyiz?

— Geceden önce olmaz. Güpegündüz sizi bırakmayı göze alamam.

Bu haber hoşuma gitti. Böylece Mondello'yla konuşmak olanağı elde edecektim. O paralarını sayarken ve Karen, Bartlett'in çevresinde gurklayıp dururken William bana olayların hesabını verdi.

Benim ve Karen'in hareketinden sonra Coma'yı o akşam terketmeye karar vermişlerdi. Kimse gidişlerini duymasın diye Fiat'ı şatonun dışına bırakmışlardı. Bartlett değerli çantasını şatoda unuttuğunu hatırladığı zaman Palermo'ya doğru yol alıyorlardı. William geri döndürdü arabayı. Fiat'ı yeniden şatonun demir kapısı önüne bıraktılar ama ayaklarını yere bastıkları anda dört tane adam çalıların arasından fırladı ve ellerini yukarı kaldırmalarını söyledi.

— Kaçmaya yeltendim ama sigaranın üstüne bir yumruk yedim. Kendime geldiğimde bir katırın üstüne un çuvalı gibi atılmış olduğumu farkettim ve patron da aynı durumdaydı. Bunlar herhalde Sicilya'nın en yaşlı katırlarıydı. Çünkü ancak ayaklarını sürte sürte yürüyebiliyorlardı. Bu da yetmiyormuş gibi bir de yağmur başladı. Her beş metrede bir çamurlara yuvarlanıyorduk.

Konakladıkları yere gelince Mondello bunları kulübeye kapatmış. Fidye istediğini söylemiş, eğer vermezseniz sizi öldürürüm demiş.

— Patron bunun bir blöf olduğunu düşündü. Ama ben pek öyle olduğunu sanmıyordum. Başlangıçta bize kötü yemek vermiyorlardı ama git gide Mondello bozuldu ve bize iki çukur kazdırdı. Kulübenin bizim için iyi bir yer olduğunu söyledi. Ben durmadan patrona parayı ödememizin iyi olacağını söyleyip duruyordum, o da böyle bir çapulcuya zırnık vermem diye inat ediyordu. Sonunda işin iyiye gitmediğini hissetti. İşte bu sırada da Karen'in pusulası geldi. Mondello, Karen'in Coma'ya döndüğünü bize haber verdi.

Bartlett bize doğru yaklaştı ve elini uzattı:

— Seni gördüğüme çok memnun oldum! dedi.

— Ben de öyle. Ya aramızda olanlar?

Neşeyle paraları sayan Mondello'yu göstererek homurdandı:

— Şu herif dışında kimseye karşı kin ve garaz beslemiyorum.

Arkasından ekledi:

— Sana saatı geri verecektim ama elimden aldı.

— Üzülmeyin canım. Bir başkasını alırsınız.

Mondello parayla olan işini bitirmiş neşeyle ellerini oğuşturuyordu.

— Çok iyi, çok iyi. Hepsi tamam. Yetmişüçbinyüzseksensekiz dolar.

— Sanıyorum siz yetmişbin dolar istiyordunuz sadece, değil mi?

— Yemek masraflarını unutuyorsunuz!

William'a tercüme ettim, patladı

— Bu pis şey için üçbin dolar ha! Şikâyet etmeli, şikâyet!

Mondello bizi buyur etti ve kahveyle fasulye ikram etti. Amerika Birleşik Devletleri Başkanından haber alıp almadığını sordum. Dokunaklı bir tavırla bana cevap verdi:

— Henüz yok. Sanırım tam adresimi bilmiyor da ondan.

— Şüphesiz. Ama bana kalırsa mektubunuz bü-

yük bir Amerikan gazetesinde yayınlansaydı Başkan sizi muhakkak arardı.

— İyi bir düşünce!

Bana mektubunun bir örneğini vermesini, bu işle uğraşacağımı söyledim. Gitti, kâğıdı aradı ve katlanmış olarak bulup bana verdi. Mektup İtalyancaydı ve Mondello'nun yazdıkları da şöyleydi:

Birleşik Devletler Aziz Başkanı,

Sicilya halkı adına, kırkdokuzuncu Devlet olmak istediğimizi bilgilerinize sunmakla şeref duyarım. Çünkü İtalyan yönetiminden ve polisinden bıktık usandık. Eğer bizden bu iyiliği esirgemezseniz her Sicilyalının iyi bir Amerikalı olacağına ben kendim bizzat söz veriyorum. Belli bir yerim olmadığı için mektubunuzu Coma postanesine gönderin. Devamlı ilişkim vardır, kestane kebap acele cevap. Mektubunuzu bekler canı gönülden ellerinizden sıkarım sayın Başkanım.

Giuseppe Mondello

Hamiş: Eğer Rita Hayworth'un esaslı bir resmini mektubunuza eklerseniz çok iyi olur. Hürmet bizden.

— Mektup çok iyi, dedim Mondello'ya. Başkan size hâlâ neden cevap yazmadı anlamıyorum, belki el altında Rita Hayworth'un resmi yoktu.

— En iyisi bunu bir başka mektup yazıp istemeli, dedi Mondello.

Rita Hayworth ve Georges Raft'ın hayranı olduğunu ve bir tek Amerikan filmini kaçırmadığını bana söyledi.

— Sinemaya gidişinizden polisin haberi olmuyor mu?

— Hayır. Kasabaya yeni bir Amerikan filmi gelince, gecenin saat ikisinde gidip sinemacıyı uyandırıyoruz, bize filmi oynatıyor. Rita Hayworth'un filmi olursa birkaç gece üst üste gidiyorum. Bir keresinde Sicilyalı bir prensi kaçırmıştım. Rita Hayworth'-

un kocalarından birini tanıdığını, adının Han olduğunu söyledi. Bir resim göndereceğine söz verdi ama salak herif unuttu. Ben de sonraki karşılaşmamızda dilini kopardım herifin.

— Eğer böyle giderse, Rita Hayworth sizin imzalı resminizi isteyecek.

Bu düşünce onu memnun etti. Fakat ben Mondello'nun bu yasa dışı işletmeciliği nasıl yaptığını merak ediyordum. Bana açıklamada bulundu:

— Sicilya yoksul bir ülkedir. İnsanları da yoksuldur. Ben yoksul kalmak istemiyorum. Hırsızlık yaptım ama Bartelini gibi varlıklı olanları soydum. Sonra Mafia bana vergisini ödemeyen insanları kaçırma görevini verdi. Bu da zor bir iş değildi ve soygun yapmaktan daha kârlıydı. Göze almak gerekiyor bazı şeyleri. Adamların bundan hoşlanmıyorlar. Elim kolum bağlı kalıyorum ben de.

Bir yığın not aldım, sonra öğle uykusuna yattım. Akşam oldu, gitmeye hazırdık. Mondello, mektubu yayınlatacağıma dair benden söz aldı, ben de söz verdim. Yeniden gözlerimiz bağlandı, izin istedik ve yola koyulduk. Meryem Ana kilisesine varmamız için bütün gece gittik. Oraya gelince bizi yere indirdiler ve kasabaya yürüyerek gittik. Sabahın körü olmasına karşılık gelişimiz kimseden gizli kalmadı. Pasquale pantolonunu düğmeleyerek koşup geldi:

— Bay Bartelini! Sizi tekrar görmek ne hoş! Meryem Anaya sizin için hep yalvardım!

— Yalvaracağına arasaydın daha iyi ederdin.

— Yepyeni bisikletimi yeniden kaybetmeyi de göze alırdım, değil mi

Bartlett'in halası ortaya çıktı ve boynuna atıldı.

— Senin için Allaha dua ettik, Francesco. İşte dualarımız kabul oldu. Başlangıçta Frasconi'lerin işi sandık ama baktık ki onlar da bizim kadar üzgün Söyle bakayım sahiden Mondello'yu gördün mü?

— Evet.

— Olup bitenleri bize anlat. Yeğenlerin Mondello'ya hayrandırlar. Onların masal kahramanıdır!

Kalabalığın arasında kambur adamı gördüm. Göz dağı veriir gibi konuştu :

— Kaza olmadan önce emniyet tedbiri almak insana pahalı gibi gelir.

Kambura hiç cevap vermeden şatonun dik yokuşuna tırmanmaya başladık. Şatoya varır varmaz odama kapandım ve haberi makinada yazmaya koyuldum. Bittiğinde üçbin kelimeye yakın olmuştu. Mondello olayı, haydutların yatağı ve çekici Coma kasabası üzerine betimlemeler yapmakta cimri davranmadım. Fakat Karen'den söz etmekten çekindim. Zaten kızın varlığını açıklamak bana zor geliyordu. Ona kötülük yapmak istemiyordum. Mondello'nun Başkana yazdığı mektubun örneğini de yazıma ekledim. Ertesi gün Lucas'ın kendisinden, şimdiye kadar yazdığım haberlerin içinde en iyisi olduğunu bildiren bir telgraf aldım.

Boyle'un gönderdiği telgrafta da yazı dizimin seksenbeş gazeteye satıldığı bildiriliyordu. Bütün dünya ajansları haberi satın alıyordu. Karen olmasa belki de dünyanın en mutlu adamı olacaktım.

Bartlett'in telgraflarıysa adamcağıza ne bir sevinç ne de bir gurur getiriyordu. Stanton'dan para istemiş, isteği geri çevrilmişti. Rizzoli'nin önerisini kabul eden ikinci bir telgraf göndermişti. Coma posta memuru bana telgrafa gelen cevabı gösterdi. (Bütün telgrafları herkese gösteriyordu. Benimkiler yerel gazetede sevinç yaratıyor olmalıydı.) Stanton şöyle karşılık veriyordu :

Rizzoli teklifi geri alıyor. Stop. Çocuklar emri altına giriyorlar. Stop. Sizin dönüşünüzden umutları yok ve başsız kalmak istemiyorlar. Stop. Üzgünüm ama durum bu Frank. Stop, Sevgilerimle. Stanton.

Bunu okuyunca Bartelini denen adamın, öteki adıyla Bartlett'in sonu geldi dedim kendi kendime. Yine de sordum:

— Bütün servetiniz Amerika'da mı?

— Şu vergi olayı başıma geldiğinde hepsini Stanton adına koydum. Dımdızlak kaldım. Fakat Stanton vergiyi sallar, ben de dönemezsem...

ONBEŞİNCİ BÖLÜM

DOĞUMDA ADI Frank Bartelini olan Frank Bartlett, halkın tam anlamıyla çuvallamak dediği durumu yaşıyordu. Amerikalı dostları onu terketmişti. (Karen'e verdiği, sonra Karen'in ona iade ettiği bin dolar dışında) meteliği kalmamıştı. Geleceği kapkaranlık gözüküyordu. İşte bu umutsuz ve çaresiz zamanda beklenmedik bir kurtuluş kapısı açıldı. Her şey uçuruma doğru giderken Napoli'den Smokey Donetti, bu yaşlı soylu, Coma'ya şeref verdi.

Vincent'in kahvesi önünde arabası durur durmaz onu hemen tanıdım. Duran eski bir kamyon değil, son model bir Oldsmobile'di. Ucuz giyecekler yerine pahalı kumaştan giysiler vardı sırtında. Başında oturaklı bir fötür, ayağında iki renkli ayakkabılar vardı. Bizim Smokey'i iyi tanımasam, nazik bir buluşmaya gidiyor diye yemin ederdim.

Yanında, önde, esmere çalan gözlüklü bir adamcağız, arkada da ceketlerinin şişkinliği pek hayra alâmet olmayan iki babayiğit oturuyordu.

Şahane arabanın çevresinde hemen bir kalabalık toplandı. Smokey bir yumurcağı Bartlett'i aramak için gönderdi.

Bartlett başından geçen küçük kaçırılma olayının dönüşünden beri zamanını Karen'le geçiriyordu. Beni aralarında istemiyor gibi bir halleri vardı. Ben de zamanımı Vincent'in meyhane bozuntusu yerinde, gitmek için bahaneler arayarak geçiriyordum.

Bir çeyrek saat kadar sonra Bartlett ve Karen'in geldiğini gördük. Kız elinde kır çiçeklerinden yapılma büyük bir demet taşıyordu. Bartlett de ceketini koluna almıştı. Arkalarında, saygılı bir aralıkla William görünmeden yürümeye çalışıyordu. William'ın birkaç adım gerisinde Frasconi kardeşler vardı. Durmadan söz verilmiş olan tekneyi bekliyorlar ve kan davasını tekrar yürürlüğe koymaktan söz ediyorlardı.

Smokey, Bartlett'e bir işaret yaptı ve arkadaşlarını tanıttı. Sonra Bartlett, William'ı çağırıp Karen'e ve bana birer dondurma almasını tembihledi. Arkadan Vincent'in odalarından birine girip kapandılar.

— Ne oluyor? diye Karen bana sordu.

— Şüphesiz iş ilişkisi, dedim.

— Tüylerimi diken diken ediyorlar.

— Şekerim, Bartlett'in dostlarının hepsi senin tüylerini ürpertecek, bunu farketmekte geciktin bile.

— Siz onu sevmiyorsunuz.

— Onu gelecekteki kayınbiraderim gibi seviyorum. Sorun bu değil. Siz onu seviyorsunuz. Başka neler düşünüyorsunuz?

— Frank daha uzun zaman Coma'da kalamayacağımızı düşünüyor. Roma'ya ve Floransa'ya gideceğiz, sonra da Capri'ye yerleşeceğiz.

— Evleneceksiniz, değil mi?

— Elbette. Haftalardır beni artık bir armağan olarak görmüyor.

Ne Bartlett'in belki haftalarca Coma'da kalacağını, ne de aldığı son telgrafla para işlerinin çıkmaza girdiğini öğrendiğimi söylemeye cesaret edebildim.

Bir saat sonra bütün çete gözüktü. Smokey güldü ve Bartlett'in elini sıktı. Kara gözlüklü adam bir

şeyler mırıldandı. Oldsmobile kalktığı zaman Bartlett, Karen'e :

— Şatoya çıkalım, dedi.

William'ın yeninden çektim.

— Ne oldu orda?

— Yarın sabah dokuzda limana inerseniz görürsünüz.

Akşamleyin yemekte, Karen ikinci olarak gidişini haber verdi :

— Annemi görmek ve çeyizimi hazırlamak için Amerika'ya gidiyorum. Frank, eğer Capri'de yerleşirsek annemi görmekliğim gerektiğini söylüyor.

— Hiç anlamıyorum, dedi prenses, bir Del Grandi'ye bir Bartelini'yi nasıl tercih ediyorsunuz!

Yemekten sonra Karen'e veda ettim ve başı sıkıştığı zaman beni News Press'den arayabileceğini tekrar söyledim. Bana dostça söz verdi. Ben de prenses gibi düşünüyorsam da Karen'in mutlu olmasını diliyordum, buna ihtiyacı olduğunu kendi kendime inandırıyordum...

●

ERTESİ GÜN, odamdan çıktığım zaman Karen, William'la henüz gitmişti. Bartlett de çıkmıştı. Limana doğru inmeye başladım. İlerledikçe aynı yoldan giden balıkçılara rastlıyordum. Sanki bir gösteri toplantısı vardı. Limanda elli kadar balıkçı hareketli hareketli tartışıyorlardı. Pietro küçük bir kafesin üstüne tünemişti. Tam bilgi edineceğim sırada, Pietro kalabalıktan susmalarını istedi.

— Bay Bartelini, dedi, sizinle konuşmak istiyor. Ama ben önce şunu söyleyeyim ki ben kendisiyle sonuna kadar varım, tasarısını destekliyorum, sizin de öyle yapmanızı salık veriyorum.

Bartlett kafese çıktı ve Pasquale'yi gördü.

— Pasquale siz gitseniz iyi edersiniz. Size ihtiyacımız yok.

Pasquale köpürdü ve balıkçılar gülmeye başladılar.

— Ben neden kalamaz mışım burda?

— Çünkü siz balıkçı değilsiniz, dedi Bartlett.

Bir gülüşmedir daha koptu, Pasquale yeni bisikletine atladı ve çekti gitti. Bartlett onu gözleriyle bir süre izledikten sonra adamlara döndü:

— Sizi buraya ticari bir teklif için topladım. Bu işten bu güne kadar kazanmadığınız parayı kazanacaksınız. Hepinizin de bildiği gibi ben çok zengin bir adamım. En tembelinizden daha az çalışıyorum ama zenginim. Dedeleriniz ve babalarınız gibi sizler de Del Grandi'ler için çalışıyorsunuz. Hem az para veriyorlar hem de yüzünüze tükürüyorlar. Şöyle bir aklınızı başınıza toplamazsanız bu böyle daha yıllarca sürüp gider. İşte size teklifim: Sizi ve teknelerinizi kullanmak istiyorum. Prensesin size verdiğinin üç katını size vereceğim, üstelik de prim var. Gemilerinizi niçin kullanacağımı size söylemeyeceğim ama gece çalışacaksınız ve bu ton balığı avcılığından daha kolay olacak.

Aradan bir ses yükseldi:

— Ya prenses?

— Prenses ne hâlt ederse etsin, diye Bartlett gürledi. Eğer omuz omuza verirsek bize hiçbir şey yapamaz.

Arka sıralardan bir ses çınladı ve herkes bunun papazın sesi olduğunu anladı:

— Ya gümrükçüler durumu anlar ve bu adamları hapse atarlarsa? O zaman aileleriyle ilgilenecek misiniz?

Bu söylevi onaylayanlar baş salladılar.

— Gümrük bu işe burnunu sokmayacak, dedi Bartlett. Biz Napoli'de, sözü geçen adamlara sırtımızı dayadık.

Sonra devam etti:

— Yükleme sabaha karşı bitmiş olacak ve kimse tehlikeye atılmayacak. Herkes günü gününe parasını alacak. Tartıda da hile yapılmayacak. Bir ay içinde Coma, Sicilya'nın en zengin şehri olacak.

Bu müjdeli konuşma bir hayli başarı kazandı ama papaz yine söze karıştı:

— Bu namuslu bir iş değil.

— Prensesin işinden daha namussuz değil ama. Sonra size iyi bir haberim var papaz efendi. Kilisenizin çan kulesini onarmak için para da ayıracağız!

— Ben haram ekmek yemem, çan kulemi de haram parayla onartmam. Sizlere rica ediyorum bu adamı, bu aldatıcı yılanı dinlemeyin!

Pietro, kafesin üstüne, Bartlett'in yanına sıçradı.

— Eğer Bay Bartelini bize söz veriyorsa korkacak bir şey yok demektir. Ona inanmalıyız!

Papaz, Belediye başkanı ve birkaç kişi homurdanarak limandan ayrıldılar. Bütün ötekiler giderlerse gitsinler gibilerden bir hareket yaptılar.

Bartlett yine sözüne devam etti:

— Pietro yükleme işinin sorumluluğunu üstüne alıyor. Onu çavuş olarak kabul ediyorum ve benim emirlerimi size ulaştıracak. Şimdi sizden istediğim önümüzdeki günler için teknelerinizi iyice bir gözden geçirip onarmaktır. Motorlarınızı sıkı bir elden geçirin. Eğlence gezmesi yapmayacağız, kaza istemem. Yaşasın Coma!

Bütün kalabalık hep bir ağızdan

— Yaşasın Coma! diye bağırdı.

Bartlett kafesten atladı ve bir milletvekili gibi çevredekilerin elini sıkmaya başladı. Ben de sessizce ilerledim ama kambur önümde bitti.

— Bana kalırsa, dedi, böyle büyük bir girişim için size sağlam bir sigorta gerekli.

— Elbette! dedi Bartlett. Sağlam iş yapmaya bayılırım!

Kambur geniş geniş sırıttı.

●

BARTLETT'LE birlikte şatoya doğru çıkarken şöyle dedim :

— Bana öyle geliyor ki bu girişim oldukça tehlikeli.

— Siz kendi işinize bakın.

— Olabilir ama ben Karen için üzülüyorum. Eğer evlenirseniz, kızcağızın gençliğini hapisaneye şize portakal taşıyarak çürütmesini istemem.

Bartlett sessizce adımlarını hızlandırdı. Sonra mırıldandı :

— Ben Karen'le evlenmek istemiyorum. Bunu bilmiyor ama geri gelmeyecek.

— Nasıl?

— Pete, ben hayatımda salaklık etmedim. Hiç âşık da olmadım. Şimdi de çok geç. New York'tan ayrılmasaydım âşık filan da olmayacaktım. Benim yaşadığım hayata bir kadın gereksiz olur, şimdiden sonra da yaşantımı değiştiremem. İşte bu yüzden Karen'i geri gönderdim. O sadece annesini göreceğini sanıyor ama oraya vardığında ona her şeyi açıklayan bir mektup verecekler ve her şey bitmiş olacak.

— Sizden özür dilemeliyim. Ben sizi hep tam bir aptal yerine koydumdu ama sizin gibi biri için de olsa bir kurtuluş umudu olduğunu farkediyorum.

— Zaten bu sigara kaçakçılığı hikâyesi de bir atlama taşı. Gözlüklü adam beni Napoli'ye yerleştireceğine söz verdi. Hayatım sona ermedi daha. Başka şeyler yapabilmem için bu kez başarmam gerekiyor. Sen ne zaman gidiyordun?

— Garip ama ne zaman yazıma bir son çizgisi çeksem yeni bir olay çıkıyor.

— Bu işten söz etmekten menediyorum seni!

— Bir mezar kadar sessizim. Merak etme.

Şatoya vardığımızda prenses ve Alfredo'nun bir haftalığına Palermo'ya gittiklerini öğrendik. Bu Bartlett için bir şans oldu. William, Karen'i gemiye bindirdikten sonra gece döndü.

— Kız bana, sizin Napolili heriflerle şekercilik işine girişeceğinizi söyledi, patron. Ona öyle mi anlatmıştınız?

— Evet. Böyle söylemiştim.

William gülmeye başladı:

— Benim ne yapacağımı sordu, eskimoları çikolataya batıracağımı söyledim.

— Ne var bunda gülecek? dedi Bartlett.

— Hiç patron, özür dilerim.

O gece Bartlett sarhoş oldu ve onu yatağına taşımak zorunda kaldık.

•

SONRAKİ hafta, hazırlıklarla geçti. Napolililer Bartlett için yollu bir bot göndermişlerdi. Pietro'yu gemici olarak yanına aldı. Her akşam, limanda balıkçılara yükleme ve boşaltma alıştırmaları yaptırıyordu. Bütün teknelerin kaplamalarındaki bordajları su kesimi çizgisine kadar kestirdi, iyi yağlanmış zincirler hazırlattı. Gümrük tehlikesi işaretinde bütün balıkçılar bu açıklıklardan sigara balyalarını atacaklardı.

— Şunu kafanıza iyice koyun, diye tekrarlıyordu, gümrükçüler teknenizde tütün bulamazlarsa hiçbir şey yapamazlar.

Teknesi olmayanlar dok hamallığı yapıyorlardı. En azından sekiz gün adamlar doğrusu iyi alıştırma yaptılar. Bartlett'in baş olma yeteneğine hayran oldum. Her şey hazırlanınca, Napolili çetesiyle gelmekte acele eden Smokey'e bir haber gönderdi. Bartlett onlara bir gösteri yaptı, pek memnun kaldılar.

William bana ilk çalışmanın yarın gece olacağını haber verdi. Bana teknelere binme izni vermediler ama ben de dok hamalları ve endişelerini gizlemeyen birkaç balıkçı karısıyla limanda dolaşıyordum. Pazar günü kilisede papaz sert bir vaaz vermişti.

Tekneler Coma'yı geceyarısı terkettiler ve sabah beşe doğru sigara yüklü olarak geri döndüler. Saat dörtten beri limanda kamyonlar motorları çalışır durumda bekliyorlardı. Ben de pek göze batmamaya çalışıyordum.

Bartlett'in yaptırdığı alıştırmalar yararsız değildi ve saat yediye doğru ortada ne bir kamyon ne de bir paket sigara kalmıştı.

Fakat iş zorlu olmuş ve Pietro'nun önüne dizilip para bekleyen adamlarda hal kalmamıştı. Bartlett, yanında William'la en sonra gözüktü. Durumun iyi gidip gitmediğini sordum.

— Daha erken hareket etmek gerekir, dedi.

Sonra adamların ve kadınların yüzlerini inceledi, sıkıntılarını anladı, Pietro'ya seslendi:

— Bu akşam şenlik var!

Gerginlik, bir mucize olmuş gibi dağıldı.

●

YORGUN argın şatoya çıkıyor ve bir banyo ve yataktan başka bir şey istemiyorduk. Ama tam inerkalkar köprüden geçerken prenses balkonda, şu doğurgan ninesinin halka strip-tease gösterisi yaptığı balkonda gözüktü ve cıyak cıyak bağırdı:

— Komünistler! Sizler komünistsiniz! Balıkçılarımı aldatacağınızı ve tonlarımı mahvedeceğinizi sanıyorsunuz! Buna müsaade etmeyeceğim! Bana bunu kimse yapamaz! Pis domuzlar!

Arkadan öyle bir İtalyanca küfür savurdu ki hiç duymamıştım, utançtan kıpkırmızı oldum. Sonra balkondan kayboldu ve bir kukla gibi Bartlett'in odasının penceresinde gözüktü. Bütün öte berisini şatoyu çevreleyen hendeğe atmaya başladı. Bu bitince benim odaya koştu ve değerli eşyalarım da aynı akıbete uğradılar. Tüylerim diken diken olarak yepyeni Olivetti'nin hendeğin koyu sularında kaybolusunu seyrettim.

— Sizinle konuşmak istiyorum! diye bağırdı Bartlett.

Birden kayboldu ve halka gösteri yapılan balkonda tekrar göründüğü zaman elinde geniş ağızlı bir karabina tüfeği vardı. İş ciddiye binmişti.

Bartlett hızla dönüşe geçerken mırıldandı:

— Daha sonra konuşuruz.

Ben de peşine takıldım ve Bartlett önde ben arkada koşmaya başladık. Karabinanın sesi küfürlere karışıyordu.

— Böyle kirişi kıramazsın Bartelini! Söyleyeceklerim var!

Bir solukta kasabaya indik. William soluklanınca yumurtladı:

— Kadının pek memnun bir hali yoktu.

— Bırak şu aşağılık kadını! dedi Bartlett. Ne hali varsa görsün.

— Ben, dedim, endişeliyim ondan yana. Del Grandi'nin öcü yabana atılmaz.

— Bize karşı bir şey yapamaz, dedi Bartlett.

William endişeliydi.

— Ya öte berimiz?

— Kamburu göndeririz arar. Bu da sigortaya dahil olmalı.

— Benim güzelim yazı makinam!

— Herhalde kaptanlardan birine Tanca'dan getirtirim bir tane, dedi Bartlett.

— Asıl mesele nerede yatacağımızı bilmemiz, diye William ağır ağır konuştu.

— Gemide, dedi Bartlett. Bir kamara var, hem benim işi yakından izlemem gerekli. Üzgünüm Pete. Senin için yer yok.

— Vincent'in orda yatarım.

William bir öneride bulundu:

— Zamanımız varken ne diye şu şatoyu ateşe vermeyelim? Karının aklı başına gelir.

Bartlett içini çekti:

— Boktan bina o kadar küflü ki ateş almaz.

ONALTINCI BÖLÜM

ŞENLİK, BARTLETT'İN söz verdiği gibi oldu. Büyük alan aydınlatılmış ve uzun masalar öte beriyle doldurulmuştu. Bartlett şeref köşesinde kuruluyordu. Hüzünlenmişti.

— Dünyanın en mükemmel kızıydı, diye başını omzuna doğru eğip hıçkırdı.

— Evet. Doğru.

— Gitmesine asla izin vermemeliydim.

— Hayır. Doğru.

— Söyle Pete, sen de seviyordun, değil mi?

— Evet. Doğru Frank. Deli oluyordum ona. En iyi olan kazandı. Hayat bu.

— Değil mi ki benim elimden gitti, en iyi olan kaybetti demektir. Hayat bu.

— Haydi, haydi. Belki böylesi daha iyi. İtalya'da belki başka bir güzel bulacaksınız.

Bartlett duvara bir şişe fırlattı.

— Karen gibi bir kız asla bulamam! Asla!

— İyi, iyi. Üzülmeyin.

Biri bir şişe daha getirip bu önemli düşünce alış verişini yarıda kesti. Bartlett kendini içkiye verdi. Sonra birden doğruldu, gelen ilk kızı yakaladı ve haykırdı:

— Haydi dans edelim!

Kız karşı koydu ve kurtulmaya çabaladı.

— Yasaktır, birlikte dans etmek yasaktır.

— Artık hiçbir şey yasak değil! Ben öyle emrediyorum!

Önce kınayıcı bir sessizlik oldu ve sonra balık-

çılar da buna uydular. Birkaç dakika sonra herkes hoplayıp zıplıyordu. Bir köşede prensesin durduğunu gördüm ve merhaba deyip yakınmak için yanına gittim.

— Yazı makinamı hendeğe atmanızın hoş bir davranış olmadığını siz de biliyorsunuz. Benim bu hikâyeyle hiçbir ilişkim yoktu.

Prenses acı acı konuştu:

— Bütün bu olup biten felâketler başıma siz geldikten sonra geldi. Beni yendiklerini sanıyorlar ama aldanıyorlar.

Birden, dans edenlere durmaları için bağırarak kalabalığın ortasına doğru ilerledi. Kasabalılar onu görünce merakla aralandılar ve koca alan yalnızca prensesin küfürleriyle bozulan bir sessizliğe gömüldü:

— Aşağılık adamlar! Serseriler! Amerikalı bir gangsterin sözlerine kandınız ve kendinizi cehennem ateşinin içine attınız. Bu insan kılığında bir şeytandı! Ama tekrar benimle çalışmaya başlarsanız sizi affedeceğim. Ton balıkları akını başladı, herkese iş var.

Bartlett yaşlı kadına sendeleye sendeleye yaklaştı ve yüzüne doğru haykırdı:

— Şenlikte büyücü karıların işi yok! Balıkçılar benimle bir gecede kazandıklarını sizinle bir ay çalışıp kazanıyorlar. Ton balıklarınızı kendiniz tutunuz!

Prenses, Bartlett'e bir tokat attı ve sözü aldı:

— Pek güzel. Ama pişman olacaksınız. Del Grandi'ler hiçbir zaman fenersiz yakalanmamışlardır. Hepiniz bana geri döneceksiniz, hepiniz' Teknelerinizi bana borçlusunuz. Hemen paraları ödeyin bakalım!

Bartlett de ulur gibi bağırdı:

— Çok konuşma, pis kocakarı! O paraları ben kendim ödeyeceğim. Bütün Del Grandi'lerin canı cehenneme!

Kalabalıktan bir alkıştır koptu. Prenses yere tükürdü ve yolu üstündekileri ite kaka bir asker yürüyüşüyle çekip gitti. Kafayı bulmuş olan Pietro alanın ortasına doğru yürüdü ve haykırdı:

— Bize refah vaadeden ve bunu da sağlayan Frank Bartelini şerefine içeliml

Şenlik geç vakitlere kadar bütün coşkunluğuyla devam etti. Çocuklar, ton balıkları ve prensesten başka herkes ertesi sabah derin derin uyuyordu.

•

HAFTA içinde üç kere sigara geldi. Sonunda bu işin nasıl yapıldığını öğrendim. Napoli'den, yüklü gemilerin Tanca'dan gelip Coma açıklarına demirledikleri haberi Bartlett'e ulaştırılıyordu. Önce Bartlett gidip sigaraların parasını dolar olarak ödüyor, arkadan da balıkçılar yükü almaya gidiyorlardı. Balıkçı Tekneleri yük gemisini çevreliyor ve Bartlett yeşil bir bayrak sallayınca teker teker gidip yüklerini alıyorlardı. Karadaki kamyon ve depo gibi işlerin Mafia tarafından örgütlendiğini de öğrendim. Sigaraları yine Mafia satıcılara dağıtıyordu. William'ın itirafına göre bu işte Bartlett'in hakkı yüzde onbeşi geçmiyordu. Bu iş, kaçırma olayından sonra karara bağlanmış ve Bartlett'in kaderi Mafia ve Napoli'deki adamların elindeydi. Mafia'nın gizli varlığı Bartlett'e güven veriyordu. Napoli'dekiler de kötü bir şey olmayacağını söylemişlerdi. İlk üç yolculuk bu güven içinde oldu bitti.

Fakat sonra öğrendim ki biz tasasızca uyurken prenses kendi köşesinde işler çevirmekte. Şenlik gecesinden sonra esrarlı bir şekilde kayboldu ve sekiz gün boyunca onu kimse görmedi. Bazıları Roma'ya gittiğini söyledi bana. Bazıları da, biraz umut da olsa, gidip kendini Etna yanardağının içine attığını söylediler.

Gazete her gün bana baba ocağını hatırlatıyordu. Doğrusu başkalarının alın teriyle kazandıklarını rahat rahat harcıyorum diye düşünüyorlardı ordakiler. Heyecanlı habere susamış okuyuculara unutulmaz yazılarımı göndermenin zamanı geldiğini de düşünüyor olmalıydılar.

Fakat benim o yanılmaz içgüdüm bekleyen görür diyor ve ben de durmadan gelen ve beni yazmaya zorlayan emirlere kulaklarımı tıkıyordum.

Olay dördüncü yolculukta patlak verdi. Her şeyin yolunda gittiğini gördüğümden, geceleri nöbet tutmuyordum. Sabahın yedisinde bağrışmalar ve yakınmalar beni yataktan kaldırdığı zaman Vincent'in orada mışıl mışıl uyuyordum. Burnumu cama dayadım ve kasabalı kadınlarla çocukların limana doğru koştuklarını gördüm. Bir elimle pantolonumu çekiştirirken öteki elimde fotoğraf makinam ben de onların peşine takıldım. Limana gelince üzgün ve gözleri yaşlı bir kalabalığın açıklara doğru baktığını gördüm. Uzakta, Coma'nın teknelerini farketmekte gecikmedim. Ama Palermo'ya doğru gidiyorlardı. Belediye başkanı rıhtımdaydı ve insanları yatıştırmaya çabalıyordu.

— Ne oluyor?

— Gümrükçüler, dedi bana. Galiba bizim balıkçıları yakaladılar.

Birden iskeleye doğru gelen Bartlett'in motorunu gördük Pietro dümendeydi. William ve Bartlett onun arkasındaydılar. Kadınlar ve çocuklar onları karşılamak için atıldılar. İlk defa Pietro karaya çıktı, yanaklarından yaşlar süzülüyordu. Herkes birden konuşmak istiyordu ama Bartlett sessizliği sağladı.

— Üzücü bir yanlışlık, dedi. Bu akşam bütün erkekleriniz serbest bırakılacaklar.

Bu sözler herkesin korkusunu uyandırdı ve bir uğultu yükseltti. Sonra keder yerini hiddete bıraktı ve herkes Bartlett'e doğru davrandı. William taban-

casını çekti ama bu zincirden boşalmış kadınlara karşı silâh bana mısın demedi. Ben de ha babam resim çekmeye başladım. Eğer Bartlett linç edilirse bu olayı ölümsüzleştirmiş olacaktım. Fakat o anda papaz çıkageldi ve onun görünüşü kadınları yatıştırdı.

— Palermo'ya gidiyorum, dedi. Bunun ne kadar sürebileceğini öğreneceğim.

Pietro hıçkırarak ağlayıp duruyordu. Papaz Bartlett'e doğru döndü.

— Siz Coma'ya uğursuzluk getirdiniz. Sizin hakkınızda düşündüklerim için Tanrı beni affetsin!

Sonra saygıdeğer din adamı koyun sürüsünü andıran cemaatını sürüp alanı boşalttı. Bartlett kamaraya girip kayboldu ve ben de motorun güvertesindeki William'ın yanına gittim. Kadınların davranışı onun cesaretini kırmıştı. Neler olup bittiğini sordum.

— Saat onbire doğru yola çıktık ama daha başlangıçta şanssızlık kendini gösterdi. Önce yük gemisi bulunamıyordu. Neyse, gemi bulundu ama bu sefer de geminin İngiliz olan kaptanıyla bizim patron arasında yükleme konusunda bir tartışma çıktı. Patron sigara balyalarından birini açtı ve sigaraların deniz suyuyla ıslanmış olduğunu gördü. Bu yüzden balyaların hepsini açıp yoklamak gerekti. Bu da zaman aldı tabii. Dönüşte birden canavar düdükleri duyuldu. Balıkçılardan hiçbiri alıştırmalar sırasında öğrendiklerini yapmadılar. Bir hoparlör çınlamaya ve sarıldığımızı tekrarlamaya basladı. Ya teslim olmalıymışız ya da ateş edeceklermiş. Patron adamlarına kaçmalarını ve yükleri denize atmalarını söyledi ama kimse dinlemedi. O da dümeni Pietro'nun elinden aldı ve rüzgâr gibi kaçtık. Ateş ettiler ama biz çok hızlı gidiyorduk. Zaten korkacak bir durumumuz da yoktu. Teknede bir paket bile sigara yoktu. Bir koya saklandık ve bizim teknelerin Palermo'ya doğru gittiğini görünce buraya döndük. En iyisi saklanmak galiba.

— Nasıl oldu da gümrükçüler bunu öğrendiler anlamıyorum.

— Bana kalırsa bir saniye bile kaybetmeden soluğu Tanca'da almak en iyisi.

— Ya Patron?

— Patron komaya girdi, diyen William öyle bir içini çekti ki her şeyi anlatmaya yeterdi.

ONYEDİNCİ BÖLÜM

ÖĞLEDEN SONRA kasabanın sokaklarında dolaştım. Bir hayalet kasabaydı sanki. Çocuklar ortalıktan kaybolmuşlardı, koca alan bomboştu ve gecenin dinginliğini bozan tek gürültü, kiliseden gelen hıçkırık ve dua sesleriydi. Erkeksiz bir kasaba korkunçtur. Başkanı görmek için belediyeye kadar gittim. Yorgun, bitkin ve çökmüştü.

— Bir avukata verecek paramız da yok! diye içini çekti.

— Balıkçıları acaba papaz mı ihbar etti dersiniz?

— Hayır. Papaz görevini bilen bir adamdır ama halkı da sever. Böyle bir şey asla yapmaz.

— Kim yapar peki?

— Sorduğunuz şeye bakın. Prenses, Bartelini'nin balıkçıları elinden almasını affetmedi. Del Grandi'lerin Roma'yla sıkı ilişkileri vardır. Bizimkileri gümrükçülere haber verenin o olduğundan eminim.

— Şimdi ne yapmayı düşünüyorsunuz?

— Yarın papazla birlikte Palermo'ya gideceğim. Adamlarımızın serbest bırakılmasını isteyeceğiz. Belki de bırakacaklar. Ama tekneler... Tekneleri ellerinde tutacaklar... Teknesiz balıkçı ne işe yarar?

— Sizinle Palermo'ya gelmeme izin verir misiniz?

— Biz otobüsle gideceğiz. Herkes binebilir otobüse.

Dışarı çıktım ve koca bir öte beri paketi taşıyan William'la burun buruna geldim.

— Ne yapıyorsun burda?

William çevresine şöyle bir bakındı ve kulağıma:

— Yarın sabah kirişi kırıyoruz, dedi. Tanca'ya gitmeye çalışacağız. Bu kasaba bir yanardağ. Eğer balıkçılar serbest kalırlarsa bizi linç ederler.

— Bartlett nerede?

— Kamarada. Teslim olmak istiyor. Eğer teslim olursam balıkçıları serbest bırakırlar, diyor. Ben de sen aptal bir hindisin diyorum. Keçileri kaçırmadan onu burdan götürmem gerekiyor.

— Neden tek başına gitmek istemiyorsun William? Bırak patron kendi işin içinden sıyrılsın.

— Patronu bırakmak mı? Siz beni ne yerine koyuyorsunuz? Patron kötü bir şey yapmadı bir kere. Bu heriflere iş buldu, onlara para verdi, onlar da memnundular. Sızlanmaya hakları yok.

Tam William benim yanımdan ayrılacakken, içinde polisler ve müfettiş Ruffino'nun bulunduğu bir polis arabası çıkageldi.

— Bartelini nerede? diye sordu Ruffino.

William cevap vermeyince müfettiş bana döndü:

— Nerede?

— Limanda.

— İkiniz de binin.

Boyun eğip bindik ve araba limana doğru hareket etti. Motorun önünde durdu ve bütün polisler aşağıya indiler. Bartlett güvertede oturmuştu. Kımıldamadı bile.

Ruffino bağırdı:

— Bartelini, sizinle konuşmak istiyorum!

Bartlett cevap vermedi. Ruffino motora atladı ve Bartlett'i sertçe kaldırdı.

Bartlett kımıldamıyordu. Ruffino adamı itekleyin-

ce az daha denize yuvarlanıyordu ama iki polis tutup karaya çıkardılar. Ruffino bir tokat attı. William kızıp üstüne atılmak istedi ama iki polis de onu göğüslediler. Ruffino bir kere daha vurdu ve Bartlett yere düştü, kımıldamadan gözlerini kapattı. Dudağı kanıyordu. Ruffino gidip üstüne doğru eğildi.

— Sayenizde yüzelli adam hapse girdi ve teknelerini kaybetti. Aileleri açlıktan geberecek. Sizi gelir gelmez Ustica'ya göndermeliydim. Haydi, kalkın! Yine vurmayayım.

Bartlett boyun eğdi.

— Bu gemi neyin nesi? diye müfettiş sordu.

— Benim.

— Sizin bir tekneye sahip olmaya hakkınız yok.

William bağırarak kurtulmaya çalışıyordu. Ruffino ona doğru döndü.

— Siz hangi millettensiniz?

— Ben Amerikalıyım.

— Öyleyse Amerika'ya dönün. Sizi göndereceğim ve New York'a giden ilk uçağa bindirmelerini sağlayacağım. Amerika, İtalyan olan gangsterleri buraya gönderdiğine göre, bizim de Amerikalı gangsterleri oraya göndermeye hakkımız olsa gerek.

Ruffino'nun bakışları sonra benim üstümde toplandı. Yemin eder gibi elimi havaya kaldırdım.

— Benim bu işte bir suçum yok, bay müfettiş. İsterseniz belediye başkanına sorun.

Ruffino bir an duraksadı ve sonra yine Bartlett'e döndü

— Sadece sizi gözlemek için burada bir süre kalacağım Bartelini. Yanlış adım, tek bir yanlış adım atarsanız sizi hayatınızın sonuna kadar hapse atarım.

— Motoru elimden alırsanız nerede yatarım ben?

— Bu zavallı insanlara yaptıklarınızdan sonra benim umurumda mı yatacağınız yer?

— Eşyalarımı alabilir miyim?

Ruffino razı oldu ve Bartlett kamaraya indi.

Bartlett öte berisini toplarken ben de hapisaneyi gezme iznini Ruffino'dan kopardım. Yirmi dakika kadar sonra Bartlett elinde bir bavulla gözüktü. William bavulu taşımak için atıldı ama Ruffino engel oldu.

Müfettiş William'a geceyi motorda geçirmesini emretti.

— Hoşça kal patron! Size haber salacağım.

Neredeyse bu koca adam bir çocuk gibi ağlayacaktı.

Bartlett başını salladı, bavulunu aldı ve kasabaya doğru yollandı. Yol üstündeki kadınlar ve çocuklar Bartlett'i görünce bağırıp çağırıyorlardı. Az daha bir kova pis suyu başımızdan aşağıya giyecektik. Vincent'in oraya vardık. Başkan ve Pasquale terasa oturmuşlardı. Kimse dönüp Bartlett'e bakmadı.

— Bir oda var mı? diye sordu Bartlett.

— Hepsi dolu.

— Fiatın iki katını ödeyeceğim.

Başkan homurdandı:

— O parayı kocaları hapiste olan kadınlara verseniz daha iyi edersiniz.

Bartlett bavulunu yere bıraktı ve şatonun yolunu tuttu. Bir süre sonra şatodan doğru bir patlama işitildi. On dakika sonra da Bartlett geri döndü.

— O karının da kiralık odası yok galiba, dedim.

Bartlett bavulunun üstüne oturdu ve alnını kuruladı. Bu görünüşün resmini çekmek için kuduruyordum ama kendi kendime de bu davranışın pek yerinde olmayacağını söylüyordum. İşte gazetecilerin de böyle sıkıntıları vardır...

— Belki halanız sizi eve alır mı dersiniz? diye sordum.

— Püf. Belki. Bay başkan, halam, nerede oturur?

Başkan cevap vermedi. Ben sordum:

— Bay başkan halası nerede oturur?

— Soldan ikinci sokak. Soldan dördüncü ev.

Bartlett kalktı ve ben de bavulumu yüklendim.

Halanın evi tek odalı bir kulübeydi ve odanın etrafı yataklarla doluydu, ortada da bir masa vardı. Duvarlar dinsel resimlerle ve ermiş heykelcikleriyle kaplıydı. Bir köşede bir odun fırını vardı. Bartlett'in halası ve yeğenleri masanın çevresine oturmuş pirinç yiyorlardı. Bartlett bir şey söylemediği için onun yerine ben konuştum. Burada kalıp kalamayacağını sordum.

— Eduardo'nun yatağında yatabilir, dedi hala. O hapiste.

Hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Bana gösterdiği yatağın üstüne bavulu bıraktım ve Bartlett de gidip oraya oturdu. Bir an duraksadım ve sonra anladım ki burada kalmanın bir yararı yok. Aceleyle izin isteyip ayrıldım. Öğleden sonramı, bütün erkekleri tutuklanmış bu kasabanın hikâyesini yazmakla geçirdim. Şu sırada bütün ajanslar haber dağıtımı yapıyor olmalıydılar. Benden gelecek haberi beklerken Simpson'un saçlarını teker teker yolduğunu düşlüyordum.

Yazma işi bitip haberi gönderince bir şişe şarap alıp Bartlett'in yanına yollandım. Yatağın üzerine uzanmıştı. Ailenin, eski elbiselerini ütüleyen Gisella'dan başkası, hep kiliseye gitmişlerdi. Şişeyi Bartlett'e uzattım, koca bir bardak içti şaraptan.

Sonra çevresine şöyle bir bakındı. Uzun bir uykudan uyanmış gibiydi ve sanki çevresini hayretle tanımaya çalışıyordu. Birden sordu:

— Annem ve babam böyle bir yerde mi yaşıyorlardı?

— Yandaki evdeydiler, dedi acı acı yeğeni.

— Coma'dan ayrılmaları pek şaşırtıcı değil öyleyse.

Gisella ütüyü fırına bıraktı ve kıvılcımlanan bakışlarını Bartlett'e çevirdi:

— Evet. Gittiler. Baban, yeteri kadar para kazanınca, annemi, babamı ve hepimizi oraya çağıracağına söz vermişti. Her zaman mektup yazıyordu ama para kazanamıyordu. Ama zararı yoktu, hepimiz onu seviyorduk, eğer para kazanırsa söz verdiği gibi bizim hepimizi oraya aldıracağına inanıyorduk. Sonra baban öldü. Annem emindi ki senden, parası olunca babasının sözünü o tutar diyordu. Sana mektup yazdık ama sen hiç cevap yazmadın. Derken savaş başladı. Burada bir zaman kalan bir Amerikalı asker bize, seninle konuşacağına ve bu durumu anlatacağına söz verdi. Ama seni hiç göremedi. Hep adamı kapı dışarı ettin. Seni bir akşam büyük bir lokantada yemek yerken görmüş, çıkmanı beklemiş, ama adamların onu dövüp kovmuşlar. Senin bir bok olmadığını bize yazdı. İşte bu!

Bartlett başını öne eğdi.

— Üzgünüm, dedi. Farkında bile değildim.

— Şimdi de, diye devam etti Gisella. Kardeşim senin yüzünden hapislerde!

Benim de oldukça canım sıkılmıştı. Hafifçe öksürdüm ve Bartlett'e doğru döndüm

— Yarın Palermo'ya gidiyorum. İstediğin bir şey var mı?

— Evet. Bir tabanca.

•

ERTESİ sabahki otobüsün yolcuları pek ilginç bir etnolojik topluluk meydana getiriyorlardı Belediye başkanı ve papaz, William ve ona refakat eden iki polis, ben ve adalete teslim olmaya karar veren Pietro... Ben William'ın yanındaydım. Bana, yıkılmış gibi geldi.

— Alcatraz'a götürmelerini yeğ tutardım onu, dedi.

— Peki ne yapmayı düşünüyorsun? dedim.

— Bilmem. Korkarım ki arkadaşlar beni artık istemiyorlardır. Ama iyi bir uşağımdır. Burjuvaların yanında iş bulabilirim.

— Bunu yapmayın William. Onlarla yaşayamazsınız.

— Patronun başına gelenleri anlatacak mısınız?

— Bu iş için burada kalıyorum ya.

— Adamın canını pek sıkmayın.

— Ancak hakikatleri olduğu gibi yazarım.

— Eğer bütün olup bitenleri olduğu gibi yazarsanız kimse size inanmaz.

— Bu noktada düşüncenizi bütünüyle paylaşıyorum.

Palermo'ya gelince William'a veda ettim ve adamcağızı havaalanına doğru sürüklercesine götürdüler. Başkan ve papaz konuşmak için bir avukat bulmaya gittiler ve ben de polis şefine yollandım. Yanımda Pietro vardı. Ama teslim olmak istediğini söyleyince polis kabul etmedi. Sigara kaçakçılığı yaptığına yemin billâh ediyordu ama dinlemeyip kovdular. Dairenin önünde bana askıntı oluyor ve yalvarıyordu:

— Söyleyin onlara, hepsinden çok ben suçluyum!

Bunun benim yetkilerimi aştığını söyledim ve sustum. Onu, kaldırımda iki gözü iki çeşme ağlar bırakıp şefin dairesine daldım.

Şef, adamların ne olacağını pek bilmiyordu ama işin hemen halledileceğini söyledi. Ruffino'nun bana verdiği izin kâğıdını gösterdim, biraz mırın kırın ettikten sonra tutuklulardan biriyle konuşmama izin verdi. Hapisanede Eduardo'yu görmek istediğimi söyledim. Eduardo bana, ötekilerin iyi olduklarını ve şikâyet etmediklerini söyledi. Aralarından on kadarı Bartlett'i suçlamak istiyorlardı ama çoğunluk buna karşı koyuyordu. Sicilya'nın dövizi «Ometta»dır. Daha açıkçası «Polise tek kelime söylemek yok.»

Bu karanlık yerde uzun zaman kalmayacaklarına Eduardo'ya söz verdim. Şüpheli bir söz söylediğimi biliyordum ama söyleyecek başka söz bulamadım. Eduardo bana teşekkür etti ve alıp götürdüler. Hapisanenin avlusunu geçtiğim sırada iki polisin sürükleyip götürdüğü Pietro'yla, kudurmuş ama kafayı çalıştıran bir Pietro'yla karşılaştım.

— Kaçakçılıktan beni yakalamak istemeyince ben de polislere hakaret edip kendimi tutuklattım, diye bana bağırdı.

Arkadan da:

— Yaşasın Coma! diye bir nara patlattı.

Yüz kadar güçlü ses ona karşılık verdi:

— Yaşasın Coma!

Polis, Pietro'yu susturdu ama haykırmalar ve yaşalar devam edip gitti.

Hapisaneden A.P. haber ajansına gittim. Haber bültenlerini istedim ve onlardan bu işin beyninin Bartlett olduğunu öğrendim. Memura haberin nasıl alındığını sordum.

— Her ülke aldı, dedi.

P.C.V. ile Simpson'a telefon etmeye karar verdim. İlişki kurmak için yirmidört saat beklemem gerekti. İlişki kurulduğunda:

— Ne zaman dönüyorsunuz? diye sordu kuru kuru telin öteki ucundan.

— Biraz daha burada kalmak ve Coma'da neler olacağını görmek istiyorum, dedim. Gönderdiğim haberi aldınız mı?

— Evet. Ama bizi ilgilendiren yazı dizisi. Bartlett günlük konu olurken bu diziden vazgeçmenin sırası değil. Lucas ve Boyle sabırsızlanıyorlar.

— İyi ya, bir hafta sonra dönerim.

— Son mühlet sana!

— Bana biraz mangır gönderin.

— Efendim? Bir şey anlaşılmıyor, dedi Simpson.

— Mangıra ihtiyacım var! diye bağırdım telefona.

— Konuşma berbat.

— Dalga geçme Harry. Ben önemli adamım.

— Lucas sana para göndermemi istemiyor. Çabuk dön.

Öyle bir söylev çektim ki İtalyan memur bunu çevirmekte güçlük çekmiştir.

ONSEKİZİNCİ BÖLÜM

ÇENESİ KUVVETLİ bir avukatın konuşması, papazın duaları ve belediye başkanının yalvarmaları ve bu üçlünün eşi benzeri olmayan didinmelerine karşılık Coma'lı balıkçıların ancak otuz milyon liretlik bir teminatla serbest bırakılacakları öğrenildi. Eğer bu para ödenirse adamlar ve tekneler serbest kalacaklardı. Yok bu para yatırılmazsa adamlar hapiste kalacak, her biri tek tek yargılanacak ve bu iş yıllarca sürecekti.

Başkan ve papaz kötü haberi ailelere ulaştırmak için Coma'ya döndüler. Birdenbire bu iş cesaretimi kırdı ve News Press'in hiçbir şeye aldırmadığı bu sırada Amerika'ya dönmeye karar verdim. Ertesi gün Roma uçağına binmek için havaalanına gittim. Roma'dan da New York'a uçacaktım.

Uçakların inişine dalgın dalgın bakarak barda kalkış saatını beklerken birden bana yabancı gelmeyen bir vizon kadın mantosu gözüme ilişti. Haykırarak kendimi dışarı atmışım:

— Karen! Ne işiniz var sizin burda?

— Coma'da olup bitenleri gazetelerde okudum. Dönmem gerekiyordu. Çok üzücü bir şey.

— Frank'ın mektubunu okumadınız mı?

— Evet ama orada kalamazdım. Nasıl kendisi?

— Kötü. İntihar etmeyi düşünüyor.

— Onu görmem gerekiyor.

— Ne işe yarar bu yanında ellibin dolar götüremedikten sonra.

— Ne! Yine mi kaçırdılar onu yoksa?

— Hayır. Yüzelli balıkçıyı kurtarmak için gereken teminat parası.

— Peki siz, ya siz ne yapıyorsunuz burada?

— Geri dönüyorum. Siz de aynı şeyi yapsanız iyi olur. Frank için bir şey yapamazsınız, inanın bana.

— Onu görmek zorundayım. Beni istemediğini söylerse o zaman dönerim.

— Söz mü?

— Söz.

Bartlett'i halasının evinde ve yatağının çevresinde bir yığın boş şişeyle baş başa bulduk. Ben gittiğimden beri traş da olmamıştı. Karen'i görünce bütün aile kulübeyi terkettiler.

Karen, Bartlett'e doğru koştu ve ona sarılmak istedi. Bartlett içkinin verdiği sersemliğe karşı yine de kızı tanıdı, iteledi, peltek peltek söylendi:

— Kim dedi sana geri dön diye?

— Sevgilim, kasabalılar, balıkçılar Ne yapacaksın şimdi?

— Yapacak bir şey yok. Kodesten çıkınca hakkımdan gelecekler. Bu işi kendim yapmaya cesaretim yok.

— Ama onlara yardım etmek gerekir! diye bağırdı Karen.

— Edemem. Kimseye yardım edemem. Çekil git. Ben sana geri gelme dedim. Sana ihtiyacım yok, anlıyor musun? Git basının Shakespeare'iyle evlen, orda işte, beni de rahat bırakın.

Karen'i kaldırdım ve kulübeden çıkardım. Sersemlemişti.

— Size daha önce söylemiştim.

— Ne yapacağız şimdi?

— Hiç. Amerika'ya döneceğiz. Söz vermiştiniz.

Kasabanın alanında bir aşağı bir yukarı dolaştık. Müfettiş Ruffino, Vincent'in orda bir masada oturuyordu. Karen'i görünce selâmlamak için kalktı. Bir başka masaya oturduk, dondurma ısmarladım.

— Pete, harekete geçmek gerekir.

— Evet ama nasıl?

— Birleşik Devletler Coma'ya yardımda bulunabilir, değil mi?

— Adamları hapisten kurtarmak hükümetler için alışılmış bir şey değil.

Biz böyle düşünceler içindeyken kahvenin önünden kambur geçti ve belli belirsiz bir koruyucu işareti yaptı. Karen birden doğrulduğunda ben dalgın dalgın etrafı seyrediyordum.

— Tam zamanı diyorum size, kaçırma olayı için.

— Ne kaçırması! Ne olayı!

Ruffino'ya doğru kaçamak bir bakışla baktı ve bana yavaşça:

— Haydi bir tur atalım.

Karen beni kahveden uzaklara doğru götürdü.

— Şöyle ortalama, bir Amerikan vatandaşı ne eder?

— Yaklaşık olarak canım. Bana ortalama bir rakam söyleyin.

— Bu konuda hiçbir fikrim yok.

— Vatandaşlarından biri için Amerika Birleşik Devletleri'nin ellibin dolar vereceğini sanır mısınız? Bu kimsenin hayatını kurtarmak için?

— Nasıl bilebilirim ki?

— E peki, ben biliyorum. Özellikle de kaçırılan bir kadın olursa, ne dersiniz?

Sonra heyecanlı bir sesle ekledi:

— Mondello'nun beni kaçırdığını düşünelim. Benim için ellibin dolar fidye istediğini ve bunu ba-

lıkçılar için kullandığını düşünelim, ne dersiniz? İyi değil mi?

Bu düşüncenin boşlukları var gibime geliyordu.

— Peki fidyeyi kim ödeyecek? dedim.

— Amerika Hükümeti elbette! Sicilyalı haydutlarla ilgili ayrıntılı bir haber yazdınız mı parayı ödemek zorunda kalacaklar. Amerika halkı genç bakirelerinden birinin bu yasa kaçağı Sicilyalılar elinde olduğunu duyunca buna asla katlanamayacaklar!

— Fakat... Karen, ya öğrenilirse... Ya gerçek öğrenilirse? Bu basit bir dolandırıcılıktır! Hapisaneyi boylarız sonra!

— Parayı biz elimizde tutmayacağız ki ama. İtalyan hükümetine vereceğiz. Amerikan hükümeti adına versek ne çıkar yani?

— Mondello bu işe yanaşmayacak. Ucunda ölüme mahkûm olmaktan başka bu işten bir çıkarı yok ki.

Karen bir süre bu söz üzerine düşündü ve sonra bağırdı:

— Buldum! Yetmişbin dolar isteriz ve yirmibin dolarını Mondello'ya girdiği zahmete karşılık veririz.

— Tehlikeli iş bu, New York'a dönelim.

— Tam gazeteci işi! Size heyecan verici bir haber işte, tamam!

Karen cevabımı beklemedi ve limana doğru beni de sürükleyerek, ince topukları üstünde bir koşu tutturdu. Kamburu bulduk ve Karen bana:

— Kaçırılmak istediğimi söyle ona! diye emretti.

Söyledim ve kambur içip içmediğimizi anlamak ister gibi yüzümüze baktı.

— Niçin? diye sordu.

— Fidye, diye Karen kolumu dürttü.

Karen'in tasarısını anlattım. Kambur ağzımın içine bakarak beni dinliyordu. Sözümü bitirince başını olmaz gibilerden salladı:

— Mondello böyle bir şeyi hiçbir zaman istemez,

dedi. Ne bir kadın kaçırdı, ne de bir yabancı. İlkelerine aykırı düşer.

— Ama bu özel bir durum. Kurban kaçırılmak istiyor. Dahası yalvarıyor kaçırılmak için. Hem de Coma halkına yardım etmek için. Coma'yı seversiniz, değil mi?

Kambur bu sözlere kanar gibi oldu.

— Balıkçıların kurtulması için yardım etmek gerek. Onlara teknelerini sağlamak gerek. Bunu yapmak zorundasınız.

Kambur yine de kanaat getirmemişti ama bu işle uğraşacağına söz verdi. Ertesi gün bize bilgi verdi:

— Bu düşünce Mondello'nun işine gelmedi. Kadınları kaçırmak için hazırlıklı olmadığını söyledi.

Bu durumu Karen'e tercüme ederek anlattım. Cesurca bir tavırla:

— Ben kendi isteğimle giderim, dedi.

Hemen Karen'in söylediklerini kambura aktardım, başını salladı:

— Çok tehlikeli, çok. Turistlerin kaçırıldığını resmî makamlar hiç hoş görmezler. Birlik gönderirler, Mondello bir kere yakalanırsa, kurtulamaz da!

Durumu Karen'e açıkladım. Bir kâğıt kalem istedi ve Mondello'ya bir iki satır bir şey yazmak istedi. Ben yazmanlık yaptım ve şunları yazdırdı:

Azizim Bay Mondello,

Ben şimdiye kadar kimseden beni kaçırmasını istemedim ve şimdi bunu sizin gibi ince ve düşünceli birinden istiyorum. Sizin bir Coma evladı olduğunuzu ve polislik olaydan ne kadar üzüntü duyduğunuzu biliyorum. Eğer sizden beni kaçırmanızı istiyorsam bu, Coma'lı balıkçıları kurtarabilmek içindir. Sizin her ne kadar paraya önem vermeyen bir adam olduğunuzu biliyorsam da bu konuda gereken parayı alacaksınız. Sizin de yüreğiniz olduğunu ve bu yüreğin Coma için çarptığını biliyorum. Resmî makamlar adamlarımızı tutukladılar.

— Adamlarımız mı? diye sözünü kestim.

— Size ne söylüyorsam onu yazın. Neredeydik? adamlarımızı ve bu parayı ancak ve yalnız Amerikan hükümeti ödeyebilir. Fakat eğer ben kaçırılırsam bizimkiler bu parayı öderler. Can sıkacak hiçbir şey olmayacağına size söz veriyorum. Şunu da ekleyeyim, eğer gerekirse isteğimle kaçtığımı da söyleyebilirim. Coma aşkına, hayranlarınız aşkına beni kaçırın, size yalvarıyorum. Bu uzun sürmeyecektir.

Söylenenleri temize çektim ve Karen de imzaladı. Kamburu verdi ve hemen Mondello'ya ulaştırmasını söyledi.

İKİ GÜN sonra kambur çıkıp geldi.

— Mondello olur, dedi. Ama mektupdakilerin hepsi hoşuna gitmedi. Bu işi yaparsa sadece Coma aşkına yapacağını söyledi.

Karen kamburun boynuna sarıldı:

— Ah, teşekkür ederim, çok teşekkür ederim!

Karen'in yarın gece kaçırılmasına karar verilmişti. Ben kızı haydutların yatağına kadar götürmekte ısrar ettim ve kambur bize Meryem Ana kilisesinin orda bekleyeceğini söyledi. Kız Bartlett'in tasarımızdan haberi olmamasını istiyordu. Çünkü ne olursa olsun Karen'i bu işten caydırmak isteyecekti.

Neden böyle işlere girişiyorduk hiç anlamıyordum. Ben Karen'i seviyordum ve istese kendimi Etna yanardağının kızgın lavlarına atardım. Sebep de bu sanırım.

Meryem Ana kilisesine yaklaştığımızda iki adam çalılıkların arasından fırlayıp, numaradan, üstümüze atladılar. Bizi iki ata bindirdiler ama bu kere gözlerimizi bağlamadılar. İçlerinden biri:

— Beni izleyin, dedi.

Mondello'nun genel karargâhında bizi bir karşıla-

ma komitesi bekliyordu. Son gelişimizden beri ortadaki alan iyice temizlenmişti. Kulübe boyanmış, çevresine çiçekler dikilmişti. Ağzı kulaklarına varan bir Mondello bize saygılarını sundu. Kulübenin içinde bakır bir karyola, beyaz örtüler ve gül rengi iki yatak örtüsü vardı. Bir Amerikan bayrağı tavanlık görevi yapıyor ve **Saturday Evening Post**'dan kesilme resimler duvarları kaplıyordu. Duvarın dibinde reçineli çamdan yapılma bir tuvalet masası ve su küveti duruyordu. Dışarda, kulübenin duvarlarından birinin yanına, Mondello bir perde ve bir benzin variliyle ilkel bir duş meydana getirmişti. Karen ellerini çırparak:

— Ne kadar da güzel! diye bağırdı. Size ne kadar teşekkür etsem azdır!

Mondello gönendi.

— Fidye isteğini kaleme alalım, dedim. İyi bir şey olacak bu. Benim acele etmem gerekiyor. Çünkü Coma'da olmayışımın farkedilmesi hoş bir şey değil.

Hazırladığım taslağı Mondello'ya gösterdim. Şöyle bitiyordu yazı:

Eğer istediğim yetmişbeşbin doları bana vermezseniz Amerikan vatandaşı olan Karen Whithers'i öldüreceğim.

Mondello kâğıdı elimden aldı ve hiddetten deliye döndü.

— Asla ben buna benzer bir şey yazmam! Nasıl, yani Giuseppe Mondello bir kadını öldürecek ha? Çıkarın bunu aklınızdan!

— Peki ne diyelim yani?

— Şöyle deyin, eğer yetmişbeşbin doları almazsam bir daha kimse Karen Whithers'i göremez.

— Bu bana da uygun gibi geliyor. Öyleyse şimdi siz kendi el yazınızla yazın ve kâğıdı imzalayın. Adamlarınıza söyleyin, bunu belediyenin kapısına bıraksınlar. Ben şimdi Coma'ya haberi yazmaya gidiyorum. Birkaç gün sonra uğrarım. Size güveniyorum, Mondello.

— Kız burada benimle Amerikan konsolosluğundan daha emin bir yerdedir, diye Mondello açıklama yaptı.

Törende gibi birbirimizin elini sıktık ve Karen'e veda etmeye gittim.

— İşler yolunda mı?

— Evet, yolunda. İtalyancanı geliştirmek için bulunmaz bir fırsat.

Karen'i öptüm. Mondello acele etmemi rica etti. Kılavuz beni Coma'ya kadar götürdü ve yatmadan önce haberi yazdım.

•

GECE sakin geçti ama uyandığımda alanda bir kalabalığın toplandığını gördüm. Penceremden seslendim.

— Ne oluyor?

Küçük bir oğlan bağırdı:

— Amerikalı kızı Mondello kaçırmış.

Vincent ekledi:

— Yetmişbeşbin dolar da fidye istiyor. Deli bu!

Giyindim ve kendimi dışarı attım. Belediye Başkanı bir yığın kadına söz anlatıyordu.

— Aklım almıyor. Mondello bir kadını kaçırmaz.

— Yabancıları da, diye bir ses ekledi.

Pasquale canı sıkkın, ortalarda dolaşıyordu. Yaşlı kadınlardan biri laf attı:

— Senin araman gerekiyor, Pasquale. Bu senin görevin.

Pasquale terslendi:

— Benim görevim burada kalıp kadınlarla çocukları korumaktır.

Ben, bir gün önce kaleme aldığım kaçırma olayını tellemek için postaneye gittiğimde müfettiş kapıda yaprak sigarasını tüttürüyordu. Elimdeki yedi sayfalık çalışma ürününe göz atarak:

— Bakıyorum basın uyanık, dedi. Peki ama nasıl oldu da bu kadar hızlı yazdınız! Kaçırma olayı duyulur duyulmaz yazılmış yedi sayfalık bir haber! Görebilir miyim?

— Üzgünüm. Haber yayınlanmadan önce gösterilmesi âdet değildir.

— Siz az çok Mondello'yu tanırsınız, şimdiye kadar hiç böyle bir şey yapmamış bir adamın bir kadını, hem de bir Amerikalı kadını kaçırması garip değil mi?

— Belki de ona âşık oldu, olmaz mı yani? Ya da kız onu isteye dileye peşinden gitti, değilmi? Bilirsiniz ki Amerikalı genç kızlar hayalci ve eşkiyalara çok meraklıdırlar.

— Yetmişbeşbin dolar da para hani. Bu genç kız bunu nasıl sağlayacak?

— Bu konuda hiçbir fikrim yok. Ben olup bitenleri anlatıyorum, hepsi bu kadar.

— Kendi kendime soruyorum... diye mırıldandı.

Hiç cevap vermeden postaneden içeri daldım. Çıkarken Bartlett'i gördüm. Üstü başı dökülüyordu, kir pas içindeydi. Fakat aklı başındaydı. Ruffino'ya çatıyordu:

— Kızı aramak gerekir, diye bağırıyordu. O herif onu öldürür! Kirletir! Bu kudurmuş herifin kafasından neler geçtiğini kimse bilemez!

— Bana kalırsa kıza iyi davranıyordur, diye sakin sakin söylendi müfettiş.

— Siz bunu nereden biliyorsunuz?

— İçgüdü. Polis müfettişlerinin içgüdüleri çok gelişmiştir.

Bartlett direniyordu.

— Peşine düşelim. Bana bir tabanca verin. O salağı geberteceğim!

— Size silah veremem. Size rica ediyorum Bay Bartelini, bana inanın. Kıza hiçbir kötülük yapma-

yacaktır. Eğer üstüne üstüne gidersek Mondello kaçırabilir. Bir iki gün bekleyelim bakalım ne olacak.

— Bay Müfettiş, diye Bartlett içini çekti, ben kendim için sizden bir şey istemiyorum. Beni ister Utica'ya ister Palermo'ya yollayın, fakat kızı kurtarmanız gerekiyor. Ben bu kızın burada oluşundan sorumluyum. Onu seviyorum. Bana bir tabanca verin. Ben kendim onu aramak istiyorum.

— Olmaz, Bay Bartelini.

Bartlett elinde olmayarak mırıldandı:

— Bartlett.

Ruffino uzaklaşırken Bartlett beni gördü:

— Pete! Buradasın ha! Mondello Karen'i kaçırmış!

— Biliyorum. Haberi telledim.

— Kızı kurtarmak gerek!

— Şimdilik dur Frank. Kızın ölümüne sebep olabilirsin.

ONDOKUZUNCU BÖLÜM

HİKÂYENİN SONUNU «genellikle iyi haber alan kaynaklara», «yetkililere» ve «inanılır kaynaklara» dayanarak dile getirmek zorunda kaldım. Her şey o kadar hızlı olup bitti ki, iş sona erdiğinde ben daha yeni aklımı başıma topluyordum.

Haberim New York'ta yayınlandığında, benim sandığımın tersine heyecan uyandıracağı yerde bütün öteki gazetelerce umursanmadı. **News Press**'de haberimin çıkmasından sonra diğer bütün gazeteler işi alaya aldılar. Şu başlıkla Karen'in fotoğrafını yayınlıyorlardı: «Gazete şişirmesi mi kaçırma mı?» Ar-

kadan da Karen'in arkadaşlarına dayanarak şunları ekliyorlardı: «Genç kız sinemaya girmek istiyormuş, bu da yıldız olmanın yollarından biri olsa gerek.» Radyo ve televizyon birbirine adım uyduruyorlardı. Winchell, Karen'e «Fakirin Martine Carol'u» diye ad taktı. Devlet Bakanlığı da, İtalya Dışişleri Bakanlığı olayı doğrulamadıkça kaçırma işini ele almayacağını bildirdi.

Simpson bana Coma'ya telefon etti. Hiddetten köpürüyordu.

— Gazete bir yanardağ gibi. Bu kaçırma işi ciddi mi değil mi?

— Doğru, doğru. Hepsi doğru. Kızcağız kaçırıldı ve yetmişbeşbin dolar fidye istiyorlar. Yemin ederim ki böyle.

— Burada herkes yalanlıyor. Devlet Bakanlığı da, İtalyan Konsolosluğu da, polis de. Bize küçük de olsa acele doğrulayıcı bir haber gerekiyor!

Konuşma birden kesildi. Dalgın dalgın bir süre telefonu seyrettim sonra konuşmak için, belediyeye yerleşmiş olan Ruffino'yu görmeye gittim. Bana bir sigara ikram etti.

— Kimse bana inanmak istemiyor Bay Müfettiş, dedim. Roma'ya bilgi vermediniz mi?

— Hayır. Olayın sonunu bekliyorum.

— Olayı doğrulamak gerekir. Amerika'da bunu bir gazete şişirmesi olarak kabul ediyorlar. Biliyorsunuz ki iş böyle değil.

— Ne öyleyse?

— Bu bir gazete şişirmesi değil. Benden ayrıntılı açıklama istemeyin ama Coma'lı balıkçıları kurtarmak ve onlara teknelerini geri vermek için tek şansımız bu. Bartlett'in bir şeyden haberi olmadığını da ekliyeyim.

— Eğer Roma'ya bildirirsem birlik gönderecekler ve onlar da Mondello'nun peşine düşecekler. İstediğiniz bu mu?

— Sicilya geniştir. Eğer aramayı siz yönetirseniz yolu şaşırttırabilirsiniz.

Ruffino biraz izin istedi ve içeriye gitti geldi.

— İyi, dedi. Kaçırma olayını haber vereceğim. Roma'ya telgrafla bildireceğim. Fakat size önceden söylüyorum. Mondello'yu canlı ele geçirmek isterim. Siz ve Bayan Whithers beni onun gizlendiği yere götüreceksiniz. Mondello uzun süredir bu aptalca oyununu oynuyor. Ama bunu pahalıya ödeyecek. Adamların onu ininden çıkaracaklar. Bunu size garanti ederim.

Yumruğunu masaya indirdi ve ben de hemen izin isteyip kalktım. Fakat Ruffino'nun tehditleri beni korkutuyordu. İşi emniyete almak zorundaydım.

Yine de Ruffino haberi Roma'ya gönderdi, Dışişleri Bakanlığı durumu Amerikan elçiliğine bildirdi, orası da Devlet Bakanlığına. Lucas'tan kişisel bir telgraf aldım.

Tebrikler. Stop. Kırksekiz saat içinde bütün gazeleri ektik. Stop. Kal ve ayrıntılı bilgi yolla. Stop. Yazı serini Boyle ikiyüzelli gazeteye sattı ve teklifler devamlı. Stop. Yirmi beş dolara yükseldiniz, tekrarlıyorum haftada yirmibeş dolar zam. Stop. Bol konu gönderin.

«Aslan Lucas!» diye düşündüm. Bol keseden atıyor denilemezdi. Bu benim üç yıldır aldığım ilk zamdı. Hemen telle cevap yetiştirdim.

Teşekkürler. Stop. News Press**'e Karen Whithers için fidyenin devletçe ödenmesi kampanyasına girişmesini sağla. Stop. Tehlike büyük. Stop. Mondello cana kıyan biridir.**

News Press sözüme inandı. Okusanız saçlarınızın diken diken olacağı haberler gönderdim. Mondello'yu gözünü kırpmadan yüz adam boğazlamış ve «sayısız ırza geçmiş» bir adam olarak tanımladım.

Şüphesiz bu kampanyanın başlamasına sebep ol-

du. News Press, öç alan bir yayınla, hükümetin fidyeyi ödemesini ısrarla istedi. Telâş verici çığlıklar öteki gazetelerle, radyo ve televizyonla ortalığa sardırıldı. Ortalığı öyle bir toz duman bürüdü ki bir sorumlu sözcü bir basın toplantısı yaptı ve bir de bildiri yayınladı:

— Bize yapılan baskılara karşılık ve Bayan Whithers'in annesi için hükümetin duyduğu bütün acımaya rağmen, yabancı bir ülkede kaçırılmış bir Amerikan vatandaşının fidyesini ödemek için Devletin gelirlerini harcamaya kendimizi yetkili görmüyoruz. Bu olsa olsa yabancı ülkelerdeki Amerikan vatandaşlarının kaçırılmasına ve fidye istenmesine yol açar.

William'ın New York'ta bulunduğunu, onun da daha önce Mondello tarafından kaçırılmış olması bakımından bir konuşma yapılmasının ilginç olacağını News Press'e yazmayı unutmadım. Simpson nasıl yapmışsa yapmış William'ı bulmuş ve resmini baş sayfada yayınladı. William pırıl pırıl bir resimde sırıtıp duruyordu. Karen'in hayatının pamuk ipliğine bağlı olduğunu ve kesinlikle fidyenin ödenmesi gerektiğini söyledi.

Çağımızın televizyonunun en ünlü gösteri programında şunları söyledi:

— Eğer ben Amerikan halkı olsam, fidyeyi ödemek için Karen Whithers için ulusal bir gün yapardım.

Bu programı yapan Ed Sullivan cebinden on dolarlık bir kâğıt para çıkardı ve son derece soylu bir tavırla:

— Kızın kurtarılması için bu işe ilk girişenin ben olmama izin veriniz! dedi.

Arkadan binlerce televizyon seyircisinin gönderdiği bağışlar William'a verildi. Karen Whithers'i Kurtarmak için Ulusal Örgüt (K.W.K.U.Ö.) doğmuş ve veznedar-başkan olarak da William atanmıştı.

●

COMA'DA Bartlett kendine göre kurtarma hazırlıkları yapıyordu. Kambursa Bartlett'in tetikte olduğunu bilmediğinden limanda karşılaştığımız bir gün bana:

— Kızın durumu iyi, dedi.

Bartlett, kamburun Karen'in olduğu yeri bildiğini farketti ve kızı görmek istediğini söyledi. Fakat kambur karşı çıktı, bu işin tehlikeli ve görüşmenin yasak olduğunu söyledi. Bartlett ısrar etti, tek başına gideceğini söyledi ve kamburdan bir plan yapmasını, gidiş yolunu göstermesini istedi. Kambur, çaresiz bir plan çizdi.

— Kız sizin karınız olduğuna göre bana bir şey demezler diye düşünüyorum, diye de ekledi.

Bartlett elinde plan Pasquale'yi aramaya gitti. Kilisenin arkasında ikisini konuşurlarken gördüm ve yanlarına gittim.

— Ben Karen'i görmeye gidiyorum, dedi Bartlett bana. Sen de gelir misin?

— Kızı nasıl bulacaksınız?

— Kambur plan çizdi ya.

Ben sakin değildim.

— Bu iş bana çok tehlikeli gibi gözüküyor.

— Umurumda değil. Oraya gideceğim. Eee... Pasquale? Anlaştık mı? Eğer kızcağızı kurtarırsanız sizi Palermo'ya polis şefi yaparlar.

— Mondello bu işten pek memnun olmayacak.

— Evet ama basını düşünün! Amerika'da günün kahramanı olacaksınız. Adınız Abraham Lincoln, George Washington ve Bing Crosby'nin adlariyle bir arada söylenecek. Eğer Mondello'nun intikamından korkuyorsanız sizi New York'a müfettiş tayin ettiririm. Orada size ulaşamaz.

— Sahiden beni New York'a müfettiş tayin ettirebilir misiniz?

— Bundan kolay ne var. Düşünün bir kere New York'ta polisler bisikletli değil. Hepsinin otomobili var.

— Otomobili mi?

— Evet. Üstelik canavar düdüklü, kırmızı yanıp sönen lambalı ve antenli.

Pasquale, sizde gerçek bir polis yapısı var. Şimdi beni iyi dinleyin. Bize silah, örtü ve at gerekiyor. Bizimle geliyor musun Pete?

— Eh... Hayır... Sanmam.

— Ödlek! Bu akşam görüşelim Pasquale!

Bartlett ikimizi orada dikili bırakıp gitti ve Pasquale bana itirafta bulundu:

— Benim de gitmeye pek niyetim yok.

— Canavar düdüklerini ve kırmızı lambaları unutmayın.

Duyduğumuz haykırışlar bu tutkulu konuşmayı sürdürmemizi engelledi. Kilisenin kapısında bir mektup bulunmuştu ve kadınlar ne yazdığını anlamadan elden ele gezdiriyorlardı. Bu Karen'den bir mesajdı ve şöyle yazıyordu:

Yalvarırım beni kurtarın! Şimdilik iyiyim ama eğer fidye ödenmezse ne olacağım belli değil.

Karen Whithers.

•

AVRUPA'NIN dört bucağından gazeteciler ve fotoğrafçılar Coma'ya üşüştüler. Zavallı tutukluların boş kalan yatakları yüksek fiyatlarla tutulmuştu. Prenses şatosunu çılgın fiyatlarla kiraladı ve Vincent, gelen bu susamış kalabalığa hizmet için Palermo'dan iki tane yardımcı getirtti. Devlet Bakanlığının fidyeyi ödemeyi reddettiğini biliyordum ama K.W.K.U.Ö.'nün bir işler yapacağını umardım.

William otuzbeşbin dolar toplamayı başarmıştı. Geriye kırkbin dolar kalıyordu. Karen'in nasıl ve niçin Coma'da olduğunu açıklamak tehdidiyle William'ın örgüttekilerden de para sızdırmaya çabala-

dığını sonradan öğrendini. Eğer olanları açıklarsa işin kötüye varacağını da eklemiş.

Bartlett'in eski fedaileri William'ın hemen hesabını görmek istemişler ama William olayı yazıp emin bir yere teslim ettiğini bildirmiş. Rizzoli, çocukların patrona armağan olarak bir kız verdiklerini duyunca küplere binmiş ve para bulmalarını ve bunun kendilerine bir ders olmasını söylemiş.

Eski haydut Bartlett her yana çağrı ve telgraflar gönderdi. At yarışçıları, kumarhane sahipleri, para makinesi kralları, örgüt kasadarları ve çete patronları cüzdanları boşalttılar.

İki gün içinde William yetmişbeşbin dolara yükselmişti. K.W.K.U.Ö. başarıya ulaşmıştı.

Çalışmanın sonucunu bildirmek için William, Ed Sullivan'ın programında yeniden televizyon ekranında gözüktü. Yanında Pan American Airways'in bir pilotu vardı. Parayı İtalya'ya götürmeyi P.A.A. üstüne alıyordu. William paraları Mondello'ya kendisinin götürüp vereceğini söyledi.

Bütün televizyon seyircileri haberi alkışladılar ve Ed Sullivan, William'a başarılar diledi.

Fakat sadık uşak yanında pilotla stüdyoyu terk ettiği sırada kendisinden parayı isteyen iki Hazine memuruyla burun buruna geldi.

— Para toplama izni almadınız, dediler. Bu işten şüpheleniyoruz. Saygıdeğer bağışlayıcılarınıza parayı geri vermeniz gerekiyor.

William karşı çıktı ve bunun olanaksız olduğunu söyledi.

— Bu durumda paraya el koyacağız, adaletin bir çözüm bulmasını bekleyeceğiz.

— Peki ya kızcağız? Bu onun fidyesi!

— Bu bizi ilgilendirmez. Biz sadece parayla ilgileniyoruz. Bu para ülkeden dışarı çıkamaz. Haydi! Verin.

Zavallı William parayı Hazine memurlarına verirken fotoğrafçılar flaş patlatıp duruyorlardı.

Ertesi gün gazetelerde yayınlanan resimleri gören çetenin çocukları hiddetten kudurdular ve William'ın peşine düştüler. K.W.K.U.Ö. uzun süre devam etmişti. Bunu dayduğum zaman her şey bitti dedim.

Mondello'nun Karen'i tutmaya ihtiyacı yoktu artık.

Bu hiçbir işe yaramıyordu. Kambura, bu akşam onları görmeye gideceğimi söyledim. Bütün işler suya düşmüştü.

Karanlık basarken kasabayı terkettim ve belki arkamdan gelen vardır diye yarım bir dönüş yaptıktan sonra Meryem Ana Kilisesinin yolunu tuttum. Beni Mondello'nun yanına götürmeleri için gelip bulmaları sabahın üçünde oldu. Orada ne bulacağımı bilmiyordum ama insan üstün bir gayretle hayalimi çalıştırıyordum. Beni neyin beklediğini bir türlü bilemedim.

Çünkü ilk gördüğüm şey Karen ve Mondello'nun minyatür golf oynamasıydı. Hem de Bartlett'in takımlarıyla. Beni görür görmez Karen bağırdı.

— Paralar yanınızda mı?

— Hayır, dedim.

Bütün olup bitenleri Mondello'ya anlattım. Şaştı kaldı.

— Böylece kızın gitmesi gerekir, değil mi?

— Korkarım, çünkü hem sizin hem de onun için emniyetli davranmak gerekir.

— Yarın gideceğim. Bu akşam adamlar için küçük bir eğlenti hazırladım. Gelin evime bakın, dedi kız.

Arkasından kulübeye gittim. Bütün bavulları oradaydı.

— Giuseppe hepsini bana iade etti. Kibar adam değil mi?

— Bu on gün içinde ne yaptınız?

— Çok iyi eğlendik Golf oynadık. Onlara hepsini öğrettim. Bayılıyorlar. Sonra İtalyanca şarkılar söyledik. Giuseppe, kendisine Amerika'dan bir kadın bulacağıma dair benden söz aldı. Ben de İtalyancamı ilerlettim ve her şeyden memnunum. Ama şimdi getirdiğiniz haber her şeyi berbat etti. Ah! Pete, iyi gitseydi ya şu iş!

— Dünyada yarattığınız gürültüyü bir bilseniz! İnanılır gibi değil. Coma'da belki yüz tane gazeteci var. Birlikler dağları tarıyor ve İtalyan - Amerikan ilişkileri hiçbir zaman bu kadar gergin olmamıştır.

— Ya Frank nasıl?

— Ne? Buraya gelmedi mi? Üç gün önce Pasquale'ye birlikte sizi kurtarmak için Coma'dan ayrıldı.

— Görmedim hiç.

— Sanırım yolunu kaybetti. Bulmak için birilerini göndermek gerekir.

— Her şey ters gidiyor, diye Karen içini çekti.

— Neydi bana göstereceğiniz şey?

— Göreceksiniz. Şimdi beni bırakın. Eşyalarımı toplamak... ve ağlamak istiyorum!

Mondello kendisiyle golf oynayıp oynamıyacağımı sordu. İstemediğimi ve biraz uyumak istediğimi söyledim. Mağaranın içindeki kendi yerine götürdü beni.

— Bu mağaranın sonu nereye çıkar? diye sordum.

Güldü.

— Dağın öteki yamacına.

Akşamın yedisinde uyandım. Mondello, Karen'in onuruna bir veda şöleni hazırlamıştı. Adamlar domuz kızartmışlardı. Şarap da vardı elbette, yiyip içmek için yanan odun ateşinin çevresine oturduk.

YİRMİNCİ BÖLÜM

KAREN'İN OYUNUNU bekledik. Birden kulübenin kapısında gözüktü, ben az daha oturduğum yerden düşüyordum. Gemide ilk gece giydiği sarı lame elbiselerini giymişti.

Mondello ve adamlarının solukları kesildi. Mondello çabuk bir hareketle karabinasına uzandı ve silahı adamlarına doğru çevirdi. Bir iki tanesi yersiz bir davranışta bulunmasın diye... Adamlardan biri gözlerini oğuşturuyor, bir başkası mırıldanıyordu:

— Mamma mia, Mamma mia, Mamma mia...

— Karen! diye bağırdım. Soğuk alacaksınız!

Karen ateşe doğru ilerledi ve adamlar ona yer açmak için sıkıştılar. Selâmladı, herkes onu alkışladı. Yeni öğrendiği güzel İtalyancasıyle:

— Bu akşam sizlere, yıldız olarak oynadığım bir Amerikan opereti olan **My Fair Lady**'nin bütün şarkılarını söyleyeceğim, dedi.

Ben kısa kısa öksürüyordum ama Karen aldırmadı.

Adamlar, büyülenmiş, ağızları açık, onun **Wouldn't It Be Lovely**'yi söyleyişine daldılar. Karen'in sesi pek bir şeye benzemiyordu ama böyle bir ortamda ve böyle bir gecede Callas bile bu kadar başarı kazanamazdı. Adamlar sözlerini zerre kadar anlamadıkları bu şarkıyı alkışladılar ve hayranlıklarını bağırarak belirttiler. Karen, arkadan **I Could Have Danced All Night**'ı patlattı. Adamlardan biri kalkmak istedi ama Mondello adamı sertçe itti.

Bir patlama işitildiği zaman Karen **Why Can't**

A Woman Be More Like A Man şarkısını söylemekteydi. Şarkı yarıda kaldı ve nota bir çığlıkla sona erdi. Karanlığın içinde bir ses bağırdı:

— Kimse kımıldasın!

Mondello tüfeğine davranmak istedi ama ikinci bir patlama ondan çabuk davrandı. Ses tekrar duyuldu:

— Kımıldarsan mıhlarım!

Birden bu sesin Bartlett'in sesi olduğunu anladım.

— Karen, diye bağırdım, bu Frank!

— Frank! Frank! Dur, ateş etme!

Ateşin aydınlığında iki adam belirdi. Bartlett'in ellerinde iki tabanca ve Pasquale'de de makineli vardı. Mondello'nun adamları ellerini makina gibi havaya kaldırdılar. Bu durum o kadar tuhafıma gitmişti ki katıla katıla gülmeye başladım.

— Nereden çıktın, Frank?

— Yolumuzu kaybettik, Karen, sevgilim. Sana kötülük yaptılar mı?

— Kim size buraya gelme izni verdi? diye bağırdı Mondello.

Bartlett ilerledi ve Mondello'ya bir tokat aşketti.

— Giuseppe'ye vurmamalısın! diye bağırdı Karen.

— Giuseppe mi? diye şaşaladı Bartlett, Karen'e döndü. Bu da ne demek? Burada neler olup bitiyor?

— Giuseppe bir dosttur ve bana büyük yardımda bulundu. Bana geçirttiği güzel günlere karşılık olsun diye böyle giyindim.

Bartlett'in gözlerinde şimşekler çaktı.

— Aman Allahım! Salak kadın! Aşağılık kadın!

— Bana aşağılık kadın demekten menederim seni. Hem kim dedi sana buralara gel diye?

— Çağrılmayı beklemedim. Seni kurtarmaya koştuğumu sandım. Bu sana yetmez mi?

— Ben yardım istemiyorum! Yardım isteyeceğim zaman sana haber vereceğim.

Bartlett sessizce sordu:

— Seni büyüledi mi o?

— A!.. Git burdan, defol!

— İstesen de istemesen de bana vız gelir. Ben Mondello'yu tutukluyorum. Onun başına armağan kondu. Bu da belki teminat akçesini ödemeye yeter.

Karen ulur gibi bağırdı:

— Giuseppe'ye dokunamazsın, çorba kâsesi, sen de! Hemen buradan yaylan, anladın mı?

Bazı açıklamalarda bulunmanın zamanı geldiğine kendi kendime hükmettim.

— Frank, bırak da bir iki söz edeyim, bu...

— Sen ha! Senin tıraşlarına ihtiyacım yok! Sen işe burnunu soktuğundan beri her şey kötü gitti. Neler yumurtlayacağını bilmiyorum ve düşüncelerin de kendine kalsın.

Bartlett, Mondello'ya doğru döndü:

— Haydi! Yürü Giuseppe. Şimdiye kadar kimseyi tutuklamadım ama bu sefer hoşuma gitti doğrusu.

Karen, Bartlett'e doğru koştu ve vurmaya başladı.

— Giuseppe'yi rahat bırak! Bizi rahatsız ettiğini anlamıyor musun? Her şeyi berbat ettin! Berbat!

— Ya teminat? diye Bartlett kendini savunmaya çabaladı.

— Giuseppe'yi tutuklamakla bu parayı elde edemeyiz! Defol! Defol git! Ben senin için bu kadar şeyi yaptım! Coma'lı balıkçılara yardım etmek zorundaydık. Beni kaçırmasını ben istedim ondan!

Bartlett yorgun bir tavırla:

— Ne hakla adamlardan seni kaçırmalarını istiyorsun? Kim senden bana yardım etmeni istedi? Beni koruması için bir sıçana ihtiyacım yok!

— Yine de birine ihtiyacınız var! dedim.

— Bırak Karen, bırak da Giuseppe'yi götüreyim. Bu sadece haysiyetimi kurtarmak içindir.

— Hayır. Anlamıyorsun. Bu böyle gitmeyecek. Giuseppe, Coma'ya yardım etmek için tehlikeyi göze aldı. Beni kaçırmak istemiyordu. Ben onu zorladım.

— Bir şey anlamıyorum, diye mırıldandı Bartlett.

— Bizi rahat bırak, diye yalvardı Karen. Git burdan!

Pasquale ilerledi ve ne konuşulduğunu sordu.

— Kurtarılmak istemiyor kız, dedi Bartlett.

— Ya Mondello?

— Onu da götürmemizi istemiyor.

— Kadınlar delidir, buyurdu Pasquale.

— Öyle! Haydi Pasquale götürelim!

Karen, Mondello'nun tüfeğine atıldı ve Bartlett'e doğru çevirdi:

— Frank Bartlett! Eğer Giuseppe Mondello'ya dokunursan ateş ederim!

— Bırak şunu!

— Evet, dedi Mondello. Bırak şunu. Bir kadının eliyle kurtulmaktansa ölümü yeğ tutarım.

Yine sıranın bana geldiği hükmünü verdim.

— Frank, size rica ediyorum, gidin. Bu kadar birbirine girmiş işleri karıştırmaktan başka bir şey yapmıyorsunuz. Götürmeniz için size Mondello'yu bırakamayız. Karen'i yarın Coma'ya getireceğim. Size söz veriyorum.

Bartlett bana baktı, Karen'e baktı, Mondello'ya baktı. Sonra hırsla tabancalarını yere attı ve içini çekti.

— Bu kadar aptalca bir iş görmedim ömrümde!

— Nasıl? diye bağırdı Pasquale. Onu götürmüyor muyuz, Bay Bartelini?

— Bartlett deyin. Neye yarar?

— Ya benim New York'taki polisliğim? Güzel otomobilim?

Bartlett karanlığın içinde kaybolmuştu bile. Pasquale bağırarak onun peşinden koştu:

— Bu Amerikalıların hepsi deli vallahi!

Karen kulübesine doğru fırladı ve hıçkıra hıçkıra ağladığını duyduk. Eğlenti bitmişti...

•

ERTESİ sabah Mondello kederli kederli bizi uğurlamaya gelmişti.

— Beni hatırdan gönülden çıkarmayın Karen.

— Siz de beni, Giuseppe. Siz gördüğüm en kibar haydutsunuz.

— Bana bir kadın göndermeyi unutmayın.

— Elimden geleni yapacağım ve...

Bir ıslık kızın sözünü kesti. Bu, Bartlett gittikten sonra Mondello'nun nöbetçiler diktiği yerden geliyordu. Sonra bir silah sesi dağda yankılandı Mondello emir verdi.

Adamlar atları çözdüler, alana getirdiler ve kıçlarına vurdular. Hayvanlar dört nala keçi yolundan kayboldular. Sonra adamlar öte berilerini toplayıp mağaraya daldılar. Mondello Karen'in elini öptü, benimkini de sıktı. Sonra mağaranın karanlık ağzına doğru koştu.

— Evet, dedi bize giderken. Ruffino'ya selâm!

Onbeş dakika sonra, Ruffino ve tepeden tırnağa silahlı on jandarma alanda boy gösterdi. Bizi buldular. Karen ve ben yarı bağlanmış durumdaydık.

— Ah! Müfettiş Ruffino, sizi gördüğüme ne kadar sevindim! İşte Karen'i buldum!

Jandarmalardan biri atların gittiği yöne doğru bağırdı:

— Buradan kaçıyorlar!

Bütün jandarmalar o yana doğru gittiler ama Ruffino yanımızda kaldı. Silahını yerine koydu ve bize kızgın kızgın baktı.

— Ah! Bay Müfettiş! diye fısıldadı Karen. Hayatımı kurtardınız! Size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum? Amerikan hükümeti ne kadar memnun olacak!

— Rütbemi yükseltirler, diye kötü kötü alay etti Ruffino.

— Gazeteye yazacağım haberde sizin fedakârlığınızdan söz edeceğim.

— Teşekkür. Miss Whither's ellerini ve yüzünü biraz kirletmesini salık veririm. Yoksa kimse bu kadar acı çektiğine inanmaz.

— Haklısınız Bay müfettiş. Sanırım elbisemi de yırtmam gerekecek. Lütfen ikiniz de arkanızı döner misiniz?

Karen entarisinin kenar baskılarını yırtmaya koyuldu. Ruffino bana:

— Sizi İtalya'dan çıkaracağım, dedi.

— Bakın Bay Müfettiş. Karen'in kaçırılışını üst makamlara siz bildirdiniz. Eğer bu gerçek bir kaçırma olayı değilse kendinizi nasıl temize çıkarırsınız? Bırakın işi oluruna. Siz bir kahramansınız ve Bayan Whithers de sağ ve salim.

— Günün birinde şu Mondello'ya dersini vereceğim!

Karen pek kibarca kirlenmiş, saçları dağılmış ve elbisesi yırtılmış olarak duruyordu. Jandarmalar gözüktü.

— Beni nasıl buluyorsunuz Bay Müfettiş? diye sordu Karen.

Ruffino lânetler ediyordu.

— Adamlarınızın yapacak bir işi olmadığına göre benim bavullarımı taşıyabilirler mi acaba? Frank'ın golf takımlarını da unutmasınlar!

Olayların şaşkınlığı içindeki Ruffino gereken emirleri verdi ve kasabaya doğru inmeye başladık.

•

COMA yakınlarında halk Karen'i tanıdı ve bağırmaya başladı:

— İşte! Bulunmuş!

Gazeteciler, fotoğrafçılar ve halkın tıka basa doldurduğu panayır yerini andıran alana vardık. Karen atın üstünde ağlıyordu ama geri dönüşünün coşkusundan değil, gereken parayı sağlayamamanın üzüntüsünden ağlıyordu. Soru yağmuruna tuttular kızı ama o hıçkırarak başını sallıyordu. Yere inmesine yardım ettim ve zar zor Vincent'in kahvesine soktum, oradan da odama götürdüm. Kendini yatağa attı. Yarım saniye geçmeden odanın kapısı vuruldu.

— Kim o? diye bağırdım.

— Rinaldo Renari, **Oggi**'den. Kaçırılışınızın hikâyesi için beşyüzbin liret ödemeye hazırız!

— Rahat bırakın!

Koridorda bağırdıklarını ve tartıştıklarını duyuyordum. Sonra biri kapının altından bir kâğıt attı. Aldım ve okudum.

«Life» yirmibin dolar veriyor.

İkinci bir kâğıt gözüktü

«Agence King» otuzbin dolar.

— Karen, dedim. Başından geçenleri anlatman için para verecekler.

Gözlerini kuruladı, burnunu sildi ve doğruldu. Kâğıt parçalarını gösterdim.

— Otuzbin dolar! diye haykırdı.

Yerde üçüncü bir kâğıt belirdi.

«Daily Sketsh» yirmiyedi milyon liret veriyor.

— Kırkbeşbin dolar eder, dedim Karen'e.

Birden kapı şiddetli bir yumrukla sarsıldı.

— Pete! Pete! Ben Boyle! Aç kapıyı!

Kapıyı açtım. **News Press**'in genel yönetmeni içeri girdi. Kapıyı tekrar kilitledim. Elimi kırarcasına sıktı.

— Pete, oğlum, sizinle iftihar ediyoruz. Üç gazete senin yazı dizini bekliyor. Tarihe geçeceğiz. Yü-

ce bir şey bu! Bu kaçırma olayı on tane Frank Bartlett haberinin yerine geçer. Kızı kirletmiş mi? diye umutla sordu Boyle.

— Ne kadar ödeyeceksiniz Boyle?

— Ödemek mi? Kaygılanmayın Pete, küçük bir prim vereceğiz sana.

— Ben Karen'in hikâyesinden söz ediyorum. Son teklif kırkbeşbin dolardı.

— Sen deli misin oğlum? Para ödemek zorunda değiliz! Siz yazınızda anlatırsınız?

— Bu size ellibin dolara patlar.

Boyle haşlanmış bir kedi gibi yaygarayı bastı:

— Ellibin dolar! Peki ama niçin? News Press sizi buraya göndердi ve masraflarınızı ve ücretinizi ödedik. Haydi haydi alay etmenin zamanı değil!

— Alay etmiyorum, Boyle. Bu bir başka olay! Eğer olan biteni biz yazarsak kimse Karen'e başından geçenleri anlatması için para ödemez.

— Peki ama kızın burada yapacağı ne? Yazınızı yazın. Ne oyun çeviriyorsunuz?

Küçük kâğıtlar arka arkaya kapının altından geliyordu.

— Gazete ellibin doları verebilir. Yine de para kazanırsınız.

— Pete, sana son bir şans daha veriyorum. Haydi, evet mi hayır mı, kaçırma olayıyla ilgili yazı dizisi yapıyor musunuz? Hayırsa sizi atıyorum, bize oynadığınız bu oyundan sonra da hiçbir gazete sizi almaz!

— Pete! diye mırıldandı Karen. Rica ediyorum size yazın. Mesleğinizi kaybediyorsunuz. Perişan olacaksınız.

Yerden kâğıtları toplarken mırıldandım:

— Ben de Coma için bir fedakârlık yapabilirim.

— İşiniz bitti, dedi Boyle. Pete, sizi kovuyorum! Bırakın da buradan çıkayım!

Ona kapıyı açtım ve bağırdım:

— Nerde Life'ın adamı?

Bir adam dirsek ata ata kalabalıkta ilerledi. Adadamı içeri aldım.

— Kızın başından geçenler için ellibin dolara kadar çıktınız değil mi?

— Evet, son kâğıdı atan benim.

— Çekiniz var mı?

— Cebimde. Yazılmamış durumda. Kimin adına yazayım?

— Frank Bartlett, dedim.

— Ne? Siz hasta mısınız?

— Söylediğimi yazın.

Bana çeki verdi ve Karen de anlaşmayı imzaladı. Pencereyi açtım ve kalabalığın arasında Pasquale'i gördüm.

— Pasquale! Git Bay Bartelini'ye Bayan Withers'in kendisini görmek istediğini söyle. Kız çok hasta.

Life'ın muhabiri gitti ve on dakika sonra Bartlette yel yeperek yelken kürek geldi. Karen adamın kollarına atıldı. Uzun uzun öpüştüler ve sonra Karen bütün hikâyeyi anlattı ve çeki Bartlett'e gösterdi.

— Cezayı ödeyince evlenebiliriz, diye sözünü tamamladı.

— Evlenmek mi?

— Elbette, dedi Karen yarı ağlayarak, yarı gülerek.

— Ama benimle evlenirsen bütün ömrünü belki de Coma'da geçirmek zorunda kalacaksın.

— Ama Coma'ya bayılıyorum!

— Şurası gerçek ki kasaba pekâlâ değişebilir. Biraz iş bilirlik, biraz düzen, Coma ikinci bir Taormina yapılabilir.

— Ya da bir başka Capri.

— Şato bir gazino yapılabilir sözgelişi.

— Balıkçılar turistleri ton avına çıkarabilirler.

Ben de söze karıştım:

— Mondello kartpostallar için poz verebilir. Ona bu iş için bir yüzde verilir.

— Frasconi kardeşlerden kayaların ucundan koya atlamalarını isteyebiliriz. O delik gibi yeri maviye boyayabiliriz ve orası da bizim Mavi Mağaramız olur.

Karen tekrar Bartlett'i kucakladı ve ona:

— Güzel haberi halka söyle, dedi.

Pencereye yaklaştık ve alandaki kalabalık kahvenin önüne yığıldı. Bartlett çeki salladı ve bağırdı:

— Cezayı ödeyeceğim! Erkekleriniz tekneleriyle birlikte yarın dönmüş olacaklar!

Bir sevinç uğultusu yükseldi ve arkadan bu uğultu şaşkınlık dolu bir korku bağrışmasına dönüştü.

Bir eşek, küçücük miskin bir eşek, ağır ağır geliyordu, arkasında soluk bir araba sürükleniyordu. Arabacının yanında William vardı. Uzun donuyla William.

— William! diye bağırdı Karen.

William başını kaldırdı ve pencerede bizi görünce bağırdı:

— Beni yine soydular köpoğulları!

BİTTİ

Patrona Bir Paket Kadın

art buchwald

MİZAH YAYINLARI

Amerikalı gazeteci ve gülmece yazarı Art Buchwald bütün dünyada en çok tanınan ve en çok okunan yazarlardan biridir. Uzun yıllar gazeteci olarak Paris'de yaşamış ve iğneleyici, alaycı ve eleştirici kalemiyle ün yapmıştır. "Patrona Bir Paket Kadın" yazarın ilk gülmece romanıdır. Art Buchwald bu romanda dünyanın en acımasız ve en korkulan yasa dışı örgütlerinden biri olan MAFIA'yı son derece ince bir gülmece diliyle alaya alıyor. Bu arada alaya aldığı pek çok şey daha var. Bunları romanı okurken farkedeceksiniz...

[illegible] Lira